

Največja pa je ljubezen

Največja pa je ljubezen

Največja pa je ljubezen

Največja pa je ljubezen

Največja pa je ljubezen

Največja pa je ljubezen

2
2

Največja pa je ljubezen 2
Priročnik za animatorje

Sestavili
Peter Žakelj, Andreja Ličen, Maja Prinčič, Martina Antonič Kogoj in Mirjam Babnik

Dovoljenje SKU
št. 109/2009 z dne 10. julija 2009

Imprimatur
Škofijski ordinariat v Kopru,
št. 518/09 z dne 13. julija 2009

Lektoriral
Jurij Devetak, CM

Izdalo
Društvo prostovoljcev VZD

Založil
Salve d.o.o. Ljubljana

Mirenski Grad – Ljubljana 2009

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

27-472-053.5
27-558.4(035)

NAJVEČJA pa je ljubezen 2. Priročnik za animatorje /
[sestavili
Peter Žakelj ... et al.]. - Ljubljana : Salve, 2009

ISBN 978-961-211-486-2
1. Žakelj, Peter
246936064

KAZALO

Uvod	4
19. Moje telo	9
20. Gospodov obed.....	13
21. Božja moč.....	17
22. Zvestoba	20
23. Resnica boli	24
24. Deliti, ne grabiti.....	28
25. Moje sanje	32
26. Skrivnost smrti	37
27. Hvaležnost.....	42
28. V novo življenje	48
29. V Svetem Duhu	51
DUHOVNE VAJE	56
I. Moja hrepenenja.....	58
II. Moja družina.....	61
III. Prijateljstvo.....	65
IV. Fant in dekle.....	68
V. Prijateljstvo z Bogom	73
DEVETDNEVNICA V ČAST SVETEMU DUHU	76
D1. Resnica	77
D2. Jezus Odrešenik.....	79
D3. Povezanost.....	81
D4. Prava odločitev	83
D5. Glas, ki usmerja.....	85
D6. Razločevanje	87
D7. Tolažba	89
D8. Svoboda.....	91
D9. Darovi	93
Literatura	95

Uvod

Dragi animator, draga animatorka, pred teboj je drugi del priročnika za pripravo na birmo. Upam, da je bilo tvoje delo v prvih katehezah uspešno in da ti daje nove moči, ki jih potrebuješ, da pripelješ mlade do pomembnega koraka v življenju – srečanje s Svetim Duhom v zakramentu sv. birme.

Želim ti, da bi se ob katehezah še naprej sam globlje srečeval z Njim, ki nas v ljubezni odrešuje notranjih ran, osvobaja greha in prinaša veselje. Kateheze, ki so pred teboj, so poglobitev našega odnosa do lastnega telesa, do nas samih, do bližnjih in do Boga. V njih se boš srečeval s temeljnimi vprašanji življenja in smrti.

Ko jemlješ v roke ta priročnik, ti želim, da bi v njem najprej zase dobil tisto, kar iščeš, odgovore na vprašanja, ki se ti porajajo. Kateheze imajo klasično zgradbo, ki jo že poznaš. Uvodno razmišljanje je največkrat kratko, ker ne želi nadomestiti tvojega razmišljanja. Cilji so kar se da enotni in preprosti, prav taki želijo biti vsi elementi kateheze. Sledi potek kateheze, ki te verjetno najbolj zanima. Prepričan sem, da boš katehezo z lahkoto izpeljal, še posebej, če boš vsebino sam doživljal kot pomembno. Lik svetnika, ki ga najdeš v učbeniku, je mogoče uporabiti kot vstopno mesto ali kot oznanilo, odvisno od tega, kje so mladi in kako doživljajo vsebino, ki jim jo želiš približati.

Poleg katehez za redna srečanja ima priročnik tudi kateheze za duhovne vaje. Vse te vsebine smo z mladimi iz različnih župnij že večkrat uporabili in sem prepričan, da bo tudi vam uspelo pripraviti doživet konec tedna.

Na koncu je še devetdnevica v čast Svetemu Duhu. Ta ima podobno zasnovo. V priročniku le nekoliko bolj liturgično. Pred teboj so berila iz Nove zaveze, ki govorijo o apostolu Pavlu, in evangelij. Oboje lahko duhovnik uporabi pri sv. maši v času devetdnevnice, z birmanci pa se ob vprašanjih lahko pogovorite po sv. maši. Skozi vseh devet dni nas torej povezuje lik apostola Pavla. V njegovem življenju odkrivamo delovanje Svetega Duha in ob tem razmišljamo, kako deluje v našem življenju. Temeljno oznanilo je tudi tokrat evangelij. Izbrani odlomki opisujejo dogodke, ki govorijo o delovanju Svetega Duha.

Pogled na mlade, ki so pred teboj

Vedno ko pristopim k ljudem, si zastavim dve vprašanji. Prvo, kaj potrebujejo, in drugo, kaj jim lahko dam. Kaj potrebujejo mladi? Prepričan sem, da je človek v vseh starostih v neki točki vedno isti. Vsi, ne glede na starost, iščemo ljubezen. Radi bi bili sprejeti in ljubljeni. To je pravzaprav tudi vse, kar potrebujemo. Dobro pa se je vprašati, na kakšen način mladi v tem obdobju iščejo ljubezen.

Mladi v tretji triadi osnovne šole so gotovo med najbolj gorečimi iskalci ljubezni. Hočejo biti sprejeti, hočejo biti ljubljeni. Vse bodo naredili, da bi bili opaženi, slišani in grozno jih jezi, ko jih nihče ne razume. Na to, da še sami ne vedo, kaj bi radi, pač pozabijo, vedo pa, da niso razumljeni.

V tem občutljivem obdobju iskanja sprejetosti in ljubezni se lahko vprašamo, kaj jim v Jezusovem imenu lahko ponudimo. Njegov zgled je jasen. Nikogar, ki išče, ne zavrne. Nad

nikomer se ne zgraža, ne obsoja in ne moralizira. Je tisti, ki pride, se skloni, dotakne, dvigne. Preprosto ljubi in v tej ljubezni razume in sprejema. Dati mladim delček te Jezusove ljubezni, je zame vedno izziv.

Seveda se sliši preprosto, pogosto pa stvar v birmanskih skupinah in na duhovnih vajah ni tako preprosta. Največ kar jim lahko damo, je, da skušamo razumeti njihovo neustavljivo hrepenenje po sprejetosti. Skušamo jih razumeti v protestniških držah: ko kričijo, se jezijo, ugovarjajo, se zmrdujejo, so naveličani in zdolgočaseni, se norčujejo iz vsega, skušajo vse narediti vulgarno in enako ničvredno itd. Dobro je, da za vsem tem vidimo predvsem ranjenost, ki se je začela v njihovem nežnem otroštvu in jo lahko pozdravi samo ljubezen. Ljubezen ni v permisivni drži, popuščanju in ugajanju ali pa v moraliziranju in pridiganju. Tega imajo povsod dovolj. Ljubezen je uresničevanje Jezusove drže. Ljubiti pomeni slediti Jezusu, ki je znal biti v pravem trenutku razumevajoč in v drugem strog, potrpežljiv, pa tudi brezkompromisen in skoraj neučakan, sočuten, drugič pa skoraj hladno odmaknjen. V približku te ljubezni skušamo prinašati mladim torej tisto, kar iščejo: sprejetost in ljubezen. Vsebina priprave na birmo, ki jih nagovori, je samo podaljšek drže ali pa obratno, drža je samo nadaljevanje vsebine.

In kakšna je vsebina? Skupaj se bomo spraševali, zakaj je dobro, da gremo za Jezusom, kaj imamo od tega za svoje življenje. Ne bomo ponavljali naučenih odgovorov, ampak bomo iskali predvsem tisto, kar ostane za vse življenje, kar je zame in zate najpomembnejše.

Mladi so pred pomembnimi življenjskimi odločitvami. Počasi stopajo v svet, na samostojno pot, na pot svobodnega iskanja. S pripravo v času pred birmo jim želimo pomagati, da se nanjo dobro pripravijo.

Jezusa, za katerega se na tej poti iskanja odločamo, bomo spraševali kot njegovi sodobniki: Učitelj, kaj je v življenju najpomembnejše, kaj ostane? Jezus odgovarja: Ljubezen, samo ta ostane in vedno osrečuje. Zato nas vabi, naj ljubimo Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem, z vso dušo in vsem mišljenjem in svojega bližnjega kakor samega sebe. Na teh treh odnosih (Bog, bližnji in jaz sam), zgrajenih na ljubezni, stoji vse tvoje življenje (prim. Mt 22,36-40).

Pripravo na prejem Svetega Duha razumemo kot pripravo na življenje, zato bomo razmišljali o tem, zakaj je Jezus lahko pomemben v mojem življenju in zakaj naj bi gradil na temelju - ljubezni, na katerem gradi On. Mladi bodo lahko skupaj z nami gotovo začutili, kako ima Jezus prav, ko zatrjuje, da je najpomembnejša ljubezen.

V oporo pri razmišljanju o tem temelju nam bo Evangelij po Luku. Ob vprašanjih, ki nam jih zastavlja vsakdanje življenje, se bomo pogovarjali in iskali odgovore v nas in v evangeliju. Ne bo nam odveč vztrajati z Jezusom, če bomo začutili, da nam more veliko povedati. Prevezel nas bo, če mu bomo prisluhnili.

Ob pripravah na srečanja z birmanci ti želim, da bi se sam vedno bolj odločal za Kristusa in ob njem črpal moč za življenje. Želim ti, da bi začutil mogočno delovanje Svetega Duha.

Metoda in predstavitev učbenika

Kateheze so zasnovane po animatorskem modelu, ki temelji na šestih načelih animiranja in upošteva rast posameznika.

Prvo temeljno načelo je zaupanje. Mladim, ki jih imamo pred seboj, moramo v prvi vrsti zaupati. V njih moramo videti nekaj dobrega in predvsem verjeti, da se dobro v njih lahko razvija.

Drugo načelo je ljubezen. Mlade, ki so z nami, moramo imeti radi. Če nam bodo mladi šli na živce, bomo težko sprejemali njihovo mladostno radoživost in stiske odraščanja ter bo naše podajanje vsebin lahko hitro izpadlo kot moraliziranje in pridiganje.

Tretje načelo je pot. Vzgoja je pot. Mlade moramo srečati tam kjer so in iti z njimi po poti. Tudi Jezus pravi o sebi, da je pot, resnica in življenje. V svojih naukih se približa človeku. S kmeti govori o semenu, njivi, žetvi, plevelu ... s farizeji in pismouki razpravlja o Svetem pismu. Jezus pot oznanjevanja začne pri doživljanju človeka, a ga vzgaja za več. Ko je množica lačna, jo nasiti s kruhom, a poslušalce hoče peljati naprej od njihovih trenutnih potreb, ko jim pravi, da je on kruh življenja. Tudi mladim se moramo približati tam, kjer so. Največkrat bi se radi še igrali, hkrati pa hrepenijo po osebnem pogovoru in globokih prijateljstvih. Srečati jih moramo torej v igri in jim pokazati pot medsebojnih odnosov in osebne vere.

Četrto načelo je življenje. Vsakdanje življenje je izhodišče in temelj. Vsakdanje preproste stvari, dogodki, problemi in strahovi naj postanejo predmet pogovora. V vsakdanjih skrbih pa skušajmo odkriti Boga in začutiti njegovo prisotnost. Vse, o čemer se z mladimi pogovarjamo, naj bo iz življenja, za življenje.

Peto načelo je to, da mladi prevzemajo odgovornost. Ne delimo rib, ampak učimo ribarjenja. Mladi naj bodo nosilci vseh dejavnosti.

In zadnje načelo: odprtost do vseh mladih. Animator naj bo odprt do vseh, vsakega naj sprejme in vsakega naj skuša vključiti v skupino.

Kateheze izvajamo na podlagi teh temeljnih načel. Z mladimi na srečanjih sedimo v krogu. Srečanja začnemo z igro in pesmijo. Vsebin ne predavamo, ampak jih podajamo preko igre, osebnega ali skupinskega dela ter pogovorov. Ker je za vodenje pogovora potrebno veliko znanja in ker najstnikom zmanjka besed za pogovor, skušamo vsebine podati z drugimi dinamikami (kartanje, izdelovanje plakatov, fotosimbolika ...), ki zajemajo vsa čutila in področja delovanja (gibanje, razmišljanje, čutenje, poslušanje, gledanje ...). Prav s celostnim in dinamičnim podajanjem vsebin skušamo mladim približati evangelij kot vodilo v življenju. Celostni pristop je zajet tudi v učbeniku. Vsako poglavje se začne z zgodenco iz življenja svetnika, ki nam govori, da je mogoče živeti ideale, ki nam jih ponuja Kristus. Zgodbici sledi evangelij, razlaga evangelija in misel za življenje. Da bi mladi slišanih in prebranih vsebin ne pozabili, jih obnovijo s kratko nalogo, ki je v prvi vrsti namenjena sprostitvi. Sledi molitev in misel, ki jo sporoča Jezus ter vprašanja, ob katerih naj mladi ponovijo vsebino kateheze.

V učbeniku se bodo mladi srečevali z naslednjimi podobami, ki vabijo:

- da razmislimo, o čem govori evangelij,

- da prenesemo misli iz evangelija v svoje življenje,

- da se ustavimo ob preprosti nalogi,

- da v molitvi prosimo Gospoda, naj nam pomaga spoznanja zaživeti,

- da osvojimo misel, ki jo sporoča Jezus,

- da ponovimo vsebino kateheze in se ustavimo ob vprašanjih.

- da najdemo pomen besede zadaj v slovarčku,

- in ne pozabimo domače naloge!

Koncept dvoletne priprave na birmo

- v pripravo na birmo stopi skupaj celotna dekanija oz. več župnij skupaj;
- priprava traja dve leti;
- srečanja potekajo poleg rednega verouka na 14 dni v birmanskih skupinah;
- skupine vodijo animatorji po animatorskem modelu;
- animatorje usmerja koordinator in jih pripravlja na srečanja;
- nekaj srečanj je tudi na dekanijski ravni: skupen začetek, dekanijsko adventno in postno srečanje ipd.

a. Vsebina

- skozi dvoletno obdobje priprave se bodo izmenjavale tri glavne teme: ljubezen do Boga, bližnjega in samega sebe;
- osnova za kateheze so odlomki iz Evangelija po Luku;
- ne gre za dogmatična vprašanja in nabiranje znanja (temu naj se po presoji župnika posveča redni verouk), ampak za povezovanje in ustvarjanje sproščenega ozračja za življenje po evangeliju.

b. Pripomočki

- birmanci dobijo na začetku priprave Sveto pismo Nove zaveze in učbenik Največja pa je ljubezen, ki je hkrati tudi delovni zvezek,
- animatorji dobijo v roke priročnik.

Idejni načrt dela

1. leto

- v začetku septembra se določi animatorje,
- srečanje vseh animatorjev je drugo soboto v septembru,
- v septembru se oblikujejo birmanske skupine,
- redna srečanja se začnejo oktobra,
- **prvo srečanje vseh birmancev in njihovih staršev** je v soboto pred **1. adventno** nedeljo:
 - a. kateheza,
 - b. predavanje za starše.

2. leto

- duhovne vaje za župnije so od zadnjega vikenda v septembru do konca oktobra,
- birmanci so povabljeni k sodelovanju pri pripravi mladinske maše,
- **drugo srečanje vseh birmancev in njihovih staršev** je v soboto pred **1. adventno** nedeljo:
 - a. kateheza, s starši pa je predavanje,
 - b. sv. maša;
- zadnje srečanje animatorjev na prvo soboto v maju,
- duhovne vaje po birmi: konec aprila.

Nadaljevanje po birmi

- koordinacija dela z mladimi,
- vsak mesec dekanjska mladinska maša in molitvena ura,
- po mladinski maši v adventu in postu: molitev in spovedovanje,
- v petek zvečer pred cvetno nedeljo dekanjski križev pot mladih (pripravijo mladinske skupine),
- mladinske skupine 9. razred in 1. letnik (dogovor z voditelji skupin, priprava skupnega programa),
- duhovne vaje (skupen dogovor vseh mladih).

19. Moje telo

1. Priprava na katehezo

V današnjem času je odnos do telesa zelo sprevržen. V reklamah vidimo samo mlade obraze, ljudi polne energije in življenja. Vse se blešči in sveti. Ni gub, ni iznakaženosti, ni utrujenosti, ni smrti. Preprosto, vse je popolno in večno. Čisto malikovanje telesa!

Kakšen odnos do telesa ima družba, se kaže tudi v odnosu do spolnosti. Pornografija je človeško telo do konca razvrednotila. Za spoštovanje osebe, za spoštovanje telesa ni prostora. Telo postane le predmet užitka in izživljanja. Človek kot celota telesa, duha in duše nima nobenega prostora.

Papež Janez Pavel II. je mlade zato nagovarjal: "Mladi fantje in dekleta, imejte veliko spoštovanje do svojega telesa, prav tako pa tudi do teles drugih. Naj bo vaše telo v službi vašega najglobljega jaza. Naj bodo vaši pogledi in kretnje vedno odsev vaše duše. Čaščenje telesa? Ne, nikoli! Zaničevanje telesa? Še manj! Obvladovanje telesa? DA! Sprejemanje telesa! Iz srca vam želim, da bi odkrili izziv tega časa: da bi vsi bili šampioni v obvladovanju telesa." (*Janez Pavel II. v Parku princev v Parizu*)

Pravega spoštovanja telesa in obvladovanja se lahko učimo v srečevanju z živim Jezusom. Pri Jezusovih srečanjih z ljudmi in v njegovih prilikah lahko opazimo, kako zelo je pozoren na telesno držo in dotik. Vse telo je v službi njegove ljubezni. Z vsakim pogledom, dotikom, objemom govori bližnjemu, kako ga ima rad.

Jezus je pozoren tudi na telesne bolezni. Ozdravlja in blagoslavlja tudi naša telesa. Vzgaja nas, da s svojimi telesi služimo drugim in izpolnjujemo to, kar nas uči. Vabi nas, da živimo scela, z dušo in telesom. Jezus telesa ne zaničuje, ne prezira in ne malikuje, ampak se ga veseli (prim. Lk 11,27-28); dotik podarja in ga z veseljem in spoštovanjem sprejema (prim. Lk 7,36-38). Ob Jezusovem zgledu se bomo učili našega odnosa do telesa.

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati lepoto telesa;

doživljajski cilj: Začutiti, da je telo vir veselja za nas in za druge;

dejavnostni cilj: Narediti nekaj zase (se odpraviti na sprehod, se lepo obleči ipd.).

b. Vstopno mesto: Znanstveniki pravijo ... (glej spodaj).

c. Oznanilo:

Pravi blagor

Ko je (Jezus) to govoril, je neka žena iz množice povzdignila glas in mu rekla: »Blagor telesu, ki te je nosilo, in prsim, ki so te dojile!« On pa je rekel: »Še bolj blagor tistim, ki Božjo besedo poslušajo in se po njej ravnaajo.« (Lk 11,27-28)

Grešnici je odpuščeno

Nekdo izmed farizejev ga je prosil, naj jé z njim. Ko je stopil v farizejevo hišo, je sédel za mizo. In glej, ko je neka žena, ki je bila v mestu grešnica, izvedela, da je v farizejevi hiši pri mizi, je prinesla alabastrno posodo dišavnega olja in vsa objokana od zadaj stopila k

njegovim nogam ter mu jih začela močiti s solzami. Brisala mu je noge z lasmi svoje glave, jih poljubljala in maznila z oljem. (Lk 7,36-39)

č. Zgledi, film, knjiga: film *Pretty woman* (Čedno dekle; Julia Roberts, Richard Geer, 1990).

Zgodba iz življenja patra Pija

Francesco Forgione - kasneje p. Pij - se je rodil 25. maja 1887 v Pietrelcini v Italiji, v kmečki družini. Že kot otrok si je želel postati duhovnik. Leta 1903 je vstopil v kapucinski noviciat. Po dveh tednih je dobil redovno obleko in redovno ime Pij. Kasneje je postal vzgojitelj semeniščnikov, fantov, ki so se pripravljali na duhovništvo. Ko je nekega dne šel z njimi na sprehod, so ga prosili, naj jim pove kaj veselega. Povedal jim je tole: »Ali vidite to podplutbo pod mojim očesom?« »Kje ste jo dobili?« vprašajo fantje. »Dobil sem jo v boju s hudim duhom.« Fantje so napeli ušesa: »Kako to?« »Ker sem branil nekoga od vas, ki je imel nečiste skušnjave. Veselo je to, da se je boril proti njim. In ker je klical Marijo na pomoč, je s tem klical tudi mojo pomoč. In zmagala sva. Fant se je rešil skušnjav in je zaspal. Jaz pa sem jih dobil zaradi besa hudega duha.« Hudi duh se močno zaveda dostojanstva človeškega telesa in pomena čiste ljubezni, zato ljudem ponuja skušnjave, da bi jih speljal na krivo pot (Slovenski kapucini, 1998).

d. Simbol: objem.

e. Molitev: meditativni ples s telesom (Aleluja naše veselje, O Gospod, studenec vse dobrote, O moj Gospod, bodi zahvaljen ...), molitev *Postati zaupen s svojim telesom* (Rotzetter, 1994, str. 148).

f. Dejavnost: kolesarjenje, rolanje, igre, sprehod, ... s prijatelji.

g. Interakcijska igra: presedanje – Remi, telegram, masiranje drug drugega po ramenih (smo v krogu).

h. Pripomočki: kitara, pesmarice, glasba, lončki, dišave, robčki, ruta, pijače.

2. Izvedba kateheze

Potek kateheze

Srečanje začnemo s pesmijo in z igrami za ogrevanje.

Opravljen dejavnost!

Pogovorite se o tem, koliko ste se od zadnje kateheze ustavljali ob Božji besedi. Še posebej, kdaj ste se v priliki o sejalcu prepoznali kot trnje, kamenje, pot ali rodovitna zemlja.

Vstopno mesto

Mlade povabimo, naj se udobno namestijo, zamižijo in pozorno prisluhnejo. Preberemo naslednje besedilo, v ozadju lahko igra mirna glasba.

Mnogi znanstveniki trdijo, da je vesolje staro od 15 do 20 milijard let. Človek živi na zemlji približno tri milijone let.

V 12 gramih ogljika je približno 600 000 000 000 000 000 000 000
(6×10^{23}) atomov.

Povprečno velika celica vsebuje približno tisoč milijard atomov.

Naše telo vsebuje približno sto tisoč milijard celic (10^{14}).

Naše telo potrebuje za nemoteno življenje vsaj 27 elementov.

Človeško jajčece je veliko 0,2 mm, moških semenčic pa bi mogli v enem milimetru razvrstiti kar 330.

Vsak cm² sestoji iz 6 milijonov celic.

Srce načrpa vsako leto približno 2,6 milijona litrov krvi.

Vseh 280 mišic in 212 kosti človeškega telesa se je razvilo iz ene same celice, ki je manjša kakor tale pika na i.

V prvem trenutku oploditve je določena barva oči, las, telesne posebnosti in vse dedne zasnove.

Človeško telo je višek organiziranosti snovi v naravi. Človeški možgani vsebujejo 100 milijard nevronov, ki so med seboj povezani. Oko je majhen fotoaparat, ki je zmožen vsakdan napraviti 800.000 fotografij in jih shraniti v spominu. Uho je harfa tisočernih strun.

Moški in ženska se ne razlikujeta le po spolnih organih, temveč po celem telesu. Vsaka celica je drugačna. Vsaka moška celica vsebuje v svojem jedru kromosom Y, ženska celica pa kromosom X.

Odpremo oči. Vsak naj pove, kaj ga je v tem prebranem odlomku najbolj nagovorilo.

- V ozadju igra mirna glasba. Skušamo se sprostiti in začutiti vse dele svojega telesa.
- Razdelimo se po parih. Drug drugemu izmenično s prstom na hrbet narišejo oz. napišejo kaj lepega in skušajo ugotoviti, kaj je kdo komu narisal, napisal.
- Udobno se usedemo, prekinemo glasbo in prisluhnimo tišini. Vsak naj pove, kaj vse je »slišal«, čeprav je bilo vse tiho.
- V lončke damo različne dišave (majaron, klinčke, limono, pomarančo, parfum, naftalin, baziliko, mah,...) in na lončke pritrdimo bele papirnate robčke, da se ne bo videlo, kaj je v njih, vendar se bo z vonjem dalo prepoznati, kaj se skriva v lončkih. Mladi skušajo prepoznati vonjave.
- Mladim zavežemo oči in ponudimo različne pijače (kavo, čaj, slano/sladko vodo, limonado...). Povedati morajo, kaj so pili.

Vsak zase odgovori na naslednja vprašanja.

Kako si se počutil, ko so ti drugi pisali po hrbtu in si to uspel prepoznati?

Kaj vse si slišal, ko je bilo v prostoru vse tiho?

Kako si se počutil, ko si prepoznaval, kaj se skriva v lončkih?

Kaj te še prav posebej razveseli v vsakdanjem življenju?

Pogovorimo se o svojih čutih, o tem, kaj vse lahko čutimo in doživimo s pomočjo svojega telesa, kaj vse lahko delajo naše roke, kako doživljamo dotik drugega, kaj vse lahko naredimo z nogami, kako lahko s svojim telesom razveseljujemo druge in sebe.

Oznaniło:

Pri Jezusovih srečanjih z ljudmi in v njegovih prilikah lahko opazimo, kako zelo je pozoren na telesno držo in dotik. Vse telo je v službi njegove ljubezni. Z vsakim pogledom, dotikom, objemom govori bližnjemu, kako ga ima rad.

Jezus je pozoren tudi na telesne bolezni. Ozdravlja in blagoslavlja tudi naša telesa. Vzgaja nas, da s svojimi telesi služimo drugim in izpolnjujemo to, kar nas On uči. Vabi nas, da živimo scela, z dušo in telesom. Jezus telesa ne zaničuje, ne prezira in ne malikuje, ampak se ga veseli (Lk 11,27-28); dotik podarja in z veseljem in spoštovanjem sprejema (Lk 7,36-38).

Vsi smo ustvarjeni po Božji podobi, zato je lepota telesa prav v tem, da odseva Božjo ljubezen. Telesne hibe nas morajo voditi k še večji zavzetosti za ljubezen, ne pa k preziru.

Z mladimi lahko preberete zgodbo iz življenja patra Pija.

Sklep

Razmisli o tem, kaj vse lahko čutiš in doživiš s svojim telesom, kaj vse lahko delajo tvoje roke, kako doživljaš dotik drugega, kaj vse lahko narediš z nogami, kako lahko s svojim telesom razveseljuješ druge in sebe.

Poskrbi za svoje telo (šel bom na sprehod, se odpovedal sladkarijam, šel zgodaj spat ...) in bodi pozoren do drugih.

Molitev: meditativni ples s telesom (O moj Gospod, bodi zahvaljen, Aleluja naše veselje, O Gospod, studenec vse dobrote; vaši predlogi).

Postati zaupen s svojim telesom

Dobri Bog

Moje telo govori nov jezik,

naučiti se ga moram razumeti.

Novost me vznemirja.

Čustva, ki prihajajo in odhajajo,

telo, ki se spreminja,

vrenje v mojih udih.

Odvzemi mi strah pred nenavadnim,

naj postanem zaupen s svojim telesom

in odprt življenju kot moški (ženska)

(Rotzetter, 1994, str. 148).

3. Vprašanja

- Kako Jezus gleda na telo? *Jezus telesa ne zaničuje, ne prezira in ne malikuje. Jezus se telesa veseli (Lk 11,27-28), dotik podarja in ga s spoštovanjem sprejema. Vse telesno je v službi ljubezni.*
- Kaj hoče Jezus reči z besedami: »Še bolj blagor tistim, ki Božjo besedo poslušajo in se po njej ravnaajo.«? *Jezus nas vabi, da živimo scela, z dušo in telesom. Vabi nas, da ne ostanemo pri telesnem doživljanju, ampak se zavedamo, da je vedno najpomembnejša ljubezen.*

V razmislek:

- Kako poskrbiš za svoje telo?
- Koliko si pozoren na to, kako se tvoje telo odziva na okolico in ljudi okrog tebe?
- Kako lahko s svojim telesom slaviš Boga?
- Kako lahko s svojim telesom razveseljuješ druge?

20. Gospodov obed

1. Priprava na katehezo

Mladim je Jezusovo naročilo "To delajte v moj spomin" tuje. Sv. maša je bolj zapoved kot kaj drugega. S primerjavo sv. maše z lepim družinskim obedom skušajmo ovrednotiti oboje - skupne obede in obhajanje sv. maše. Vsebine, ki sestavljajo skupen obed, so tudi vsebine sv. maše. Seveda je sv. maša veliko več, a skušajmo biti zadovoljni, če bomo mladim uspeli prikazati vsaj nekaj tega, kar jim sv. maša lahko pomeni.

Družinski obed nam lahko da temeljne vsebine za naše življenje:

Hrana nam daje **moč**,

skupen pogovor nas **usmerja v življenju in uči življenjske modrosti**,

sprejetost pri skupnem obedu nam zagotavlja varno pot v življenje in gotovost, da nismo sami – tudi sam zato lahko sprejemam druge,

če sem postrežen, sem na poseben način **deležen ljubezni**, če strežem, lahko **ljubezen dajem**.

Evharistija oz. sv. maša je najlepši obed, ki nam daje vse to in še mnogo več. Pri njej smo deležni Boga samega in Božje modrosti. Poglejmo dele sv. maše in kaj ob njih lahko prejmemo:

- kesanje: možnost za *sprejemanje* sebe in drugih,
- Božja beseda: *modrost*, ki ni od tega sveta, je pa trdnejša in jasnejša,
- darovanje: *zgled prave ljubezni*, ki nas v polnosti osrečuje,
- sv. obhajilo: *vir moči* za duhovno življenje,
- blagoslov: *Pojdite v miru* je povabilo, da to, kar pri sv. maši v srečanju z Jezusom spoznavamo in doživljamo, prenesemo v vsakdanje življenje.

Mati Terezija, ki je moč za svoje življenje črpala predvsem v evharistiji, pravi takole:

Evharistija pomeni razumevajočo ljubezen. Kristus je razumel. Razumel je, da imamo strašno lakoto po Bogu. Razumel je, da smo bili ustvarjeni za ljubezen. Zato je samega sebe napravil za kruh in rekel: "Če ne jeste mojega mesa in ne pijete moje krvi, ne morete živeti, ne morete ljubiti, ne morete služiti." Jesti morate ta kruh in dobroto Kristusove ljubezni, da boste deležni njegove razumevajoče ljubezni.

Kristus nam želi dati tudi možnost, da bi svojo ljubezen do njega izrazili v ljubečem dejanju. Samega sebe naredi lačnega; a ni lačen samo kruha, ampak tudi ljubezni. Samega sebe naredi nagega; a ne potrebuje le kosa obleke, ampak tudi razumevajoče ljubezni, dostojanstva, človeškega dostojanstva. Samega sebe naredi brezdomca, ki ni le brez koticke v mali sobi, marveč je potreben globoke iskrene ljubezni do drugega. Vse to je evharistija. To je Jezus, živi kruh, ki ga je prišel lomit s teboj in z menoj (Hunt, 1988).

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, da sv. maša daje tisto, kar potrebujemo v vsakdanjem življenju;

doživljajski cilj: Doživeti lepoto sv. maše;

dejavnostni cilj: Bolj zavzeto bom sodeloval pri obedu in sv. maši.

b. Vstopno mesto: izkušnja lepega kosila ali večerje.

c. Oznanilo:

Zadnja večerja

Ko je prišla ura, je sédel k mizi in apostoli z njim. In rekel jim je: »Srčno sem želel jesti z vami to pashalno večerjo, preden bom trpel, kajti povem vam, da je ne bom več jedel, dokler ne bo dopolnjena v Božjem kraljestvu.« In vzel je kelih, se zahvalil in rekel: »Vzemite to in si razdelite med seboj, kajti povem vam, odslej ne bom več pil od sadu vinske trte, dokler ne pride Božje kraljestvo.« In vzel je kruh, se zahvalil, ga razlomil, jim ga dal in rekel: »To je moje telo, ki se daje za vas. To delajte v moj spomin.« Prav tako je po večerji vzel tudi kelih in rekel: »Ta kelih je nova zaveza v moji krvi, ki se preliva za vas. Toda glejte, roka tistega, ki me izdaja, je z menoj pri mizi. Sin človekov sicer gre, kakor je določeno, toda gorje tistemu človeku, po katerem je izročen.« Oni pa so se začeli spraševati, kdo izmed njih bo to storil. (Lk 22,14-23)

č. Zgledi, film, knjiga: postavitev zadnje večerje (odlomek iz filma Kristusov pasijon, James Caviezel, 2004).

Zgodba iz življenja patra Pija

Patra Pija je pogosto mučila visoka vročina. Termometer za vodo je pokazal 48° C. Predstojniki so ga poslali domov na okrevanje. Dolgo ni ozdravel, zato so nekateri predlagali, da bi zapustil samostan. Pater Pij tega ni hotel. Sv. Frančiška Asiškega je prosil, naj mu pomaga v stiski. Ta ga je uslišal, niso ga odslovili iz reda. Leta 1916 se je po daljšem premoru vrnil v samostan v Foggi. Zaživel je samostansko življenje. Dan je začel s sv. mašo, nato je spovedoval. Opoldne je šel h kosilu. Jedel je malo. Vsak normalen človek bi ob tako skromni hrani shiral. On pa je zmoget. Lahko bi preživel tudi brez tega skromnega obroka, vendar je k obedom redno prihajal, da je tisto uro prebil s sobrat. Obed je povezoval njihovo skupnost, zato ga p. Pij nikakor ni hotel izpustiti (Slovenski kapucini, 1998).

d. Simbol: po pogovoru o dobrem kosilu oz. večerji, skupina sama najde simbol.

e. Molitev:

Tako majhen, tako krhek, tako neboljen

Gospod, tako lačni smo tvoje ljubezni.
Iz sebe si naredil kruh življenja.
Postal si tako majhen, tako krhek, tako neboljen.
Hvala ti, da s svojim prihodom na svet želiš potešiti naš glad.

Gospod, želimo si tvoje bližine.
Ob tebi se lahko zbiramo pri obedu ljubezni.
Ob tebi lahko postajamo majhni in sprejemamo svojo nemoč.
Hvala ti, da nas učiš ljubiti in nas hraniš s svojim kruhom.

f. Dejavnost

Z novim razumevanjem celotne sv. maše naj mladi pripravijo sodelovanje pri nedeljski sv. maši in naj bodo pozorni na to, da bo njihov družinski obed res lep. O obojem se prihodnjič pogovorimo.

g. Interakcijska igra: električni impulz.

h. Pripomočki: kitara, pesmarice, kruh ali pecivo, flomastri, plakat, svečke.

2. Izvedba kateheze

Potek kateheze

Srečanje začnemo s pesmijo in z igrami za ogrevanje.

Opravljen dejavnost!

Pogovorite se, kako ste bili pozorni do svojega telesa in do telesa drugega, ter kako ste poskrbeli za svoje telo.

Vstopno mesto

Če je mogoče, na srečanje vsak prinese kos (v enem kosu) peciva oz. kruha, ki ga postavite na mizo, ob kateri sedite. (Če ne, naj za to poskrbi animator.) Poveste, da boste najprej imeli preprosto večerjo. Preprosto prosite Boga za blagoslov. Potem stvari skupaj pojedete.

Bodite pozorni na to, kako ste jedli: je bil vsak deležen vsega, ste delili med seboj, ste se pogovarjali ... Na koncu se Bogu zahvalite za prejete darove.

Z mladimi lahko preberete zgodbo iz življenja patra Pija.

Kateri simbol bi lahko predstavljal vse naše skupne obede? Skušajte najti enega in ga narišite. Vanj vpišite, kaj vam prinese dober obed.

Hrana nam daje **moč**, skupen pogovor nas **usmerja v življenju in uči življenjske modrosti, sprejetost** pri skupnem obedu nam zagotavlja varno pot v življenje in gotovost, da nismo sami – tudi sam zato lahko sprejemam druge, če sem postrežen, sem na poseben način **deležen ljubezni**, če strežem, lahko **ljubezen dajem**.

Oznaniilo:

Jezus je tudi zato vzel obed za zakrament, po katerem prihaja med nas. Sv. maša je sicer spomin zadnje večerje, ki so jo Judje obhajali v spomin na rešitev iz suženjstva. Preberimo odlomek in se pogovorimo o tem, kako obhajamo sv. mašo: kateri deli jo sestavljajo in kaj nam ti deli dajo za življenje. To vpišite k prejšnjemu plakatu o obedu!

Sklep

Bolj zavzeto bom sodeloval pri družinskih obedih in pri nedeljski sv. maši.

Molitev

Tako majhen, tako krhek, tako nebogljjen

Gospod, tako lačni smo tvoje ljubezni.
Iz sebe si naredil kruh življenja.
Postal si tako majhen, tako krhek, tako nebogljjen.
Hvala ti, da s svojim prihodom na svet želiš potešiti naš glad.

Gospod, želimo si tvoje bližine.
Ob tebi se lahko zbiramo pri obedu ljubezni.
Ob tebi lahko postajamo majhni in sprejemamo svojo nemoč.
Hvala ti, da nas učiš ljubiti in nas hraniš s svojim kruhom (Hunt, 1988).

Vsak od mladih pove misel oz. eno samo besedo ob misli na celotno srečanje. Potem povemo prošnje in zmolimo Oče naš.

3. Vprašanja

- Kaj je Jezus postavil na veliki četrtek, pri zadnji večerji? *Jezus je postavil sv. evharistijo.*
- Kaj se zgodi pri vsaki sv. maši? *Pri vsaki maši se Jezus sam daruje za nas.*
- Kaj prejmemo s sv. obhajilom? *S sv. obhajilom prejmem živega Jezusa, njegovo telo in kri in s tem moč za življenje.*

V razmislek:

- Kaj ti pomeni lepo družinsko kosilo? Kaj ti da?
- Kaj ti pomeni sv. maša? Kdaj ti je pri sv. maši najlepše?
- Kako lahko pri sv. maši dejavno sodeluješ?

4. Rešitve

D	S	V	R	T	E	J	U	D	T	L	E
O	Z	F	B	Z	H	E	R	N	O	J	A
S	E	R	Ž	I	V	L	J	E	N	J	E
T	K	Z	G	I	V	E	R	A	T	V	N
O	O	K	R	U	H	P	V	L	E	P	M
J	P	Z	B	E	S	O	C	J	V	N	J
A	R	G	M	I	R	Č	N	K	Š	M	C
N	I	Ž	K	A	T	E	R	D	G	O	T
S	Z	N	D	M	Ž	L	I	Š	K	Č	J
T	F	L	J	U	B	E	Z	E	N	P	Č
V	B	G	L	D	R	P	L	B	U	L	Ž
O	I	S	K	R	E	N	O	S	T	K	G
Z	K	L	E	S	A	C	B	T	R	H	J

21. Božja moč

1. Priprava na katehezo

Razmišljamo o pomenu sv. maše. Če smo jo najprej primerjali z obedom in vsebinami vsakega lepega obeda, pa se ob posameznih delih zazrimo v skrivnost evharistije in jo prenesimo v svoje življenje.

Sv. mašo začnemo s kesanjem. **Kesanje** pomeni sprejeti sebe v celoti – tudi z grehi in to priznati Bogu. To sem jaz. Hkrati je kesanje povabilo k odpuščanju, ne le sebi ampak tudi drugemu. Kesati se pomeni:

odpustiti si = sprejeti se;

odpustiti drugim = sprejeti jih (v celoti).

Torej začetno dejanje pri sv. maši predpostavlja iskren odnos do nas samih, priznanje vsega lepega in temnega, dejanje samo-odpuščanja in dejanje vere, da nam Bog odpušča. Vse to je pogoj za iskreno priznanje svojih napak drugim. Če ljubim, lahko priznavam svojo grešnost; ljubim pa lahko, če se čutim ljubljenega. Bog nas je prvi ljubil, pravi apostol Janez.

Sledi bogoslužje Božje besede. **Božja beseda** je življenjska modrost. Skozi življenje gre vsak po svoje, nihče pa brez načel. Tudi nenačelen človek ima za svoje načelo oz. življenjsko vodilo načelo, ki je nenačelnost oz. kakor bo bolje kazalo. Jezus nam o tem spregovori ob prispodobah o človeku, ki je hišo postavil na skalo, in drugem, ki jo je postavil na pesek. Ni torej vseeno, na čem gradimo svoje življenje. Jezus želi, da bi bilo naše življenje postavljeno na takšnih temeljih, ki bodo zdržali preizkušnje.

Poslušanje Božje besede je redni del sv. maše. Ob nedeljah sledi še razlaga Božje besede oz. pridiga. Namen tega poslušanja je jasen - v nas oblikovati prava načela, s katerimi bomo šli skozi življenje tako, da bo naše življenje polno za nas in bogato tudi za druge.

Jedro sv. maše je darovanje in spremenjenje. **Darovanje** je Jezusovo in moje umiranje, dajanje, spreminjanje, novo življenje, vstajenje. O ljubezni se veliko govori in póje. Vedno bolj postaja ta beseda simbol uživanja, zato pa prinaša vedno manj sreče. Ločitve, prepiri, vojne, izkoriščanje, nasilje. Skrivnost ljubezni je skrivnost umiranja in vstajenja. Skrivnost Božje ljubezni se kaže od stvarjenja - prek Rdečega morja - do vstajenja. Vse to je zgodovina Božje ljubezni do njegovega ljudstva. V to zgodovino smo s svojim rojstvom stopili tudi mi. Kako pišemo svojo zgodovino? Ali odkrivamo Božjo ljubezen v svojem življenju in sledimo Božjemu zgledu s svojo ljubeznijo? Ali svoje življenje presojujemo v luči vstajenja? Ljubiti torej pomeni izgubiti življenje.

Ko smo pristopili k oltarju, od njega ne odhajamo praznih rok. V **sv. obhajilu** Kristus podarja samega sebe. Mati Terezija lepo opiše, kaj ji pomeni skrivnostni kruh: *»Evharistija pomeni razumevajočo ljubezen. Kristus je razumel. Razumel je, da imamo strašno lakoto po Bogu. Razumel je, da smo bili ustvarjeni za ljubezen. Zato je samega sebe napravil za kruh in rekel: Če ne jeste mojega mesa in ne pijete moje krvi, ne morete živeti, ne morete ljubiti, ne morete služiti. Jestu morate ta kruh in dobroto Kristusove ljubezni, da boste deležni njegove razumevajoče ljubezni.«*

»Maša je duhovna hrana, ki me podpira. Brez nje ne bi mogla vzdržati niti en sam dan ali uro svojega življenja; pri maši imamo Jezusa pod podobo kruha, medtem ko v siromašnih mestnih četrtih vidimo Kristusa in se ga dotikamo v strtih telesih, v zapuščenih otrocih« (Hunt, 1988).

Konec sv. maše je nov začetek. Vsaka sv. maša se konča s pozivom: Pojdite v miru! To pa ne pomeni, naj se ne prepiramo med seboj, ampak naj prinašamo v svet celotno sporočilo sv. daritve.

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati pomen delov sv. maše;

doživljajski cilj: Doživeti pomen in lepoto Jezusove daritve;

dejavnostni cilj: Pripraviti sv. mašo.

b. Vstopno mesto: risanje jadrnice.

c. Oznanilo:

Jezus je kruh življenja (Jn 6,41-51)

Judje so tedaj godrnjali nad njim, ker je rekel: »Jaz sem kruh, ki je prišel iz nebes,« in so govorili: »Ali ni to Jezus, Jožefov sin? Njegovega očeta in mater poznamo. Kako more zdaj govoriti: »Iz nebes sem prišel.« Jezus je odgovoril in jim dejal: »Ne godrnajte med seboj! Nihče ne more priti k meni, če ga ne pritegne Oče, ki me je poslal, in jaz ga bom obudil poslednji dan. Pri prerokih je zapisano: Vsi se bodo dali poučiti Bogu. Vsak, kdor posluša Očeta in se mu da poučiti, pride k meni. Ne rečem, da bi bil kdo videl Očeta: samo tisti, ki je od Boga, on je videl Očeta. Resnično, resnično, povem vam: Kdor veruje, ima večno življenje. Jaz sem kruh življenja. Vaši očetje so jedli v puščavi mano in so pomrli. To je kruh, ki prihaja iz nebes, da tisti, ki od njega jé, ne umre. Jaz sem živi kruh, ki sem prišel iz nebes. Če kdo jé od tega kruha, bo živel vekomaj. Kruh pa, ki ga bom dal jaz, je moje meso za življenje sveta.«

č. Zgledi, film, knjiga: postavitve zadnje večerje (odlomek iz filma Kristusov pasijon, James Caviezel, 2004).

Zgodba iz življenja patra Pija

Hudi duh je zaslutil, da ima Bog s p. Pijem posebne načrte. Hotel ga je uničiti, zato ga je zvečer pogosto pretepel. Vendar Bog ni dopustil, da bi hudič uničil patra. Še več, dal mu je posebne milosti. Prejel je vidna znamenja Kristusovih ran - stigme. Pater Pij je dogodek tako opisal: »Bilo je v petek, 20. septembra 1918, po maši v koru. Okoli mene in v meni je bila popolna tihota. Pred mano se je pojavilo skrivnostno bitje. Iz rok, nog in srca mu je tekla kri. Ko je videnje izginilo, sem opazil, da so moje roke, noge in prsna stran prebodene in da iz njih kaplja kri. Zamislite si mojo grozo, pa tudi bolečine, ki sem jih takrat občutil, in jih čutim nenehoma skoraj vsak dan.« Sveto mašo je doživljal tako globoko, da je trajala vsaj uro in pol. Pri spremenjenju je vedno znova podoživljal zadnjo večerjo. Evharistija mu je pomenila največ. Bila je njegovo življenje (Slovenski kapucini, 1998).

d. Simbol: jadrnica.

e. Molitev: molitev *Ti kruh* (Rotzetter, 1994, str. 113).

f. Dejavnost: Skupaj se pripravimo na sv. mašo.

g. Interakcijska igra: gordijski voz.

h. Pripomočki: kitara, pesmarice, plakat, flomastri.

2. Izvedba kateheze

Potek kateheze

Srečanje začnemo s pesmijo in z igrami za ogrevanje.

Opravljenost dejavnosti!

Pogovorimo se, kako smo uspeli sodelovati pri skupnih obedih in sv. maši. Ali je vsak prispeval del svojih sposobnosti?

Vstopno mesto

Skušamo narisati jadrnico in se pogovarjamo, kaj vse mora jadrnica imeti:

- trup s kabino, v kateri živiš,
- krov z ograjo, da ne padeš v morje,
- krmilo, da držiš smer,
- grezilo oz. kobilico, kot utež, da se v vetru ne prevrne,
- jadro, da greš naprej.

Tem delom dodamo dele sv. maše:

- trup – darovanje, ki govori o pravi ljubezni,
- krov z ograjo – odpuščanje, da se v prepiru ne zmečemo v vodo,
- krmilo za smer – pozdrav na koncu, celotno doživljanje evharistije; Jezus, ki ga srečam,
- grezilo – Božja beseda, modrost, ki me varuje, da se ne prevrnem,
- jadro – moč iz sv. obhajila.

Potem se pogovorimo o vsakem delu posebej, kaj potrebujemo za potovanje skozi življenje. Pripravimo sodelovanje pri sv. maši.

Oznaniilo:

Jezus se pri vsaki sv. maši daruje za nas. S tem, ko zbrano sodelujem, postajam deležen njegove ljubezni, ki mi daje moč za življenje.

Z mladimi lahko preberete zgodbo iz življenja patra Pija.

Sklep

Ko se boš udeležil sv. maše, stopi pred Boga z vsem, kar si. Skušaj se zavedati, da je v kruhu navzoč Jezus sam. Trudi se živeti, kar se te je pri tej sv. maši najbolj dotaknilo.

Molitev

Ti Kruh,
ti si naše središče.
Ti Kruh,
po tebi kričimo.
Ti Kruh,
iz tebe živimo.

Ti Kruh,
tebe molimo.
Ti Kruh,
v tebi se najdemo.
Ti Kruh,
po tebi postajamo
prijatelji.

Ti Kruh,
V tebi je naše veselje.
Ti Kruh,
V tebi spoznavamo smisel
življenja.
Ti Kruh ...
(Rotzetter, 1994, str. 113).

3. Vprašanja

- Kako je sestavljena sv. maša? *Uvodni pozdrav in kesanje, Božja beseda, darovanje in spremenjenje, obhajilo in sklepna molitev.*
- Kateri del sv. maše je najpomembnejši? *Spremenjenje, ko kruh postane Jezusovo telo in vino Jezusova kri.*
- Zakaj naj bi kristjan živel iz evharistije? *Zato, da bi lahko v moči Božje besede in obhajila živel Kristusa in prinašal v svet ljubezen.*

V razmislek:

- Predstavi dele sv. maše!
- Kateri del sv. maše je tebi najbolj blizu?
- S čim lahko primerjaš sv. mašo?

22. Zvestoba

1. Priprava na katehezo

Javno mnenje je vedno predstavljalo izredno moč nad človekom. »Zakaj ne bi tega, kar dela večina, delal tudi jaz?« se sprašujejo mnogi oz. se niti ne sprašujejo več in vzamejo načelo večine za merilo dobrega. Približno vsak tretji zakon se v Sloveniji že loči, zato je ločitev postala logična pot za reševanje problemov.

Vprašanje pa je, kaj se z ločitvijo v večini primerov reši. Ali ni ločitev najpogostejše le beg pred reševanjem problemov? Gotovo moramo biti razumevajoči pri tem in ne vreči vsega v isti koš, vendar upravičene izjeme ne morejo postati splošno načelo.

Če hočemo govoriti o ločitvi, moramo pogledati najprej, kakšne ravni ljubezni poznamo.

Danes se na žalost bolj ali manj vse vrti okoli spolnosti. Tu je mogoče vedno menjati partnerja, kajti sama telesna raven gotovo pri posamezniku nikoli ni najbolj enkratna in nezamenljiva. Če je partner predvsem predmet strasti, je zamenjava hitro mogoča.

Duševna raven, ki je poudarjena v času zaljubljenosti, se spremeni. Lastnosti posameznika spet niso tako privlačne, da bi ne bilo mogoče najti boljšega.

Duhovna raven pa predstavlja popolno enkratnost in nezamenljivost posameznika. Predstavlja tudi prizadevanje, da bi bližnjega srečal v najglobljem bistvu, v tem, kar je najbolj njegovo.

Ne gre več le za simpatijo in občudovanje, ampak za željo po podarjanju sebe in odkrivanju drugega. To pa ne gre samo po sebi. Potrebno je neprestano prizadevanje za osebno rast in medsebojno povezanost.

duhovna raven	pristna, resnična ljubezen (oseba v svoji enkratnosti; ne tisto, kar ima, ampak kar ona je)
duševna raven	čustvena zaljubljenost (lastnosti, obnašanje)
telesna raven	zgolj spolno zanimanje (telesne značilnosti)

Elizabet Lukas s psihologom Viktorjem Franklom ljubezen, in sicer pristno, resnično ljubezen označi kot predpostavko človeške seksualnosti. Seksualnost ne more uspevati, če zanjo ni predpostavke. Ko pa se cel seksualni val kotali skozi svet, ko je pornografska ponudba raznolika, kot še nikoli poprej, ko šole za ljubimkanje (flirt) začenjajo poučevati, kako se smehljati za honorar in nudijo navodila z motom: *Kako osvojiti žensko?* da, ko narašča mnogovrstnost informacij o seksualnih spretnostih, kar nedvomno pomeni, da je dejansko prakticirana seksualnost slaba, potem vemo, da je cela generacija prikrajšana za ljubezen (Lukas, 1993, s. 153).

Ljubezen zahteva sposobnost za darovanje in sprejemanje teže življenja, sicer postane prazna in ločitev logična posledica.

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, da je ljubezen povezana z odgovornostjo in rastjo;

doživljajski cilj: Začutiti, da biti ljubljen pomeni biti sprejet v tem, kar si;

dejavnostni cilj: Pogovoriti se s starši o ločitvi in zvestobi.

b. Vstopno mesto

Arabska princesa si je vtepla v glavo, da se bo poročila z enim svojih sužnjev. Kralj je lahko rekel ali storil, kar je hotel, nič je ni moglo pripraviti, da bi spremenila odločitev. In tudi nihče izmed kraljevih svetovalcev ni vedel nasveta.

Nazadnje se je pojavil na dvoru moder star hakim. Ko je slišal o kraljevih težavah, je rekel: »Vaši visokosti so slabo svetovali, kajti če dekletu prepoveste poroko, vam bo samo zamerila in jo bo še bolj privlačilo, da se poroči s sužnjem.«

»Potem mi povej, kaj naj storim,« je zaklical kralj.

Hakim je naredil načrt za akcijo.

Kralj je bil skeptičen, toda odločil se je, da poskusi. Poslal je po dekle in rekel: »Tvojo ljubezen do tega moža bom postavil na preizkušnjo: trideset dni in noči boš s svojim ljubljениm zaklenjena v čisto majhni celici. Če se boš potem še hotela poročiti z njim, bom privolil.«

Princesa, vsa iz sebe od veselja, je objela očeta in je vesela pristala na to preizkušnjo. Vse je šlo dobro nekaj dni, toda kmalu je nastopilo dolgočasje. Po enem tednu si je začela želeti drugih in vse, kar je njen ljubljени rekel ali naredil, jo je razjezilo. Po dveh tednih je bila moža tako sita, da je začela vpiti in tolči po vratih celice. Ko so jo končno spustili ven, je burno objela očeta iz hvaležnosti, da jo je rešil moža, ki ga je sedaj sovražila (De Mello, 1989, str. 141).

c. Oznanilo:

O ločitvi

Ko je Jezus končal te besede, je odpotoval iz Galileje in prišel v judejsko pokrajino na drugi strani Jordana. Za njim so šle velike množice in jih je tam ozdravil. Prišli so k njemu farizeji in da bi ga preizkušali, so mu rekli: »Ali je dovoljeno možu iz katerega koli vzroka odsloviti ženo?« Odgovoril je: »Ali niste brali, da ju je Stvarnik na začetku ustvaril kot moža in ženo in rekel: Zaradi tega bo mož zapustil očeta in mater in se pridružil svoji ženi in bosta oba eno meso. Tako nista več dva, ampak eno meso. Kar je torej Bog združil, tega naj človek ne ločuje.« Rekli so mu: »Zakaj pa je potem Mojzes zapovedal dati ločitveni list in jo odsloviti?« Dejal jim je: »Zaradi vaše trdosrčnosti vam je Mojzes dovolil ločiti se od vaših žená, od začetka pa ni bilo tako. Jaz pa vam pravim: Kdor se loči od svoje žene, razen če se zaradi nečistovanja, in se oženi z drugo, prešuštvuje.« (Mt 19,1-12)

č. Zgledi, film, knjiga: Zgodba iz Svetega pisma o Jožefu in Mariji (Jožef ni pustil Marije, čeprav je bila noseča).

Zgodba iz življenja blaženega Friderika Ozanama

Friderik Ozanam se je rodil leta 1813 v Milanu. Družina se je kasneje preselila v Lyon. Friderik je živel v nemirnem času. Filozofi so nasprotovali Cerkvi. Narod so hujskali proti Cerkvi. Govorili so, naj se vera umakne naprednejšim filozofskim naukom. Vihar nevere je omajal krščanske vrednote. Pihal je veter liberalizma, tako imenovane svobode, kjer je dovoljeno vse. Sveti zakon in družina sta izgubljala svojo vrednost. Kariera je postala pomemben del življenja. Tudi Frideriku so ponujali dobre in ugledne službe. Ni jih zavrnil, vendar je vedno dajal prednost družinskemu življenju. V čas liberalizma je prinašal zgled dobrega krščanskega zakona. Mladim je s svojim zgledom prinašal sporočilo, da je ljubezen vredna odpovedovanja in trpljenja, ker je samo tako lepa. V sivi čas brezboštva je prinašal svetlobo Boga in lepoto njegovih zakonov (Kranz, interno gradivo).

d. Simbol: poročna prstana.

e. Molitev: molitev *Tvoja žeja po ljubezni* (Rotzetter, 1994, str. 241).

f. Dejavnost: S starši se pogovorijo o ločitvi in zvestobi. Zanje molijo.

h. Pripomočki: kitara, pesmarice, plakat, flomastri, škarje, lepilo, revije.

2. Izvedba kateheze

Potek kateheze

Srečanje začnemo s pesmijo in z igrami za ogrevanje.

Opravljen dejavnost!

Pogovorite se, kako ste sv. mašo doživljali po pogovoru o njej. Kaj vas je pri zadnji nedeljski maši nagovorilo?

Vstopno mesto

Preberemo zgodbo in se pogovorimo o njej. Napišejo naj prednosti skupnega življenja in težave.

Kaj po njihovem mnenju vodi v ločitev?

Udeležencem predstavimo tri ravni odnosa med partnerjema – na plakat narišemo večjo razpredelnico:

telesno raven (spolno zanimanje),

duševno raven (čustvovanje, lastnosti, obnašanje),

duhovno raven (resnična pristna ljubezen).

Iz različnih revij (*Cosmopolitan**, *Smrklja**, *Pil**, *Lisa**, *Eva**, *Ognjišče*, *On živi...*) naj udeleženci najdejo zgodbe, priporočila o odnosu med partnerjema in jih uredijo (izrežejo in prilepijo) v razpredelnico glede na to, na katero raven odnosa se nanašajo (telesno, duševno, duhovno). Z mladimi se pogovorimo o rezultatu »raziskave«.

- Zakaj najdemo tako malo člankov o duhovni ravni odnosa med partnerjema?
- Zakaj se po njihovem mnenju v večini revij pojavljajo nasveti, ki sodijo zgolj v telesno in duševno raven – o čem govorijo te revije?

Oznanilo:

Preberemo evangeljski odlomek.

Jezus farizejem in tudi nam govori, da smo v svojem bistvu ustvarjeni kot mož oz. žena in po Božjem načrtu namenjeni drug drugemu. Pravi tudi, da je Bog tisti, ki dva pripelje na skupno pot. On jima daje moči za napore skupnega darovanja in posvečuje ter blagoslavlja njun odnos. Ker Jezus ve, da spoštovanje Božjega načrta edino pripelje človeka do polnega življenja in osebne sreče, nas opozarja, naj ločujemo tistega, kar je Bog združil.

Kljub zahtevnosti skupnega življenja in mnogim žrtvam, ki jih zakonsko življenje zahteva, je zakon nekaj najlepšega, kar lahko doživi človek. V zakonski ljubezni se mož in žena dopolnjujeta in uresničujejo. Če se dva prizadevata, da bi združila v ljubezni vse tri ravni svojega doživljanja: telesno, čustveno in duhovno, bo njuna ljubezen trdna. Potrebujeta pa mnogo vztrajnosti in Božje pomoči. Zato je Božji blagoslov, ki ga zakonca prejmeta v zakramentu sv. zakona eden temeljnih kamnov za zvestobo.

Z mladimi lahko preberete zgodbo iz življenja blaženega Fiderika Ozanama.

Sklep

Pogovorijo se s starši o ločitvi in zvestobi. Molijo zanje vsak večer.

Molitev

Tvoja žeja po ljubezni

Tvoja žeja po ljubezni
živi v meni.

Tvoja žeja po nežnosti
gori v meni.

Ko ljubim,
ljubiš ti v meni.

Ko gorim,
goriš ti v meni.

Ko se gibljem,
se giblješ ti v meni.

Božje hrepenenje,
hrepenim po tebi.

Božja žeja,
žeja me po tebi
(Rotzetter, 1994, str. 241).

3. Vprašanja:

- Zakaj je Mojzes Judom dovolil ločitev? *Zaradi njihove trdosrčnosti.*
- Zakaj bo mož zapustil očeta in mater? *Da se pridruži ženi in postane z njo eno telo.*

V razmislek:

- Katere ravni odnosa poznaš?
- Kako bi opisal pristen, ljubeč odnos?
- Kaj ti pomeni zakonska zvestoba in vztrajnost?

23. Resnica boli

1. Priprava na katehezo

Kristjan naj bi bil človek, ki se zavzema za resnico in živi v resnici. Mlade želimo vzgojiti v dobre kristjane, ki vidijo, kaj se dogaja v svetu, ki kritično vrednotijo dogodke. To bodo zmogli, če jih vzgajamo za globlji pogled v dogajanje. Spodbuditi jih želimo, naj iščejo resnico in se zavzemajo zanjo. Kljub jasnim stališčem in prepričanjem pa jih želimo obvarovati tega, da bi obsojali in moralizirali. Poznati resnico - ne pomeni obsojati tistega, ki je ne pozna ali ne sprejme, ampak opominjati in biti pripravljen za resnico prenašati tudi trpljenje.

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, da se je potrebno zavzemati za resnico;

doživljajski cilj: Začutiti, da je boj za resnico naša dolžnost;

dejavnostni cilj: V okolici opozarjati na krivice.

b. Vstopno mesto: vem, kaj je prav, a me je strah zavzeti se za pravico.

c. Oznanilo:

Jezus pred vélikim zborom

Ko se je zdaniło, so se zbrali starešine ljudstva, véliki duhovniki in pismouki ter ga privedli pred svoj véliki zbor. Rekli so: »Če si ti Mesija, nam povej!« Rekel jim je: »Če vam povem, mi gotovo ne boste verjeli. In če vas vprašam, mi gotovo ne boste odgovorili. Toda odslej bo Sin človekov sedel na desnici Božje Moči.« Vsi so dejali: »Ti si torej Božji Sin?« Rekel jim je: »Vi pravite, da sem.« Oni pa so dejali: »Kaj potrebujemo še pričevanja, saj smo sami slišali iz njegovih ust.« (Lk 22,66-71)

č. Zgledi, film, knjiga: Schindlerjev seznam (1993), film o Edith Stein, film o patru Piju.

Zgodba iz življenja blaženega Friderika Ozanama

Ozanam je spoznal, da lahko z dejavno ljubeznijo nekaj spremeni v sivem času, v katerem je živel. Tako je zapisal: »Bogu sem obljubil, da bom življenje posvetil službi za resnico.« Hitro je začel uresničevati svojo obljubo. Odpotoval je v Pariz. Vendar ga je mesto razočaralo. Tako je zapisal o njem: »Ne ugaja mi, ker tu ni pravega življenja, ker tu ni ne vere, ne pristne ljubezni. Tak je kot ledeno truplo, spreletava me njegov ledeni hlad.« Vendar je kmalu premagal začetno brezvoljnost. Spoznal je, da je boj za resnico težek in da je izpostavljanje zanjo boleče. Vendar je vztrajal. Njegovo prizadevanje je kljub stalnim nasprotovanjem obrodilo sadove. Kmalu je okrog sebe zbral krog prijateljev, ki so se tako kot on borili za resnico. Geslo francoske revolucije: Svoboda, enakost, bratstvo je imel za bistvo evangelija. Ni pa se strinjal s politiki svojega časa, ki so zagovarjali liberalizem (Kranz, interno gradivo).

d. Simbol: tehtnica.

e. Molitev: molitev *Kdo si?* (p. Jakop, 1998, str. 43).

f. Dejavnost: igra vlog.

g. Interakcijska igra: gordijski voz, potres, atomčki ...

h. Pripomočki: kitara, pesmarice, delovni list, pisala, revije, plakat, lepilo, škarje, glasba.

2. Izvedba kateheze

Potek kateheze

Srečanje začnemo s pesmijo in z igrami za ogrevanje.

Opravljena dejavnost!

Poročajo o pogovoru s starši o zvestobi in ločitvi. Povedo tudi, koliko so molili zanje.

Vstopno mesto

Vsak dobi list z vprašanji (glej prilogo), v ozadju mirna glasba.

- Kako se odzoveš, ko te danes kdo opomni, da ne ravnaš prav? Se upiraš, nočeš priznati napake? Rečeš celo, da je napaka na tistem, ki te je opozoril?
- Kako ravnaš, ko nekoga za nekaj obtožijo, pa veš, da je nedolžen? Se postaviš zanj? Mu pomagaš ali se skriješ?
- Kako se odzoveš na krivice, ki se dogajajo v tvoji ožji okolici? Skušaš opozoriti nanje?
- Različne demonstracije, protesti, nasilje so pogosto v družbi posledice krivic in odziv nanje. Kako se ti zdi, da je mogoče prav opozoriti na nepravilnosti tako doma, v razredu kot v družbi?
- Kako je ravnal Jezus? (Bil je oster v opominjanju, vendar ni sodil, ni začenjal upora. Njegova pot nasprotovanja je bila v ljubezni, opominjanju, resnici, molitvi ...)

Skupaj pregledamo, kaj je kdo odgovoril in se pogovorimo o zadnjem vprašanju; kako je ravnal Jezus. Iz časopisov, revij, poročil poiščite in izrežite novice o krivicah, ki se dogajajo, in o odzivih nanje. Kako ravnamo? Zakaj povzročamo trpljenje? Kako bi ravnal Jezus v določenem položaju? Kaj bi se zgodilo, če bi vsi govorili resnico in se zanjo zavzemali? Iz enega poročila o storjeni krivici, zlorabi, ... naredite 'načrt', kako bi ravnal Jezus in kako naj bi ravnali mi, ki smo Jezusovi učenci.

Uprizorite to situacijo.

Skušajte se vživeti v vlogo tistega, ki krivico povzroča, in v onega, ki mu je krivica storjena ter v tolike druge, ki 'opazujejo'. Kako se bo zgodba odvijala?

Oznailo:

Jezusa so pismouki in farizeji privedli pred svoj veliki zbor. Ko so mu rekli, naj pove, če je Mesija, je vedel, da v resnici nočejo vedeti, kdo je. Vedel je celo, da mu ne bi odgovorili, če bi jih vprašal, kdo je.

O njem so govorila Pisma. Janez Krstnik ga je predstavil ljudem. On sam je povedal, kdo je, od kod je prišel in zakaj. O tem, da je Božji Sin, so pričevala vsa njegova dela. Kljub vsemu ga veliki zbor ni hotel priznati za Božjega Sina, ker jih je bilo strah resnice in ker so vedeli, da pred njo bežijo.

Jezus nas spodbuja, da resnici verjamemo in se zanjo zavzemamo. Vsak kristjan naj bi iskal resnico in kritično vrednotil dogodke, ki se dogajajo v svetu. Kljub jasnim stališčem in prepričanjem pa se mora varovati tega, da bi moraliziral in obsojal tistega, ki je ne pozna ali ne sprejme. Poznati resnico pomeni opominjati in biti pripravljen zanjo tudi prenašati trpljenje.

Z mladimi lahko preberete zgodbo iz življenja blaženega Friderika Ozanama.

Sklep

Pozoren bodi na dogodke v bližnji okolici in svetu. Z opominjanjem in tako, da boš govoril samo resnico, se zavzemaj za pravico doma, v šoli, pri igri ...

Molitev

Kdo si?

Kaj pravijo ljudje, kdo si?
Nekateri, da človek,
drugi, da kristjan,
tretji, da prijatelj.
So, ki pravijo:
da ne ustrezam merilom,
da naj bom drugačen.
Kaj pa ti praviš o sebi?

Nič od povedanega,
le jaz hočem biti.
Ne TI ne ON, le JAZ.
Potem boš pa moral veliko trpeti,
biti preganjen in biti zavržen.
a nekega dne boš vstal
v svoj JAZ
in Bog bo vesel tvojega
vstajenja (p. Jakop, 1998, str. 43).

3. Vprašanja

- Kakšen zgled za boj proti krivicam nam daje Jezus?
- Kaj pomeni: »Ne pričaj po krivem.«? *Jezus nas vabi, da ves čas govorimo resnico in opozarjamo na krivice. Ne pričaj po krivem pomeni: Ne laži, govori resnico in jo brani. Jezus pri tem trpi in trpljenje obljublja vsem, ki so z njim.*
- So farizeji verjeli Jezusu, da je Božji Sin? Zakaj je bila resnica o Jezusu tako težka? *Farizeji Jezusu niso hoteli verjeti. Bali so se resnice. Vedeli so namreč, da Jezus govori resnico in da jih po pravici graja, bili pa so preponosni, da bi priznali svoj greh.*

V razmislek:

- Ali vidiš kdaj, da bežiš pred resnico? Kdaj?
- Kdaj pa svet okrog tebe noče videti resnice? Pripoveduj!
- Kako se odzoveš na krivice, ki se dogajajo v tvoji ožji okolici? Skušaj opozoriti nanje?

4. Rešitve

1. rebus: JASNA STALIŠČA

2. rebus: OPOMINJANJE

3. rebus: TRPLJENJE

Končna rešitev: RESNICA.

5. Priloga

Razmisli in odgovori na naslednja vprašanja:

- Kako se odzoveš, ko te kdo opomni, da ne ravnaš prav? Se upiraš, nočeš priznati napake? Morda celo rečeš, da je napaka na tistem, ki te je opozoril?
- Kako ravnaš, ko nekoga za nekaj obtožijo, pa veš, da je nedolžen? Se postaviš zanj? Mu pomagaš ali se skriješ?
- Kako se odzoveš na krivice, ki se dogajajo v tvoji ožji okolici? Skušas opozoriti nanje?
- Različne demonstracije, protesti, nasilje so pogosto v družbi posledice krivic in odziv nanje. Kako se ti zdi, da je mogoče prav opozoriti na nepravilnosti tako doma, v razredu kot v družbi?
- Kako je ravnal Jezus, ko je opozarjal na krivice?

24. Deliti, ne grabiti

1. Priprava na katehezo

Med učiteljem in učencem se je razvil pogovor:

"Učitelj, ne morem razumeti, kako je to: ko pridem k revežu, je ta prijazen in pomaga, kjer le more. Ko pridem k bogatašu, me sploh ne pogleda. Kako je torej z denarjem in bogastvom?"

"Pojdi k oknu! Povej, kaj vidiš!"

"Vidim ženo z otrokom. Vidim voz, ki pelje na trg."

"Dobro. In sedaj stopi pred ogledalo! Kaj vidiš sedaj?"

"Kaj naj bi pa videl? Sebe vendar!"

"Ali sedaj razumeš? Okno je narejeno iz stekla in ogledalo je narejeno prav tako iz stekla. Potrebno je le malo srebra, ki ga daš na steklo, in že vidiš samo sebe."

Skupina študentov na ljubljanski ulici je pripovedovala, da gre z večerje. Razlog za večerjo so, ne da bi jih kdo spraševal, utemeljevali s tem, da bi se radi med seboj čim bolj povezali. Med najbolj pogostimi predlogi za povezovanje slišimo: skupni ogled filma, izlet v hribe, igra z žogo itd. Vse naštetu je seveda neproblematično. Toda naš bližnji je tu spet samo tisti, v družbi katerega uživamo slastno pizzo, polnimo košarkaški koš, preizkušamo svoje mlade mišice, sedimo pred velikim platnom itd. Kot da ne verjamemo, da lahko pristno prijateljsko povezanost dosežemo prav takrat, ko z dejanjem konkretne pomoči prinesemo upanje tistemu, ki si sam ne more pomagati.

Več kot očitno nas je zaslepilo srebro na steklu. Preveč imamo vsega, da bi še lahko videli drugega. Preveč smo zagledani v tisto, kar imamo, tako nazadnje vidimo samo sebe. Vendar veselje je nedvomno večje, ko občudujemo naravo, kot če buljimo sami vase. Pravo veselje nad seboj nas odpira k drugemu, zagledanost vase pa nas zapira pred drugim, še posebej pred drugačnim; in tako postajamo vedno manj ustvarjalni in vedno bolj sami.

V tej katehezi želimo odkriti nesmisel zapiranja vase in veselje nad solidarnostjo. Solidarnost se začne v vsakdanjih stvareh in končuje v svetovnem merilu. Abbé Pierre, ustanovitelj občestev Emavs za mlade, ki po smetiščih zbirajo papir in druge odpadke, jih prodajajo, izkupiček pa dajejo za pomoč revnim, predvsem brezdomcem, je mladim ob 40-letnici v francoskem katoliškem tedniku *La Vie* povedal: *»Ko postaneš zelo star, se nabere veliko reči, ki bi jih rad povedal mlajšim ... In kaj vem? Zelo preproste stvari. Ena od teh je, kako zgrešeno je misliti, da moreš biti srečen brez drugih. Največja nesreča, ki more doleteti človeka - tudi najbolj majhnega - je ta, da misli samo nase. Da je sam sebi 'zadosten'. Sreča je občestvo z drugimi. Si srečen? Tvoja sreča osrečuje mene. Morda si nesrečen ali zelo bolan? Tvoja bolečina postane moja bolečina. Ker te ljubim. Vsega ne morem storiti namesto tebe. Lahko pa posvetim svoje zmožnosti, svoje moči, da delam s teboj. Za naju oba. In skupaj se bova nasmehnila tvoji bolečini, ki je postala moja. Da bi najino skupno veselje služilo veselju vseh. Temu je treba dodati še nekaj - edino in preprosto pravilo, ki vodi k dobremu in k sreči: pozornost do najbolj slabotnih. Pravilo velja v družini, ustrezno tudi v domovini, pa tudi v največji od vseh skupnosti, v svetovnem občestvu, kjer se o tem veliko razpravlja, pa malo uresničuje.«*

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, da sem dolžan deliti svoje bogastvo z drugimi;

doživljajski cilj: Začutiti lepoto solidarnosti;

dejavnostni cilj: Izpeljati dobrodelno akcijo.

b. Vstopno mesto: Razviti, nerazviti svet – igra.

c. Oznanilo:

Bogataš in ubogi Lazar

»Živel je bogataš. Oblačil se je v škrlat in dragoceno tkanino ter se dan na dan sijajno gostil. Pri njegovih vratih pa je ležal revež, ki mu je bilo ime Lazar in je imel polno ran po telesu. Rad bi se najedel tega, kar je padalo z bogataševe mize, in celo psi so prihajali in lizali njegove rane. Revež je umrl, in angeli so ga odnesli v Abrahamovo naročje. Tudi bogataš je umrl in bil pokopan. In ko je v podzemlju trpel muke, je povzdignil oči in od daleč videl Abrahama in Lazarja v njegovem naročju. Zaklical je: »Oče Abraham, usmili se me in pošlji Lazarja, da pomoči konec svojega prsta v vodo in mi ohladi jezik, kajti trpim v tem plamenu.« Abraham mu je rekel: »Otrok, spomni se, da si v življenju dobil svoje dobro, Lazar pa prav tako húdo; zdaj je on tukaj potolažen, ti pa trpiš. Vrh tega je med nami in vami velik prepad, tako da tisti, ki bi hoteli od tod priti k vam, ne morejo, pa tudi od tam se ne da priti k nam.« Nato mu je bogataš rekel: »Prosim te torej, oče, da ga pošlješ v hišo mojega očeta. Imam namreč pet bratov in posvari naj jih, da tudi oni ne pridejo v ta kraj mučenja!« Abraham mu je dejal: »Imajo Mojzesa in preroke, te naj poslušajo!« Ta pa mu je odvrnil: »Ne, oče Abraham, toda če pojde kdo od mrtvih k njim, se bodo spreobrnili.« On pa mu je dejal: »Če ne poslušajo Mojzesa in prerokov, se ne bodo dali prepričati, četudi kdo vstane od mrtvih.«» (Lk 16,19-31)

Prilika o nespametnem bogatašu

Nekdo iz množice mu je rekel: »Učitelj, reci mojemu bratu, naj deli dediščino z menoj.« On pa mu je dejal: »Človek, kdo me je postavil za sodnika ali delivca nad vaju?« In rekel jim je: »Pazite in varujte se vsake pohlepnosti, kajti življenje nikogar ni v obilju iz njegovega premoženja.« Povedal jim je priliko: »Nekemu bogatemu človeku je polje dobro obrodilo, zato je v sebi razmišljal: »Kaj naj storim, ker nimam kam spraviti svojih pridelkov?« Rekel je: »Tole bom storil. Podrl bom svoje kašče in zgradil večje. Vanje bom spravil vse svoje žito in dobrine. Tedaj bom rekel svoji duši: Duša, veliko dobrin imaš, shranjenih za vrsto let. Počivaj, jej, pij in bodi dobre volje.« Bog pa mu je rekel: »Neumnež! To noč bodo terjali tvojo dušo od tebe, in kar si pripravil, čigavo bo?« Tako je s tistim, ki sebi nabira zaklade, ni pa bogat pred Bogom.« (Lk 12,13-21)

Vdovin dar

Ozrl se je in videl bogate, ki so metali svoje darove v tempeljsko zakladnico. Videl pa je tudi neko siromašno vdovo, ki je vrgla vanjo dva novčiča, in je rekel: »Resnično, povem vam: Ta uboga vdova je vrgla več kot vsi. Vsi ti so namreč vrgli dar od svojega preobilja, ta pa je dala od svojega uboštva vse, kar je imela za življenje.« (Lk 21,1-4)

č. Zgledi, film, knjiga: Mati Tereza.

Zgodba iz življenja blaženega Friderika Ozanama

Ozanam in njegovi prijatelji so spoznali, da morajo od besed preiti k dejanjem. Ozanamovi nasprotniki so ga prepričevali, da je bila vera v preteklosti res čudovita. Da pa je sedaj, v njihovem času krščanstvo mrtvo. Očitati so jim, da katoličani nič ne delajo. Spraševali so jih, kje so njihova dela, da bi lahko pričali za vero in bi jim drugi sledili. Friderik se je strinjal, da so očitki na mestu. Friderika in njegove prijatelje so ti očitki predramili, rekli so si: »Dajmo! Na delo! Naša dejanja naj bodo v sozvočju z našo vero!« Leta 1833 se je šest študentov povežalo v Vincencijevo konferenco. Študentje so prinašali materialno pomoč revnim družinam. Zavzemali so se tudi za zaščito dojenčkov, za oskrbo mladostnikov in zapornikov ter poučevali revne otroke. Ozanam je vse svoje življenje daroval za živo uresničevanje evangelija, da je vsak človek pomemben in vreden dostojnega življenja (Kranz, interno gradivo).

d. Simbol: roke.

e. Molitev: molitev *Jaz, ki sem obut* (Hunt, 1988).

f. Dejavnost: Kot skupina organiziramo mini dobrodelno akcijo.

g. Interakcijska igra: gordijski voz.

h. Pripomočki: kitara, pesmarice, listi papirja, ravnilo, šestilo, škarje, svinčnik, lepilo, lepilni trak, flomastri, izvijač, lupa, radirka, nož.

2. Izvedba kateheze

Potek kateheze

Srečanje začnemo s pesmijo in z igrami za ogrevanje.

Opravljen dejavnost!

Pogovor o tem, katere krivice si v tem tednu opazil v svoji okolici in kako si opozarjal nanje.

Vstopno mesto

Skupino razdelimo v tri manjše skupinice.

- Eni od teh skupinic damo: list papirja, ravnilo, šestilo, škarje, svinčnik, lepilo, lepilni trak, flomastre, izvijač, lupo ...
- Drugi skupinici damo: list papirja, radirko, škarje.
- Tretji skupinici damo: list papirja in nož.

Prva skupinica predstavlja zelo razvit svet (Ameriko), druga skupinica predstavlja vzhodne države (Afganistan), tretja skupinica pa nomadska ljudstva (Nube). Vse tri skupinice imajo natanko 3 minute časa, da iz papirja naredijo škatlico.

Skupinam nič ne razlagamo kako in kaj, niti, da si lahko med seboj pomagajo. Po 3 minutah igro ustavimo in se usedemo v krog.

Skupinice predstavijo svoje izdelke.

Sledi pogovor

Podelimo si, kako se je vsak počutil, kaj je ob delu spoznal.

Skupinice predstavijo, kako je potekalo delo; če so si med seboj pomagale, pripovedujejo, kako so se eni in drugi počutili – tisti, ki so pomagali, in oni, ki so bili deležni pomoči.

Za poglobitev

Ostanemo v manjših skupinah. Vsaka skupinica dobi odlomek iz Svetega pisma. Prva o bogatašu in ubogem Lazarju (Lk 16,19-31). Mladi se pogovorijo (poskušajo odgovoriti na vprašanja):

Kako mislim na smrt – kaj bom prinesel pred Boga? Kako ta misel vpliva na moje ravnanje z denarjem?

Druga skupinica se pogovori o priliki o nespametnem bogatašu (Lk 12,13-21) in poskuša odgovoriti na vprašanje: **Kako me bogastvo slepi (lahko zaslepi)?**

Tretja skupinica se pogovori o odlomku o vdovinem daru (Lk 21,1-4) in poskuša odgovoriti na vprašanje: **Koliko od svojega dam?**

Oznanilo:

Jezus nas vabi, da darove, ki nam jih daje, delimo z drugimi. Opominja nas, da nas morejo dobra dela rešiti večnega trpljenja.

Z mladimi lahko preberete zgodbo iz življenja blaženega Friderika Ozanama.

Sklep

Če je le možno, se dogovorimo za skupno akcijo (priprava ene mladinske maše, pomoč ostarelim, delavnice za najmlajše ...). Do naslednjic vsak razmisli, kako izpeljati idejo, kdo bi kaj naredil.

Razmisli, komu od svojih najbližjih ali prijateljev lahko s tem, kar si in imaš, pomagaš v stiski ali pri reševanju konkretne težave. To tudi stori.

Molitev

Jaz, ki sem obut

Bog,
jaz, ki sem obut,
te molim s stotinami milijonov tistih,
ki hodijo bosi po pesku, prahu in kamenju.
Jaz, ki nikoli nisem vedel,
kaj je pomanjkanje obleke,
te prosim za vse svoje brate,
ki se nimajo s čim pokriti.

Jaz, ki hodim v šolo in se učim,
te molim z množico nepismenih.
Jaz, ki imam vedno pri roki zdravnika,
te prosim s tistimi,
ki umirajo samotni in zapuščeni.
Gospod, pomešam se med množico tistih,
ki te ne poznajo in te prosim zanje.
Kristus, daj jim moči, poguma in luči. Amen (Hunt, 1988).

3. Vprašanja

- Pripoveduj zgodbo o bogatašu in ubogem Lazarju. K čemu nas Jezus po njej vabi?
Jezus nas vabi k pozornosti do ubogih in nas svari pred krivičnim bogatenjem in zagledanostjo vase oz. sebičnostjo.
- Kaj želi Jezus reči s tem, ko pravi: »Imajo Mojzesa in preroke, te naj poslušajo!«? (Lk 16,19-31) *Jezus nam želi povedati, da nam vedno daje jasne smernice za življenje – po vesti, po bližnjih, po Cerkvi – da izgovori niso na mestu. Dobro namreč vemo, kaj moramo, le radi se izmikamo odgovornostim.*
- Kaj je vest in kaj nam pove? *Vest je notranji glas v človeku, ki nam pove, da moramo delati dobro in se varovati hudega.*

V razmislek:

- Kako si lahko s tem, kar si, s tem, kar imaš, kar znaš in kar zmoreš, del svoje družine?
- Kako lahko s svojimi darovi sodeluješ v šoli?

25. Moje sanje

1. Priprava na katehezo

Pri razmišljanju o naših sanjah in ciljih nam je lahko v oporo tale zgodba z naslovom Kamele: *Horac je gledal v nebo in rekel prijateljem: "Kako čudovita zvezda! Mislim, da nam namiguje in govori, naj ji sledimo."*

Kamele so živele blizu oaze in njihovo življenje je bilo mirno, preprosto in varno. Vedno so imele veliko trave in datljev ter polno vode.

Zdelo se je, da nič ne vznemirja mirnega življenja teh kamel, a sedaj so zaznale, da je njihovega prijatelja prevzela nenavadna, jasna, nova zvezda. Zanje pa je bila uganka in želele so vedeti, kaj neki pomeni.

"Spominjam se nekih otroških sanj," je nadaljeval Horac. "Zagledal sem zvezdo, ki je vzhajala na obzorju, in jasno sem videl njen namig, naj ji vsakdo sledi in poišče novo življenje, novo deželo, novo domovino ... Radoveden sem, ali je to ista zvezda."

Nekateri prijatelji so se mu sedaj začeli smejati. Tisti, ki niso videli zvezde, so ga klicali neumni videc in bedast sanjač. Oni, ki so jo videli, pa so se norčevali iz njega.

"Kaj, slediti tej zvezdi? Nihče do sedaj še ni pomislil na to! Kje? Kako? Kako dolgo? In končno, zakaj slediti?"

"Kam? Kamor bo vodila," je odgovarjal Horac, "in vedno, če bo potrebno! Kajti ona nas vabi. Čutim, da me je pritegnila, ne morem si kaj. Sledil ji bom, naj stane, kar hoče. Odločil sem se in nihče me ne more ustaviti."

Večina drugih kamel ga je pustila samega in šla spet jest, pit in spat.

Samo nekaj jih je ostalo. Prepirale so se o novi zvezdi, ki je vzšla, in o tem, kako je popolnoma prevzela njihovega prijatelja. Ena izmed njih je vprašala:

"Ali misliš iti v puščavo, Horac, in zapustiti vse udobje in varnost te čudovite oaze?"

"Da, sklenil sem vse zapustiti! Na obzorju že začenja bledeti. Pohiteti moram. Če hoče kdo z menoj, dobrodošel. Nevarno je, da zamudimo. Pridite! Še kakšna minuta in zvezda bo zašla (Ribes, 1994).

Vsakemu Gospod pošilja »zvezdo«, ki ga vodi h končnemu cilju. Vsak od nas je v življenje poklican od Boga. Bog najbolje ve, kaj so naše resnične sanje, ve, kako jih bomo najbolje uresničili, ve, kaj moramo storiti. Vzpenjanje na drevo – Zahejeva zunanja gesta, da želi slediti svojim sanjam – nas vabi, da se tudi mi ne prepustimo lenobnosti in se vzpenjamo, da bi videli zvezdo, da bi videli svoje sanje, da bi srečali Gospoda. Pred njim naj bi vedno znova z Zahejem polagali račune: »Gospod, glej, polovico svojega premoženja dam ubogim, in če sem koga v čem prevaral, mu povrnem četverno.« (Lk 19,8) V luči tega evangelija in v luči zgodbe razmislimo z mladimi, kaj so njihove sanje oz. cilji in kako jih uresničujejo.

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, da za dosego svojih sanj potrebujem jasne cilje;

doživljajski cilj: Začutiti veselje v odkrivanju in uresničevanju svojih sanj;

dejavnostni cilj: Zapisati cilje, h katerim bom stremel.

b. Vstopno mesto: življenjski cilji.

c. Oznanilo:

Jezus in Zahej

Jezus je prišel v Jeriho in šel skozi mesto. Tam je bil mož, Zahej po imenu. Bil je višji cestnar in bogat človek. Poskušal je videti, kdo je Jezus, pa ni mogel zaradi množice, ker je bil majhne postave. Stekel je naprej in splezal na divjo smokvo, da bi ga videl, kajti moral bi iti tam mimo. Ko je Jezus prišel na tisti kraj, je pogledal gor in mu rekel: »Zahej, hitro splezaj

dol, danes moram namreč ostati v tvoji hiši.« In takoj je splezal dol in ga z veseljem sprejel. Ko so to videli, so vsi godrnjali in govorili: »Ustavil se je pri grešnem človeku!« Zahej pa je vstal in rekel Gospodu: »Gospod, glej, polovico svojega premoženja dam ubogim, in če sem koga v čem prevaral, mu povrnem četverno.« Jezus pa mu je rekel: »Danes je v to hišo prišlo odrešenje, ker je tudi on Abrahamov sin. Sin človekov je namreč prišel iskat in rešit, kar je izgubljeno.« (Lk 19,1-10)

č. Zgledi, film, knjiga: Dnevnik Anamarije (Quoist, 2001).

Zgodba iz življenja blažene matere Terezije

Mati Terezija se je rodila leta 1910 v preprosti kmečki družini v Skopju. Starša sta ji pri krstu dala ime Agnes. Z osemnajstimi leti je odšla v samostan loretskih sester na Irskem. Kasneje je bila premeščena v Indijo. Poučevala je na zavodski šoli loretskih sester. Nekega dne je naključno zašla v zelo revno ulico v Kalkuti. Spoznala je, da je mesto med najrevnejšimi, kar jo je pretreslo. Odločila se je, da bo zapustila varno obzidje zavoda, dobro plačo in lepo službo. Spoznala je, da je njen poklic služiti najrevnejšim. Dve leti sta minili, da je bila razrešena zaobljub, ki so jo vezale na družbo. V svet je odšla z nekaj drobiža v žepu. Poiskala si je skromno stanovanje. Zbrala je nekaj zapuščenih otrok in začela svojo službo ljubezni. Izbrala je življenje v kalkutskih barakarskih naseljih, polnih umazanije, bolezni in bede, kar je za marsikoga nerazumljivo. Imela je neomajno vero, veliko ljubezen in svoje sanje, ki jih je vanjo položil Bog (Hunt, 1988).

d. Simbol: krila.

e. Molite: molitev *Vzemi me* (Larrañaga, 1995).

f. Dejavnost: Cilj, ki je zame še posebej težko dosegljiv, bom izpisal na večji papir in si ga nalepil v sobo na vidno mesto.

g. Interakcijska igra: presedejo se vsi tisti, ki imajo radi ... (eden stoji v krogu brez stola in skuša med presedanjem zasesti en stol).

h. Pripomočki: kitara, pesmarice, lističi, delovni list, pisala.

2. Izvedba kateheze

Potek kateheze

Srečanje začnemo s pesmijo in z igrami za ogrevanje.

Opravljen dejavnost!

Pogovorimo se, koliko smo uresničili sklepe prejšnjega srečanja, da bomo to, kar smo, delili z drugimi – ali smo izvedli kakšno akcijo!

Vstopno mesto

Z mladimi lahko preberete zgodbo iz življenja blažene matere Terezije.

Vsak udeleženec dobi vprašalnik – delovni list – o pomembnih področjih življenja (glej prilogo). Za vsako od teh področij skuša najti natančne cilje, ki si jih je zastavil v preteklosti, ali tiste, ki jih je sedaj med delom zavestno odkril. Vse to zapiše v vprašalnik.

Zadnji del vprašalnika si podelimo med seboj.

Kateri cilji so zate v prihodnje tako pomembni in težko dosegljivi, da se boš za dosego le-teh bolj načrtno prizadeval?

Vsak na listič napiše kratko prošnjo za Jezusa, da bi mu pomagal uresničiti njegove zastavljene cilje.

Oznanilo:

Zahej se je potrudil, da je uresničil svoje sanje – videti Jezusa. Jezus je vedel za njegovo željo in njegovo prizadevanje, želel pa si je tudi, da bi se Zahej spremenil in ne bi bil več tat in prevarant. Jezus mu pomaga uresničiti njegove sanje, dá mu pa še veliko več – odpusti mu njegove grehe.

Tudi nas Jezus vabi, da iskreno iščemo in si prizadevamo za uresničenje svojih sanj, še posebej pa da tenkočutno prisluhnemo sanjam, ki jih je on sam položil v naše srce in da jih v sodelovanju z njim uresničujemo.

Sklep

Razmisli, kakšne so tvoje sanje. Postavi si cilje in si prizadevaj, da jih boš uresničeval. Moli, da bi bile tvoje sanje v skladu z Božjo voljo in jih z vsem zaupanjem izročaj Gospodu.

Molitev

V molitvi vsak prebere svojo prošnjo Jezusu in zraven doda eno zdravamarijo.

Vzemi me

Vzemi me, Gospod Jezus,
z vsem, kar sem.
Z vsem, kar imam ali počnem,
kar mislim in kar živim.
Vzemi me v mojem duhu, da bi pripadal tebi;
v najglobljem dnu srca,
da bo ljubilo samo tebe.

Vzemi me, moj Bog, v skritih željah,
da bodo moje sanje
in moj edini cilj,
moja popolna privolitev
in moja popolna sreča.
Vzemi me s svojo dobroto, pritegni me.
Vzemi me s svojo milino
in me sprejmi vase.
Vzemi me s svojo ljubeznijo
in me združi s seboj.

Vzemi me, moj Odrešenik,
v svojo bolečino,
v svoje veselje,
v svoje življenje, smrt, v noč križa
v nesmrtni dan svojega vstajenja.

Vzemi me s svojo močjo in me dvigni k sebi,
vzemi me s svojim žarom
in me razvnemi s seboj,
vzemi me s svojo veličino in stori,

da se bom zbudil v tebi.
 Vzemi me s svojim velikim poslanstvom,
 da se bom popolnoma predal
 reševanju bližnjega
 ali katerikoli žrtvi v službi bratom.

Vzemi me, o Kristus, moj Bog,
 brez meja in brez konca.
 Vzemi, kar ti lahko ponudim.
 Nikoli mi ne vračaj, kar si vzel,
 da bom mogel nekoč
 imeti tebe v objemu nebes,
 ohraniti te za vso večnost. Amen.
 (Larrañaga, 1995, str. 53)

3. Vprašanja

- Kaj si je Zahej srčno želel? Kaj je naredil, da je to dobil? *Zahej si je želel videti Jezusa. Bil je majhne postave, zato ga zaradi množice ni mogel videti. Splezal je na bližnjo smokvo in ga tam počakal.*
- Kaj je bil Zahej pripravljen storiti, da bi dosegel svoje sanje? *Jezusu je rekel: »Gospod, glej, polovico svojega premoženja dam ubogim, in če sem koga v čem prevaral, mu povrnem četverno.«*

V razmislek:

- Kaj so tvoje sanje?
- Kaj storiš, da bi uresničil svoje sanje?
- Kako svoje sanje uresničuješ skupaj z Gospodom?

4. Rešitve

P				S	V	O	B	O	D	A	
O	T			A	R		O		C	J	
T	E	D	E	N		O		L	E	D	
	K	R	A	J		D	C	I		A	
		U	R	E	S	N	I	Č	I		
	U	Ž			V	O	L	J	A		
B	R	I	N		O	S	J	E	K		S
	A	N	A		J		I		O	K	O
B	R	A	N	J	E			D		P	D
E			O	E		U	N	E	C		B
G			S	M	E	H		L	I	P	A
					N	O	V	O	S	T	

5. Priloga

Življenjski cilji

Ta naloga te postavlja pred pomembna vprašanja tvojega življenja. Za vsako od teh področij skušaj najti natančne cilje, ki si jih zastaviš v preteklosti, ali tiste, ki si jih sedaj med delom zavestno odkriješ. Vse to zapišeš v vprašalnik. Ko vemo, za čim težimo, je cilje lažje uresničiti.

1. Šola in izobraževanje

Ali želim na nekem določenem področju doseči najboljše rezultate? Ali želim pridobiti določene sposobnosti? Želim doseči neko spričevalo ali diplomo? Ali želim izboljšati svoj odnos s svojimi sošolci v razredu?

Moji cilji so naslednji:

2. Družina

Želim izboljšati svoj odnos do staršev? Želim imeti svojo sobo? Želim živeti v dijaškem (študentskem) domu z drugimi? Želim razčistiti nekatera vprašanja glede odnosov v družini? Se želim pogovoriti s starši o težavah?

Moji cilji so naslednji:

3. Prijateljstvo in ljubezen

Si želim imeti več prijateljev? Si želim imeti še druge prijatelje? Si želim, da bi name drugi manj vplivali? Si želim bolj stalne zveze? Si želim graditi boljše, globlje in bolj iskrene odnose?

Moji cilji so naslednji:

4. Prosti čas

Si želim več prostega časa? Več želim narediti za svoje zdravje? Si želim bolj razburljivega življenja? Rad bi več bral? Rad bi več ustvarjal?

Moji cilji so naslednji:

5. Razvoj moje osebnosti

Se želim obnašati bolj odločno? Želim delati v skladu s svojim prepričanjem? Resnično želim spoznati, kaj hočem? Želim postati »notranje« neodvisen?

Moji cilji so naslednji:

6. Delo

Želim najti delovno mesto? Želim zamenjati delo? Želim delati kaj drugega? Si želim boljše plače? Si želim več spodbud in usmeritev pri delu?

Moji cilji so naslednji:

7. Dolgoročni cilji

Si želim ustvariti družino? Si želim zgraditi hišo? Želim končati (začeti) s kakšno dejavnostjo? Si želim razjasniti nekatera pomembna vprašanja?

Moji cilji so naslednji:

Kateri cilji so zate v prihodnje tako pomembni in težko dosegljivi, da se boš za dosego le-teh bolj načrtno prizadeval?

1. ...
2. ...
3. ...

26. Skrivnost smrti

1. Priprava na katehezo

V prvih letih srednje šole sem veliko razmišljal o tem, **kdo sem, zakaj sem na svetu, kaj je smisel mojega življenja**. Ob vsem tem me je večkrat postalo groza in strah. Spoznaval sem predvsem, da nad svojim življenjem nimam oblasti. Dihanje ni v moji oblasti, srce lahko preneha brez moje vednosti, pamet lahko odpove kadarkoli. Tu sem in me v istem hipu lahko tudi ni. Kaj sem v tem svetu? Nepomembna številka. Kaj sem v tem veselju? Drobec nepomembne snovi. V njem se lahko izgubim, padem v praznino in me ni. Kdo bo vedel zame? Takrat sem si rekel, če si Gospod, potem je življenje smiselno. Če te ni, ne vem, kdo je moj gospodar. In če ne vem, komu pripadam, potem je moje življenje nesmiselno. Kristusovo vstajenje nosi odgovor na to moje spraševanje in verjetno na spraševanje vsakega izmed nas: **Kdo je gospodar življenja, kam gremo, kaj je cilj življenja?** Jezus odgovarja, jaz sem smrt premagal in z menoj boste vstali tudi vi. Končni cilj življenja ni smrt, ampak večnost!

Jezusovo vstajenje nam govori:

- V evangeliju nam Jezus zagotavlja: »Kdor vame veruje, bo živel, tudi če umrje; in vsak, kdor živi in vame veruje, vekomaj ne bo umrl.« (Jn 11,25-26)
- Da bomo vstali tako kot Jezus, je stvar vere. Naša veroizpoved govori o vstajenju mesa, to pomeni, da bomo po smrti živeli z vsem, kar smo: z »jazom«, s srčiko osebe in tudi s svojim telesom. Telo je novo stvarjenje, toda še vedno telo. Sv. Pavel navaja za primer rastlino, ki raste iz semena. Je ena in ista rastlina, a poganja vendarle popolnoma nova. Pri krstu se je začelo »poduhovljenje« našega življenja. Zdaj obstoječe ne bo uničeno ali zamenjano z nečim drugim, temveč očiščeno, spremenjeno in obujeno.
- Sveto pismo uporablja za opis nebes najmočnejše prilike, ki že obstajajo: kraljevska svatba, življenje v luči, miru in veselju. To večno življenje obstoji v večnem odnosu ljubezni z Bogom, ki nas na izreden način nedoumljivo ljubi, in to za vselej. Vsak človek je k temu poklican. Le tisti, ki trdno odločen zavestno žali Boga, samega sebe iz tega odnosa ljubezni izključijo.
- To novo življenje ne obstaja le v času po smrti. Dostopno nam je že sedaj, kajti Bog želi prebivati v nas in po Jezusu je Božje kraljestvo že sredi med nami. (On živi!, str. 59)

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, da nam Jezusovo vstajenje obljublja posmrtno življenje;

doživljajski cilj: Začutiti skrivnost smrti;

dejavnostni cilj: Obisk pokopališča.

b. Vstopno mesto: izkušnja smrti nekoga od domačih.

c. Oznanilo:

Jezus je pot k Očetu

»Vaše srce naj se ne vznemirja. Verujete v Boga, tudi vame verujete! V hiši mojega Očeta je veliko bivališč. Če bi ne bilo tako, ali bi vam rekel: Odhajam, da vam pripravim prostor? Ko odidem in vam pripravim prostor, bom spet prišel in vas vzel k sebi, da boste tudi vi tam, kjer sem jaz. In kamor jaz grem, poznate pot.« Tomaž mu je rekel: »Gospod, ne vemo, kam greš. Kako bi mogli poznati pot?« Jezus mu je dejal: »Jaz sem pot, resnica in življenje. Nihče ne pride k Očetu drugače kot po meni. (Jn 14,1-6)

Jezus se prikaže učencem

Ko so se oni pogovarjali o tem, je sam stopil mednje in jim rekel: »Mir vam bodi!« Vznemirili so se in obšel jih je strah. Mislili so, da vidijo duha. Dejal jim je: »Kaj ste preplašeni in zakaj se vam v srcu oglašajo dvomi? Poglejte moje roke in moje noge, da sem jaz sam. Potipljite me in pogledajte, kajti duh nima mesa in kosti, kakor vidite, da jih imam jaz.« Ko je to rekel, jim je pokazal roke in noge. Ker pa od veselja še niso verjeli in so se čudili, jim je rekel: »Imate tukaj kakšno jed?« Ponudili so mu kos pečene ribe. Vzel jo je in jo vpričo njih pojedel. Nato jim je rekel: »To so besede, ki sem vam jih povedal, ko sem bil še pri vas: Mora se izpolniti vse, kar je pisano o meni v Mojzesovi postavi, prerokih in psalmih.« Tedaj jim je odprl um, da so doumeli Pisma. Rekel jim je: »Tako je pisano: Mesija bo trpel in tretji dan vstal od mrtvih, in v njegovem imenu se bo oznanilo vsem narodom spreobrnjenje v odpuščanje grehov, s čimer bodo začeli v Jeruzalemu. Vi ste priče teh reči. In glejte, jaz pošiljam na vas obljubo svojega Očeta; vi pa ostanite v mestu, dokler ne boste odeti v moč z višave.« (Lk 24,36-53)

Jezusov vnebohod

Peljal jih je ven proti Betaniji. Povzdignil je roke in jih blagoslovil. Medtem ko jih je blagoslavljal, se je odmaknil od njih in se vzdignil v nebo. Oni pa so se mu poklonili in se v velikem veselju vrnili v Jeruzalem. Bili so ves čas v templju in so slavili Boga. (Lk 24,50-53)

č. Zgledi, film, knjiga: film Mati Terezija, film Kristusov pasijon (James Caviezel, 2004).

Zgodba iz življenja bl. matere Terezije

Mati Terezija je ostala med najrevnejšimi prebivalci Kalkute. Gospod je njeno srce napolnil s svojo ljubeznijo. Pri delu z reveži je bila izredno pogumna. Nekoč je s ceste pobrala umirajočo žensko, napol obžrto od podgan in mravelj. Odnese jo je v bolnišnico. Niso je sprejeli. Ko je videla, da se mestne oblasti ne brigajo za te najrevnejše, je odšla na občino in mestne oblastnike prosila, naj ji dajo prostor, v katerem bo lahko oskrbovala umirajoče. Oblastniki so ji dali na voljo tempelj boginje Kali. Delo z bolniki in umirajočimi se je začelo. Neki novinar je mater Terezijo vprašal, kaj storijo za te ljudi, poleg tega, da jih prinesejo tja dostojno umret. Povedala je tako: »Predvsem jim želimo zbuditi občutek, da so zaželeni, želimo jim dokazati, da jih imajo nekateri ljudje res radi. Želimo jim pokazati človeško in Božjo ljubezen. Naj tudi oni zvedo, da niso pozabljeni, ampak ljubljeni« (Hunt, 1994).

d. Simbol: križ.

e. Molitev: molitev *Iz oči v oči* (Larrañaga, 1995, str. 93).

f. Dejavnost: ulični misijon, postna akcija.

h. Pripomočki: kitara, pesmarice, listi, svečke, pisala, slika (fotografija, ki spominja na slovo).

2. Izvedba kateheze

Potek kateheze

Srečanje začnemo s pesmijo in z igrami za ogrevanje.

Opravljen dejavnost!

Pogovorite se, koliko ste se srečevali s svojimi sanjami in si prizadevali, da bi jih uresničili. Ali ste molili, da bi bile vaše sanje v skladu z Božjo voljo.

Vstopno mesto:

- izkušnja mladih ob smrti katerega od domačih,
- misel na lastno smrt.

V učilnici pogasimo luči in prižgemo svečke na sredini kroga. Poleg svečke je črna slika z vrtnico, ki spominja na slovo.

Vsak ima svečko pri sebi. Preberemo evangeljski odlomek.

Jezus je pot k Očetu (Jn 14,1-6)

»Vaše srce naj se ne vznemirja. Verujete v Boga, tudi vame verujte! V hiši mojega Očeta je veliko bivališč. Če bi ne bilo tako, ali bi vam rekel: Odhajam, da vam pripravim prostor? Ko odidem in vam pripravim prostor, bom spet prišel in vas vzel k sebi, da boste tudi vi tam, kjer sem jaz. In kamor jaz grem, poznate pot.« Tomaž mu je rekel: »Gospod, ne vemo, kam greš. Kako bi mogli poznati pot?« Jezus mu je dejal: »Jaz sem pot, resnica in življenje. Nihče ne pride k Očetu drugače kot po meni.

Z mladimi lahko preberete zgodbo iz življenja blažene matere Terezije.

Umreti bo potrebno. Verjetno že imate koga, ki ga obiščete le še na pokopališču, ker je med rajnimi. Na list napišite ime rajne osebe, leto rojstva in smrti. Liste v tišini položimo na tla k lučkam. Spomnite se, kako ste se od te osebe poslavljali oz. kaj o njej veste po pripovedovanju. Vsak naj, če je že bil ob umirajočem, pove izkušnjo smrti.

Potem spet poberemo vsak svoj list in nanj napišemo svoje ime in priimek in datum rojstva. Liste ponovno položimo predse. Tudi mi bomo morali umreti, zato je prav, da tudi do smrti izoblikujemo svoje stališče. Vsak izžreba eno vprašanje in skuša nanj odgovoriti. Ostali dopolnijo njegov odgovor.

Oznanilo:

Ko so se oni pogovarjali o tem, je sam (Jezus) stopil mednje in jim rekel: »Mir vam bodi!« Vznemirili so se in obšel jih je strah. Mislili so, da vidijo duha. Dejal jim je: »Kaj ste preplašeni in zakaj se vam v srcu oglašajo dvomi? Poglejte moje roke in moje noge, da sem jaz sam. Potipljite me in pogledajte, kajti duh nima mesa in kosti, kakor vidite, da jih imam jaz.« Ko je to rekel, jim je pokazal roke in noge. Ker pa od veselja še niso verjeli in so se čudili, jim je rekel: »Imate tukaj kakšno jed?« Ponudili so mu kos pečene ribe. Vzel jo je in jo vpričo njih pojedel. Nato jim je rekel: »To so besede, ki sem vam jih povedal, ko sem bil še pri vas: Mora se izpolniti vse, kar je pisano o meni v Mojzesovi postavi, prerokih in psalmih.« Tedaj jim je odprl um, da so doumeli Pisma. Rekel jim je: »Tako je pisano: Mesija bo trpel in tretji dan vstal od mrtvih, in v njegovem imenu se bo oznanilo vsem narodom spreobrnjenje v odpuščanje grehov, s čimer bodo začeli v Jeruzalemu. Vi ste priče teh reči. In glejte, jaz pošiljam na vas obljubo svojega Očeta; vi pa ostanite v mestu, dokler ne boste odeti v moč z višave.« (Lk 24,36-53).

Sklep

Živi tako, kot da boš jutri umrl. Vsak večer zmoli za bližnje, ki so že pokojni. Da ne pozabiš na smrt, pojdi kdaj tudi na pokopališče.

Molitev:

Gospod mojega življenja,
naj ostanem dan za dnem pred teboj
iz oči v oči,
Gospod vseh svetov.
S sklenjenimi rokami bom pred teboj,
Gospod vseh svetov
iz oči v oči.

V tem svetu, ki je tvoj,
bo ostal pred teboj
sredi naporov,

sredi hrupa in boja,
sredi nemirne množice
iz oči v oči.

In ko bo moja naloga
na tem svetu končana,
se bom sam in molče
ustavil pred teboj,
kralj kraljev,
iz oči v oči (Larrañaga, 1995, str. 93).

3. Vprašanja

- Kako Jezus učencem pokaže, da je resnično vstal, da je resnično živ, da ni duh, da ni prikazen? (Lk 24,36-53) *Jezus z učenci je, pije, se jih dotika.*
- Koliko časa se je Jezus še prikazoval učencem in množicam? Kako pravimo Jezusovemu odhodu v nebese? *Jezus se je 40 dni po vstajenju učencem prikazoval. Njegov odhod v nebese imenujemo vnebohod.*
- Kaj je Jezus naročil svojim učencem, preden je odšel v nebese? Kaj nam naroča danes? *Naročil jim je, naj gredo in naredijo vse narode za njegove učence in naj jih krščujejo ... Danes nam naroča isto.*

V razmislek:

- Si se že srečal s smrtjo? Pripoveduj!
- Kaj je zate smrt?
- Ali dejstvo, da je Jezus vstal od mrtvih, spreminja tvoj pogled na življenje?

5. Priloga

Vprašanja:

Kaj začutiš, ko pomisliš, da bo treba umreti? Kaj je zate smrt?

»Umreti bom moral!« Kaj si želiš v zadnjem hipu življenja? (Kdo naj bi bil ob tebi, kakšna misel naj bi te spremljala?)

Nekateri dajo starejše pred smrtjo v bolnišnico, da ne bi umrli doma med njimi. Si ti želiš umirati sam ali da bi bil kdo ob tebi?

Gabriel Marcel pravi: »Reči nekemu: Rad te imam, pomeni reči: Ti ne boš umrl.« Kako razumeš to misel?

Ko je kdo od domačih težko bolan, oslabel ali umira, nekateri pokličejo duhovnika, da bolnemu podeli bolniško maziljenje ter z njim in zanj moli. Kako ti gledaš na ta zakrament?

O mrtvem vse dobro, pravi pregovor. Na pogrebih se pogosto veliko govori o rajnem. Kaj si želiš, da bi na tvojem pogrebu povedali o tebi?

Na praznik vseh svetih se zbiramo na pokopališčih. Doma in v cerkvi pa naj bi za rajne molili rožni venec. Kaj tebi pomeni ta praznik?

Jezus pravi: Kdor vame veruje, nikoli ne bo umrl. Kako si razlagaš te njegove besede?

Nekateri bežijo od misli na smrt, drugi ob trpljenju pomislijo na samomor ali evtanazijo, spet drugi z vero in upanjem gledajo na konec življenja. Kako naj bi kot Kristusov učenec/učenka – kristjan/kristjanka gledal/a na smrt in trpljenje?

Kaj meniš o mislih:

Ne prenesemo mrtvih, zato smo iznašli krematorije in mrliške vežice.

Ne prenesemo umirajočih, zato jih zadnji trenutek pošiljamo v bolnišnice.

Ne prenesemo bolnih in ostarelih, zato jih pošiljamo v domove za ostarele.

Ne prenesemo otrok, zato jih morimo še pred rojstvom.

Ne prenesemo trpljenja, zato se raje ločujemo.

Ne prenesemo sami 'sebe', zato raje naredimo samomor.

27. Hvaležnost

1. Priprava na katehezo

Janezek je sedel za kuhinjsko mizo in držeč jeziček med zobmi nekaj vneto pisal v svoj zvezek.

»Kaj pa tako pridno pišeš?« ga je vprašala mati izza štedilnika.

»Račun zate!« je odvrnil fantiček in se ni dal motiti.

»Sem pa res radovedna,« je dejala mati.

»Boš že videla, ko bom gotov.«

Ko je popisal ves list, ga je pokazal materi, ta pa ga je prebrala na glas:

»Račun Janeza Novaka svoji materi:

3 x šel po mleko	0,50 EUR
2 x počistil kuhinjo	1,00 EUR
3 x obrisal posodo	0,50 EUR
5 x očistil čevlje	2,00 EUR
4 x pogrnil mizo	<u>1,00 EUR</u>
Skupaj:	5,00 EUR

Ko je mamica prebrala nenavaden račun, se je morala nasmehniti. Nato pa je vzela svinčnik:

»Zraven ti napišem svoj račun,« je rekla.

»Tvoj račun?« se je začudil Janezek, »si tudi ti kaj storila zame?«

»No, nekaj malega že,« je pokimala mati.

Nato je napisala:

Račun gospe Novak svojemu sinu Janezku:

8 let kuhala zanj	0,00 EUR
8 let prala zanj	0,00 EUR
50 x pokrpala hlače in suknjič	0,00 EUR
100 noči bedela ob njem, ko je bil bolan	<u>0,00 EUR</u>
Skupaj:	0,00 EUR

Pobič je pozorno prebral materin račun. »Ampak mamica, zakaj si povsod napisala 0,00 EUR?«

»Zato, ker mati za svojega otroka naredi vse zastonj,« je odvrnila, »sedaj pa ti bom dala 5 EUR, ki si jih zaslužil.«

Tedaj je rekel deček: »Ne maram niti centa. Kajti tvoj račun bi moral biti stokrat višji od mojega.«

Zgodbica nam nazorno pove, kako se rodi hvaležnost. Čisto preprosto iz zavesti obdarjenosti. Šele ko se zavemo, koliko nam je podarjenega, šele potem znamo reči hvala. Dokler je vse samo po sebi umevno, hvaležnost v našem življenju nima prostora. Ob zgornji zgodbi in ob misli na stanje v svetu, koliko imamo v primerjavi z večino svetovnega prebivalstva, skušajmo v sebi poživiti hvaležnost in jo spodbuditi tudi pri mladih.

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, da je vse, kar imam, Božji dar in izraz njegove ljubezni;

doživljajski cilj: Začutiti veselje nad obdarjenostjo;

dejavnostni cilj: Vsak večer se bom Bogu zahvalil za vse, kar sem prejel.

b. Vstopno mesto: pogled na razdeljenost sveta med bogate in uboge.

c. Oznanilo:

Jezus ozdravi deset gobavcev

Ko je (Jezus) potoval v Jeruzalem, je hodil med Samarijo in Galilejo. Ko je prispel v neko vas, mu je prišlo naproti deset gobavih mož. Od daleč so se ustavili in na ves glas govorili:

»Jezus, Učenik, usmili se nas!« Ko jih je zagledal, jim je rekel: »Pojdite in pokažite se duhovnikom!« In med potjo so bili očiščeni. Ko je eden izmed njih videl, da je bil ozdravljen, se je vrnil in z močnim glasom slavil Boga. Padel je na obraz pred njegove noge in se mu zahvaljeval; in ta je bil Samarijan. Jezus pa je odgovoril: »Mar ni bilo deset očiščenih? Kje pa je onih devet? Ali ni bilo nobenega drugega, da bi se vrnil in počastil Boga, razen tega tujca?« In rekel mu je: »Vstani in pojdi! Tvoja vera te je rešila.« (Lk 17,11-20)

č. Zgledi, film, knjiga: film Pay it Forward (Daj naprej; Kevin Spacey, 2001).

Zgodba iz življenja blažene matere Terezije

Mati Terezija je v vsakem umirajočem in zapuščenem na cesti videla Boga. Nekoč je povedala: »Ljudje ne vedo, da so izgubili svojo vero. Če bi bili prepričani, da je oseba, ki leži v umazaniji, njihov brat ali sestra, mislim, da bi kaj storili zanjo.« Srečevala se je tudi z materami, ki niso zmogle prejeti svojih otrok in so se odločale za splav. Mati Terezija je tem materam pomagala, da se svojih otrok niso bale sprejeti, kljub težkim razmeram. Mati Terezija je tako molila za te uboge matere: »Molimo, da bi vsaka mati hotela svojega otroka. Da nobena mati ne bo uporabljala sredstev, ki bi ga umorila. Da nobena mati ne bo imela občutka, da si ne želi nerojenega otroka. Da se nobena mati ne bo bala hraniti, izobraževati in skrbeti še za enega otroka.« Mati Terezija se je Bogu zahvaljevala za življenje, ki ji ga je podaril (Hunt, 1994).

d. Simbol: darilo.

e. Molitev: osebne zahvale in molitev *Hvalnica stvarstva* (sv. Frančišek Asiški).

f. Dejavnost: Sestavimo zahvale Bogu in z zahvalno molitvijo zaključimo srečanje.

g. Interakcijska igra:

Hvala. Sedimo v krogu. Prvi da navidezen krog sosedu. (»Dam ti velik krog.«) Bistvo je, da se sosed za krog, ki ga je dobil, zahvali. (»HVALA za krog.«) Nato ga poda naprej. Igro igramo toliko časa, dokler vsi ne ugotovijo bistva igre.

h. Pripomočki: kitara, pesmarice, delovni listi, pisala.

2. Izvedba kateheze

Potek kateheze

Srečanje začnemo s pesmijo in z igrami za ogrevanje.

Opravljen dejavnost!

Kako si se počutil na pokopališču? H komu si šel na grob? Pripoveduj!

Vstopno mesto

Z mladimi lahko preberete zgodbo iz življenja blažene matere Terezije.

Pogled na razdeljenost sveta med bogate in uboge (priloga št. 1) ali zgodba o Janezku. Skupaj se pogovorimo.

Vsak iz skupine izpolni tabelo. V prvi stolpec vpiše, kaj v družini, šoli, družbi in Cerkvi prejema glede na svoja pričakovanja, v drugega pa, kaj prispeva glede na svoje zmožnosti. Kakšna je ugotovitev? Kakšen je tvoj sklep za v prihodnje?

Oznanilo:

Jezus nas vabi, da znamo videti darove, ki jih prejemamo in se znamo zanje zahvaljevati.

Jezus ozdravi deset gobavcev (Lk 17,11-20)

Ko je (Jezus) potoval v Jeruzalem, je hodil med Samarijo in Galilejo. Ko je prispel v neko vas, mu je prišlo naproti deset gobavih mož. Od daleč so se ustavili in na ves glas govorili: »Jezus, Učenik, usmili se nas!« Ko jih je zagledal, jim je rekel: »Pojdite in pokažite se duhovnikom!« In med potjo so bili očiščeni. Ko je eden izmed njih videl, da je bil ozdravljen, se je vrnil in z močnim glasom slavil Boga. Padel je na obraz pred njegove noge in se mu zahvaljeval; in ta je bil Samarijan. Jezus pa je odgovoril: »Mar ni bilo deset očiščenih? Kje pa je onih devet? Ali ni bilo nobenega drugega, da bi se vrnil in počastil Boga, razen tega tujca?« In rekel mu je: »Vstani in pojdi! Tvoja vera te je rešila.«

Sklep

Sveta ne moremo spremeniti, lahko pa spremenimo svoj odnos do stvari, ki so nam podarjene. Potrudil se bom videti, kaj naredijo drugi (starši, vrstniki ...) dobrega zame in se jim bom zahvalil. Tudi sam se bom potrudil narediti čim več dobrega za druge v družini, šoli, družbi in Cerkvi (dobra dela, molitev ...). Ta dejanja bodo znamenja moje hvaležnosti.

Molitev

V molitvi se Bogu zahvalimo za vse, kar smo prejeli.

Hvalnica stvarstva

Hvaljen, moj Gospod, z vsemi tvojimi stvarmi
posebno s soncem, velikim bratom,
ki razsvetljuje dneve in nas.
Lepo je in v velikem sijaju žari.
Tebe, Najvišji, odseva.

Hvaljen, moj Gospod,
v sestri luni in zvezdah;
ustvaril si jih na nebu jasne, dragocene in lepe.

Hvaljen, moj Gospod, v bratu vetru in zraku,
v oblačnem in jasnem sploh vsakem vremenu,
s katerim ohranjaš svoje stvari.

Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri vodi;
mnogo koristi ponižna, dobra in čista.

Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri zemlji,
ki nas kakor mati hrani in nam gospodinji
in prinaša različno sadje in pisane rože z zelenjem.

Hvaljen, moj Gospod, v onih,
ki zaradi tvoje ljubezni odpuščajo,

in prenašajo slabosti in trpljenje.
Blagor njim, ki ostanejo v miru,
zakaj ti, Najvišji, jih boš kronal.

Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri smrti,
ki ji nihče v življenju ne uide.

Hvalite in povečujte mojega Gospoda
in zahvalite se mu in služite mu v veliki ponižnosti
(prim. sv. Frančišek Asiški).

3. Vprašanja

- Obnovi evangeljski odlomek!
- Kaj nas uči dogodek o desetih ozdravljenih gobavcih? (Lk 17,11-20) *Uči nas, da je vse, kar imamo, Božji dar in izraz njegove ljubezni in da se moramo za vse, kar imamo in kar smo, nenehno zahvaljevati. Uči nas tudi, da nas hvaležnost in zahvaljevanje osebno bogati in nam pomaga na naši poti rasti.*
- Kaj je Jezus naročil ozdravljenemu?

V razmislek:

- Kaj prejemaš v družini, šoli, družbi in Cerkvi?
- Kako lahko drugim pokažeš, da si jim hvaležen za vse, kar dobiš, kar imaš?

4. Rešitve

→	O ₁	B	D	A	R	J	E	N	O	S ₂	T	R	A	H ₃	V	A	L ₄	A	Ž ₅	I
	L																			V
	E																			L
	T ₁₅																			J
	E																			E
	L																			N
	O																			J ₆
	P ₁₄																			E
	L																			Z
	O																			U ₇
	T																			S
	S ₁₃																			P
	O																			E
	D																			H ₈
	A	R ₁₂	I	M ₁₁	E	L	A	Z	U	R	E	J ₁₀	N	G	A	J ₉	I	T	S	O

HVALEŽNOST

5. Priloga 1 in 2

O HVALEŽNOSTI

Če bi lahko vse človeštvo skrčili na vas s sto ljudmi in pri tem upoštevali vsa razmerja vseh obstoječih narodov, bi bila vas takole sestavljena:

57 Azijcev,
21 Evropejcev,
14 Američanov (severnih in južnih),
8 Afričanov,

52 bi bilo žensk,
48 moških,

70 ne-belcev,
30 belcev,

70 ne-kristjanov,
30 kristjanov,

89 heteroseksualcev,
11 homoseksualcev,

6 oseb bi posedovalo 59% vsega svetovnega bogastva in vseh 6 bi bilo iz Združenih držav,

80 bi jih živelo v hišah brez osnovnih pogojev za življenje,

70 bi jih bilo nepismenih,

50 bi jih bilo podhranjenih,

1 bi umiral,

1 bi se rojeval,

1 bi imel osebni računalnik,

1 (da, samo 1) bi imel univerzitetno diplomu,

Če gledamo na svet, ne da bi spregledali vsa ta dejstva, postane HVALEŽNOST sama po sebi umevna.

Razmislite še o tem:

Če ste se danes zbudili relativno zdravi, ste srečnejši od milijona ljudi, ki ne bodo dočakali naslednjega tedna.

Če nikoli niste doživeli nevarnosti vojnega napada, osamljenosti begunca, strahote mučenja, "trganja" lakote, ste srečnejši od 550 milijonov prebivalcev tega planeta.

Če lahko greste v cerkev brez strahu, da vam bodo grozili, vas zaprli, mučili ali ubili, ste srečnejši od 3 milijard ljudi tega sveta.

Če je v vašem hladilniku hrana, nad glavo streha in se imate s čim pokriti, ko ležete v posteljo, ste bogatejši od 75% ljudi tega sveta.

Če imate račun v banki, denar v denarnici in nekaj zlatih drobnarij doma, pripadate med 8% najboljše stoječih ljudi na svetu.

Če so vaši starši še živi in poleg tega še poročeni, spadate med redke ljudi.

Če lahko preberete to sporočilo, ste lahko resnično srečni, ker ne spadate med 2 milijardi ljudi, ki ne znajo brati.

Nekoč je nekdo rekel: »Delaj, kot da ti denar ni potreben, ljubi, kot da ti nikoli ni nihče povzročil bolečine, pleši, kot da te nihče ne gleda, poj, kot da te nihče ne sliši, živi, kot da je raj na zemlji.«

Ob prebranem besedilu prisluhnem svojim občutkom in izberem sliko, kaj me najbolj nagovarja. Kaj bi povedal ob njej?

		prejemki glede na tvoje pričakovanje	izdatki glede na tvoje zmožnosti	ugotovitev	sklep
družina	opora, sprejetost				
	ljubezen				
	zgled: delo, odnosi, povezanost				
	denar				
	hišna opravila				
šola	znanje				
	odnosi z vrstniki				
	odnosi z učitelji				
družba	prijatelji				
	odgovornost za skupno dobro (okolje, kultura ...)				
	trud za prave vrednote				
Cerkev	opora				
	vzgoja za odgovornost				
	življenjska usmeritev				

1 pomeni **malo prejemam, dam**, **10** pomeni **veliko prejemam, dam**.

28. V novo življenje

1. Priprava na katehezo

Kaj pomeni življenje in kaj smrt? Pa pogledjmo, kaj pomeni življenje za pšenično zrno: Življenje je rast. In kaj je rast? Spreminjanje. Zrno spremeni obliko, način življenja. Kaj je smrt za zrno? Trohnenje? Da, tudi. Predvsem pa podarjanje življenja drugemu. Če naj zrno postane klas, mora umreti v zemlji.

Predstavljajte si, da bi vam v šoli učitelj naročil, da napišete zgodbo o pšeničnem zrnu. Morda bi se glasila nekako takole:

Zrno je veselo, ker je med drugimi zrni na suhem v kašči. Zahvaljuje se Bogu. Hvala ti, dobri Bog, za vse dobro: na suhem sem, ne dežuje, v blaženem miru živim.

Ko takole moli, se obrača na Boga, ki ga ni. Bog namreč ni tisti, ki bi zrno ščitil pred dežjem in vlago. Saj ga je ustvaril zato, da se spremeni, da postane to, zaradi česar je na svetu, tj. žitni klas.

Nadalujmo pripoved! Zrno nekega dne naložijo na voz. Čudovito se počuti med drugimi. Spet se Bogu zahvaljuje za modro nebo, za ptice, rože ... Življenje, pravi, je še lepše, kot sem si ga predstavljalo. Hvala ti, Gospod!

Vendar še vedno se zahvaljuje Bogu, ki ne obstaja.

Potem pa prispejo na dobro obdelano polje. Sejalnica raztrosi zrno v zemljo in zemlja ga prekrije. V tem trenutku majhno zrno ne razume ničesar. Kot slišimo med nami: "Če bi Bog obstajal, se takšne stvari ne bi dogajale." In malo seme se začne pritoževati in se z žalostjo spominjati kašče. Čuti, kako umira, vlaga prodira prav v središče in razpade.

V tem trenutku pa se lahko vprašamo, ali ni življenje preprosto nesmisel. Nekaj tednov za tem je žetev, in zrno je postalo lep klas. In zato je prišlo na svet! To je življenje, to je ljubezen: spreminjanje, darovanje, novo življenje.

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, da je življenje celota: rojevanja, rasti, umiranja in smrti;

doživljajski cilj: Doživeti veselje nad večnim življenjem;

dejavnostni cilj: Pozoren bom na spremembe v naravi.

b. Vstopno mesto: Zgodba o zrnu.

c. Oznailo:

Grki želijo videti Jezusa

Med tistimi, ki so na praznik prišli počastiti Boga, je bilo tudi nekaj Grkov. Ti so stopili k Filipu, ki je bil iz Betsajde v Galileji, in ga prosili: »Gospod, radi bi videli Jezusa.« Filip je šel in to povedal Andreju. Andrej in Filip pa sta stopila k Jezusu in mu to povedala. Jezus jima je odgovoril: »Prišla je ura, da se Sin človekov povelika. Resnično, resnično, povem vam: Če pšenično zrno ne pade v zemljo in ne umre, ostane samo; če pa umre, obrodi obilo sadu. Kdor ima rad svoje življenje, ga bo izgubil; kdor pa sovraži svoje življenje na tem svetu, ga bo ohranil za večno življenje. Če kdo hoče meni služiti, naj hodi za menoj, in kjer sem jaz, tam bo tudi moj služabnik. Če kdo meni služi, ga bo počastil Oče.« (Jn 12,20-26)

č. Zgledi, film, knjiga: menjavanje letnih časov.

Zgodba iz življenja sv. Terezije Deteta Jezusa

Terezija se je rodila 2. januarja 1873 v Franciji. Ker je bila ob rojstvu bolehna, je prvo leto življenja preživela pri prijateljih na podeželju. Ko je bila stara štiri leta, ji je umrla mama. Skrb za Terezijino vzgojo je prevzela starejša sestra Pavlina. Kmalu je prišel nov udarec. Pavlina se je odločila, da bo zapustila družino in vstopila v samostan. Dan njenega odhoda je bil za Terezijo izredno boleč. Kmalu za Pavlino je odšla v samostan še ena Terezijina sestra. Takrat je tudi Terezija začela razmišljati o samostanskem življenju. Komaj petnajstletna je vstopila v samostan karmeličank. V njenem življenju ni bilo nič izrednega. Svetnica je postala zaradi majhnih, vsakodnevnih stvari. Njeno življenje je bilo tako navadno, da težko opazimo junaštvo, ki je bilo potrebno za nenehno odrekanje in za nasmeh tudi v najtežjih trenutkih. Z vstopom v samostan je sv. Terezija dokončno umrla za ta svet in živela samo še za večnost (Richomme, 1997).

d. Simbol: krog.

e. Molitev: molitev *Tisti, ki mi daje dihati* (Rotzetter, 1994).

f. Dejavnost: Sejem pšenico.

g. Interakcijska igra: hiške – potres, poplava ...

h. Pripomočki: kitara, pesmarice, kamionček, pšenica, zemlja, lončki, plakat, flomastri, listi, svinčniki.

2. Izvedba kateheze

Potek kateheze

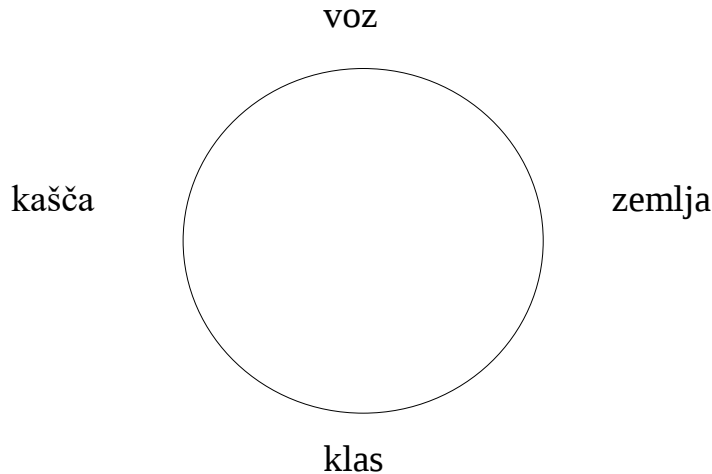
Srečanje začnemo s pesmijo in z igrami za ogrevanje.

Vstopno mesto

Pripovedujemo zgodbo o pšeničnem zrnu, ki je najprej na podstrešju, nato ga dajo na voz, z voza pade v zemljo, iz zemlje požene klas in zrnje gre spet na podstrešje. Narisan imamo krog in ključne postaje (podstrešje, voz, zemlja, klas), s kamiončkom peljemo pravo pšenico s podstrešja v zemljo – pšenico posadimo.

Vsak dobi svoj podstavek, zemljo in pest pšenice. Opazovali bomo, kako pšenica raste.

Vsak dobi list s krogom in napiše, kako se počuti ob različnih situacijah (kašča, kamionček, zemlja ...).

Oznaniło:

Življenje je celota: rojstvo, rast, umiranje, smrt.

Večno spreminjanje.

Preberemo evangelijski odlomek Jn 12,20-26.

Sklep

Pozoren bodi na spremembe v naravi: kaljenje, rast, cvetenje, rast plodov, umiranje; pomlad, poletje, jesen, zima ... Razmisli, s katerimi spremembami se srečuješ v svojem življenju, (odraščanje, telesne spremembe, življenjske odločitve ...) in kam te vodijo.

Z mladimi lahko preberete zgodbo iz življenja sv. Terezije Deteta Jezusa.

Molitev

Tisti, ki mi daje dihati,
si ti, živi Bog.
Tisti, ki mi daje življenje,
si ti, živi Bog.
Tisti, ki mi podarja tihoto,
si ti, živi Bog.
Tisti, ki mi daje besedo,
si ti, živi Bog.

Tisti, ki mi daje delati,
si ti, živi Bog.
Tisti, ki mi daje rasti,
si ti, živi Bog.
Tisti, ki mi daje biti človek,
si ti, živi Bog.
Tisti, ki mi daje dihati,
si ti, živi Bog (Rotzetter, 1994).

3. Vprašanja

- Razloži pomen Jezusovih besed: »Resnično, resnično, povem vam: Če pšenično zrno ne pade v zemljo in ne umre, ostane sólo; če pa umre, obrodi obilo sadu. Kdor ima rad svoje življenje, ga bo izgubil; kdor pa sovraži svoje življenje na tem svetu, ga bo ohranil za večno življenje.« *Jezus nam s tem pove, da je življenje v ljubezni vedno povezano z odpovedjo. Umiranje je pravzaprav življenje, je spreminjanje, je darovanje in začetek novega življenja.*
- S čim nam Jezus zagotavlja, da se s smrtjo pravo življenje šele začne? *Jezus nam zagotavlja, da se s smrtjo življenje šele začne, s svojim vstajenjem!*

V razmislek:

- Kako sprejemaš svoje odraščanje?
- Kako sprejemaš svoje telo, ki se spreminja?
- Kako razumeš, da je treba umreti staremu?

29. V Svetem Duhu

1. Priprava na katehezo

Sveti Duh v našem življenju igra zelo pomembno vlogo, a se njegovega delovanja pogosto ne zavedamo. V Svetem pismu lahko prepoznamo njegovo delovanje v različnih življenjskih situacijah. Ob naslednjih primerih iz Svetega pisma skušajmo razmišljati o vlogi Svetega Duha v našem življenju.

Sveti Duh je duh življenja: *Angel ji je odgovoril: »Sveti Duh bo prišel nadte in moč Najvišjega te bo obsenčila, zato se bo tudi Sveto, ki bo rojeno, imenovalo Božji Sin. (Lk 1,35)*

Sveti Duh je Duh posvečevalec, ki nas razglasa za ljubljene sinove in hčere našega Boga: *Sveti Duh je prišel nadenj v telesni podobi kakor golob in zaslišal se je glas iz neba: »Ti si moj ljubljeni Sin, nad teboj imam veselje.« (Lk 3,22)*

Sveti duh nas vabi k ljubezni, ki nas povezuje v skupnost : *Ko je prišel binkoštni dan, so bili vsi zbrani na istem kraju ... Vsi so bili napolnjeni s Svetim Duhom in začeli so govoriti v tujih jezikih, kakor jim je Duh dajal izgovarjati ... Ko se je razširil glas o tem, se je zbrala množica ljudi, ki so bili vsi iz sebe, ker jih je vsakdo slišal govoriti v svojem jeziku. (prim. Apd 2,1-13)*

Sveti Duh nas vabi k resnici, ki je ena in edina v Bogu

Ko vas bodo vlačili in vas izročali, ne skrbite vnaprej, kaj boste rekli, temveč govorite to, kar vam bo dano tisto uro. Ne boste namreč govorili vi, temveč Sveti Duh. (Mr 13,11)

In Sveti Duh mu je razodel, da ne bo videl smrti, dokler ne bo videl Gospodovega Mesija. (Lk 2,26)

Sveti Duh nas vabi v novo življenje in nam v trpljenju obljublja tolažbo: *»Če me ljubite, se boste držali mojih zapovedi; jaz pa bom prosil Očeta in dal vam bo drugega Tolažnika, da bo ostal pri vas vekomaj: Duha resnice, ki ga svet ne more prejeti, ker ga ne vidi in ne pozna. Vi ga poznate, ker ostaja pri vas in bo v vas. Ne bom vas zapustil sirot, prišel bom k vam. Še malo in svet me ne bo več videl, vi pa me boste videli, ker jaz živim in živeli boste tudi vi. Tisti dan boste spoznali, da sem jaz v Očetu in vi v meni in jaz v vas. Kdor ima moje zapovedi in se jih drži, ta me ljubi; kdor pa me ljubi, tega bo ljubil moj Oče, in tudi jaz ga bom ljubil in se mu razodel.« (prim. Jn 14,15-21)*

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati delovanje Svetega Duha;

doživljajski cilj: Začutiti delovanje Svetega Duha v svojem življenju;

dejavnostni cilj: Vsak dan prebrati odlomek o Svetem Duhu.

b. Vstopno mesto: Zgodba o dveh volkovih.

c. Oznanilo:

Angel ji je odgovoril: »Sveti Duh bo prišel nadte in moč Najvišjega te bo obsenčila, zato se bo tudi Sveto, ki bo rojeno, imenovalo Božji Sin. (Lk 1,35)

Sveti Duh je prišel nadenj v telesni podobi kakor golob in zaslišal se je glas iz neba: »Ti si moj ljubljeni Sin, nad teboj imam veselje.« (Lk 3,22)

Ko je prišel binkoštni dan, so bili vsi zbrani na istem kraju ... Vsi so bili napolnjeni s Svetim Duhom in začeli so govoriti v tujih jezikih, kakor jim je Duh dajal izgovarjati ... Ko se je razširil glas o tem, se je zbrala množica ljudi, ki so bili vsi iz sebe, ker jih je vsakdo slišal govoriti v svojem jeziku. (prim. Apd 2,1-13)

Ko vas bodo vlačili in vas izročali, ne skrbite vnaprej, kaj boste rekli, temveč govorite to, kar vam bo dano tisto uro. Ne boste namreč govorili vi, temveč Sveti Duh. (Mr 13,11)

In Sveti Duh mu je razodel, da ne bo videl smrti, dokler ne bo videl Gospodovega Mesija. (Lk 2,26)

»Če me ljubite, se boste držali mojih zapovedi; jaz pa bom prosil Očeta in dal vam bo drugega Tolažnika, da bo ostal pri vas vekomaj: Duha resnice, ki ga svet ne more prejeti, ker ga ne vidi in ne pozna. Vi ga poznate, ker ostaja pri vas in bo v vas. Ne bom vas zapustil sirot, prišel bom k vam. Še malo in svet me ne bo več videl, vi pa me boste videli, ker jaz živim in živeli boste tudi vi. Tisti dan boste spoznali, da sem jaz v Očetu in vi v meni in jaz v vas. Kdor ima moje zapovedi in se jih drži, ta me ljubi; kdor pa me ljubi, tega bo ljubil moj Oče, in tudi jaz ga bom ljubil in se mu razodel.« (prim. Jn 14,15-21)

č. Zgledi, film, knjiga

Legenda pripoveduje, da je nekoč prišel k Jezusu mož, ki je želel postati kristjan, a se ni hotel vključiti v skupnost, ampak je želel biti sam zase. Tedaj naj bi mu Jezus povedal to priliko: Skupina mož je sedela v krogu in se pogovarjala. Ko je prišel večer in z njim tema, so vstali in nanosili dračje ter zakurili ogenj. Posedli so okrog njega, da jih je ogenj grel, plamen pa razsvetljeval njihove obraze. Med njimi je bil mož, ki ni hotel več sedeti v krogu ob ognju. Vzel je goreč kos lesa in se umaknil od ognja in ljudi.

Goreči kos lesa ga je nekaj časa grel, kmalu pa je začel dogorevati in mož je začutil nočni mraz in opazil, da je okrog njega tema. Zamislil se je, vzel ugasli kos lesa in se vrnil k ognju in drugim ljudem. Ob gorečem ognju je prižgal svoj kos lesa, potem pa ponovno sédel v krog med druge može. Ogrel se je in plamen je spet obsijal njegov obraz.

Zgodba iz življenja sv. Terezije Deteta Jezusa

Po desetih mesecih bivanja v karmelu je nastopil čas Terezijine preobleke. Dobila je redovno ime: sestra Terezija Deteta Jezusa. Ni pričakovala lahkega življenja. Svoji sestri Celini je pisala: »Ne mislimo, da bomo našli ljubezen brez trpljenja.« Veliko je molila za misijonarje. Vendar si je želela, da bi jim lahko dala še več. Jezusa je prosila za trpljenje. Uslišal jo je. Poslal ji je težko bolezen. Trpela je in se Bogu zahvaljevala, da je uslišal njeno prošnjo. Med boleznijo je izrekla besede, ki so danes znane po vsem svetu: »Po svoji smrti bom trosila na zemljo dež nebeških rož.« 29. septembra 1897 jo je Bog poklical k sebi. »Dež rož«, ki ga je obljubila, je začel padati v obilju. Bolniki, reveži, vojaki ... so bili po priprošnji sv. Terezije uslišani. Poleg sv. Frančiška Ksaverja je zavetnica misijonov. Leta 1997 jo je papež Janez Pavel II. razglasil za cerkveno učiteljico (Richomme, 1997).

d. Simbol: ogenj.

e. Molitev: Molitev Prosim za pogum in zvestobo (Rotzetter, 1994, str. 115).

f. Dejavnost: Razmišljanje o delovanju Svetega Duha v mojem življenju.

g. Interakcijska igra

Nevidni angel varuh

Nekaj igralcev (eden na tri ostale) se javi, da se bodo poskusili kot angeli varuhi. Vsi ostali se razporedijo po prostoru in zaprejo oči. (Oči lahko tudi zavežete, da ne bi kdo morda goljufal). Ko vsi mižijo, je naloga angelov varuhov, da zaščitijo soigralce. To naredijo tako, da se nekomu

približajo in ob njem stojijo deset sekund. Paziti pa morajo, da igralec ne ugotovi, da stojijo pri njem. Če se komu zazdi, da ob njem stoji angel varuh, vpraša: »Ali je ob meni angel varuh?« Če je s tem razkrinkal angela, je angel izločen, če pa se je zmotil, je izločen on. Varovani je izločen tudi v primeru, če ga je angel varuh obvaroval (stal ob njem deset sekund) in ga nato potrepljal po rami. Takrat se varovani tiho usede na tla in počaka do konca igre.

h. Pripomočki: kitara, pesmarice, delovni listi, pisala.

2. Izvedba kateheze

Potek kateheze

Srečanje začnemo s pesmijo in z igrami za ogrevanje.

Opravljen dejavnost!

Opazujem, kako pšenica raste in se spreminja. Kako se spreminja moje življenje?

Vstopno mesto

Delovanje Svetega Duha je zelo preprosto in neprestano. On je tisti, ki nas vabi in spodbuja k dobremu. On je tisti, ki nas tolaži, ko pademo. On je tisti, ki nam daje novo življenje, ko se nam zdi, da ne gre več naprej. Ob tabeli (glej prilogo) se skušajmo spomniti dogodkov, kdaj smo dejansko že sledili Svetemu Duhu, pa se tega niti nismo zavedali.

Oznanilo:

Sveti Duh je tisti, ki nas vodi:

- k ljubezni, ki nas povezuje v skupnost,
- k resnici, ki je ena in edina v Bogu,
- v tolažbo v trpljenju,
- k novemu Božjemu življenju.

Z mladimi lahko preberete zgodbo iz življenja sv. Terezije Deteta Jezusa.

Sklep

Ostani povezan s prijatelji in Cerkvijo.

Molitev

Prosim za pogum in zvestobo

Sveti Duh,

prosim

*za pogum in zvestobo,
da bom z Jezusom
gradil mesto ljubezni in miru.*

Odvzemi mi strah

*biti pšenično zrno
za kruh tega mesta prihodnosti,
biti vsejan v zemljo
za kruh tega mesta prihodnosti,
biti omlačen in zmlet
za kruh tega mesta prihodnosti,*

biti vržen v mlin

*za kruh tega mesta prihodnosti,
biti postavljen v ogenj
za kruh tega mesta prihodnosti.*

Sveti Duh,

prosim

*za pogum in zvestobo,
da bom z Jezusom
gradil mesto ljubezni in miru
(Rotzetter, 1994, str. 115).*

3. Vprašanja

- Naštej mesta v Svetem pismu, ki govorijo o Svetem Duhu! *Oznanjenje Mariji, Jezusov krst, binkoštni dan.*
- Kdo je Sveti Duh? *Sveti Duh je tretja Božja oseba, Tolažnik, ki ga je Jezus poslal svoji Cerkvi.*
- Kdaj je Jezus poslal Svetega Duha?

V razmislek:

- Kdaj si se veselil življenja in doživljal njegovo lepoto?
- Kdaj si začutil lepoto povezanosti med prijatelji?
- Kdaj si začutil tolažbo v trpljenju?

4. Rešitve

Sveti Duh je tisti, ki nas povezuje v skupnost	Andrej in Janez sta prijatelja že od malih nog. Nedavno se je v njuno sosesko iz tujine preselila petčlanska družina. Najstarejši sin, Ivan, je postal njun sošolec. Ker težko razume slovenski jezik in prinaša v razred drugačne navade, se drugi sošolci pogosto norčujejo iz njega. Andreja in Janeza pa drugačnost ne moti. Dobro se razumejo in se veselijo drug drugega pri igri in učenju.
Sveti Duh nas vodi k resnici, ki je ena in edina v Bogu.	Lucija je bila vestna učenka. Ker pa je zamerila učiteljici zaradi opomina, se je v njej zbudila želja po maščevanju. Izkoristila je priložnost in se pridružila sošolkam, ki so učiteljici kradle denar. Resnica je kmalu prišla na dan. Lucija je kljub strahu priznala resnico.
Sveti Duh nam je v tolažbo v trpljenju.	Miha je imel zelo rad babico. Težko se je srečal z mislijo, da je bolna in da bo najbrž kmalu umrla. Odločil se je, da se bo poskušal z njo o tem pogovoriti. Miha se je kasneje od nje lahko poslovil z mislijo, da se je veselila življenja in da odhaja k Bogu z upanjem na večnost.
Sveti Duh je duh življenja.	Človeško življenje se začne z združitvijo ženske in moške spolne celice. S spočetjem se začne novo življenje. Trenutek, ko se rodi novo življenje, ostaja velika skrivnost.
Sveti Duh nas vabi, da spolnujemo Jezusove zapovedi.	Špela in Klara sta bili prijateljici. Nekoč, ko sta šli na šolski izlet, je Špela žalostna ugotovila, da je doma na mizi pozabila vrečko z malico. Klara je imela s seboj le en sendvič. Kljub bojazni, da bi ostala lačna, se je odločila, da ga bo razdelila in polovico ponudila Špeli.

5. Priloga

Sveti Duh v mojem življenju

Sveti Duh je duh življenja:
Gospodovo rojstvo je novo rojstvo v Svetem Duhu. Vendar je tudi naše rojstvo dar od Boga. Vsako življenje je Božji dar, lahko bi rekli, da vse, kar biva, biva po Svetem Duhu.

Kdaj sem se že veselil življenja in doživel njegovo lepoto?

Sveti Duh je tisti, ki nas povezuje v skupnost:
Ko je prišel binkoštni dan, so bili vsi zbrani na istem kraju ... Vsi so bili napolnjeni s Svetim Duhom in začeli so govoriti v tujih jezikih, kakor jim je Duh dajal izgovarjati ...

Kdaj sem že začutil lepoto povezanosti med prijatelji, v skupnosti, v ljubezni?

Sveti Duh nas vodi k resnici, ki je ena in edina v Bogu:
Ko vas bodo vlačili in vas izročali, ne skrbite vnaprej, kaj boste rekli, temveč govorite to, kar vam bo dano tisto uro. Ne boste namreč govorili vi, temveč Sveti Duh.

Kdaj sem že začutil, da sem lahko govoril resnico, ker sem dobil moč zanjo?

Sveti Duh nam prinaša tolažbo v trpljenju:
Če me ljubite, se boste držali mojih zapovedi; jaz pa bom prosil Očeta in dal vam bo drugega Tolažnika, da bo ostal pri vas vekomaj: Duha resnice, ki ga svet ne more prejeti, ker ga ne vidi in ne pozna. Vi ga poznate, ker ostaja pri vas in bo v vas. Ne bom vas zapustil sirot, prišel bom k vam.

Sem že kdaj začutil tolažbo v trpljenju in jo lahko povežem z delovanjem Svetega Duha?

Sveti Duh nas vabi, da spolnjujemo Jezusove zapovedi, čeprav so težke:
Kdor ima moje zapovedi in se jih drži, ta me ljubi; kdor pa me ljubi, tega bo ljubil moj Oče in tudi jaz ga bom ljubil in se mu razodel.

Sem že kdaj začutil, da sem drugačen od drugih, ker se držim Jezusovega nauka?

DUHOVNE VAJE

O smislu duhovnih vaj nam veliko pomeni tale preprosta zgodba:

V samostan, kjer je patrom v tišini, molitvi in delu potekalo življenje, so prihajali obiskovalci. Nekdo je opata vprašal, kakšen smisel ima ta umik od sveta. Opat je povabil obiskovalca k vodnjaku in ga vprašal, kaj vidi v njem. Na mirni gladini je obiskovalec ob opoldanski svetlobi opazil svojo podobo in odgovoril: »Sebe vidim.« Potem je opat vrgel v vodnjak kamenček in vprašal, kaj pa vidi sedaj. Obiskovalec je žalostno ugotovil, da je njegova podoba izginila na razburkani površini. »Tako je z našim življenjem,« je povzel opat, »če se ne ustavimo, nikoli ne srečamo svoje podobe in sami sebe. Tišina, razmišljanje in molitev so potrebni zato, da spoznamo, kdo smo in kam smo namenjeni.«

Duhovne vaje so takšna priložnost, da se ustavimo in premislimo, kaj se dogaja z nami, kam smo namenjeni in kaj si želimo uresničiti. V teh duhovnih vajah bomo razmišljali o naslednjih vsebinah:

- moje želje in sanje,
- moja družina,
- moja prijateljstva (ljubezen med fantom in dekletom),
- moj odnos do Boga.

Tudi v duhovnih vajah bomo nadaljevali s skupno mislijo, da je Kristus tisti, ki nas vabi na pot ljubezni, ki edina vodi v polno življenje in osrečuje.

Duhovne vaje so kot celota eno samo veliko srečanje. Vse, kar je doslej veljalo pri rednem delu, velja tudi tukaj. Pomembno je, da birmance slišimo in jih skušamo srečati tam, kjer so. Ohraniti moramo pred seboj jasen cilj: Največja je ljubezen, vse služi njej. Tudi ohranjanje reda služi ljubezni. Srečanja naj bodo prisrčna, a ne bojmo se biti zahtevni. Birmance spodbudimo k sodelovanju. Naj bodo pri vsem soodgovorni. Prosti čas naj bo v glavnem skupen in naj ustvarja občestvo. Če jih izpustimo iz rok, se zgubljajo in padajo vsak v svoj svet. Noči so poglavje zase. Če bomo tvegali biti zahtevni in dosledni, bomo ustvarili red, ki se bo obrestoval. Mladi ne zamerijo, če jim postavimo jasne meje in tudi zagrozimo, da bodo sami morali poklicati starše sredi noči, če se ne bodo umirili.

Duhovne vaje naj bi se ne končale na duhovnem vikendu, ampak naj bi se nadaljevale v življenju. Zato je pomembno, da navdušimo tudi starše. Za sklep jih povabimo k skupni sv. maši, po sv. maši pa je priložnost, da se družimo ob skupnem kosilu oz. preprostem agape, za katerega poskrbijo starši.

Dnevni red					
	petek		sobota		nedelja
		7	dobro jutro	7	dobro jutro
		7,30	sprehod	7,30	sprehod
		8	zajtrk	8	zajtrk
		8,45	jutranja molitev	8,45	jutranja molitev
		9	2. tema Moja družina	9	5. tema Priateljstvo z Bogom
		9,30	delo po skupinah	9,30	delo po skupinah
		10,30	plenum	10,30	plenum
		10,30-11	petje, igre	10,30-11	priprava na sv. mašo
		11	3. tema Priateljstvo	11	sv. maša
		12	plenum	12	kosilo
		13	kosilo		
		14,30-15,30	igre in sprehod		
		15,30	4. tema Fant in dekle		
		16-17	delo po skupinah		
		17,30	priprava na spoved in spovedovanje		
19	večerja	19	večerja		
19,30	spoznavanje		priprava na sv. mašo		
	pravila in razdelitev po skupinah predstavitev teme	20,30	sv. maša		
	1. tema Hiša mojih hrepenenj - delo po skupinah - plenum	21,30	družabni večer		
22,30	večerna molitev	22,30	večerna molitev		
23	lahko noč	23	lahko noč		

a. Cilji:

spoznavni cilj: Odkriti svoja hrepenenja in spoznati, da je Kristus tisti, ki nam kaže pravo pot do sreče;

doživljajski cilj: V povezanosti doživeti Kristusa kot temelj svojega življenja;

dejavnostni cilj: Vse, kar delam, gradim na temelju ljubezni.

I. Moja hrepenenja

1. Priprava na temo

V sebi nosimo najrazličnejša hrepenenja in pričakovanja. Mnogih se niti ne zavedamo, nekaterih si ne priznamo, druga v zadregi prikrivamo. Ozaveščanje hrepenenj je prvi korak do njihovega uresničevanja. Seveda pa zgolj ozaveščanje ne zadošča. Hrepenenja moramo tudi ovrednotiti. Vsega v življenju ni mogoče uresničiti. Nekatera hrepenenja se med seboj na videz izključujejo. Kaj naj storimo?

Jezus razume našo željo po sreči, po polnem življenju. Ve tudi, da je naša narava ranjena, zato teži za lažjimi potmi. A lažje poti nas zapeljejo v slepo ulico. V priliki o možu, ki je postavil hišo na skalo, nam odgovarja prav na vprašanje lažje poti in sreče v življenju. Hrepenimo po svobodi, zabavi, moči in ljubezni. Povsod bi radi ubirali bližnjice. Jezus nas opozarja, naj svoje življenje postavimo na trdno skalo, na ljubezen, ki nas edina ne pušča praznih in ne razočara. Na tem temelju je mogoče uresničiti tudi druga hrepenenja.

Brez trpljenja in križa pa vseeno ne bo šlo. Zato ob Jezusovem zgledu ugotavljamo, da je najbolje, če vzamemo vsak dan križ na rame in gremo naprej. Križ so preproste stvari: jutranje vstajanje, domače naloge, učenje, pomoč bratom in sestrām, staršem itd. Če pred križem bežimo, je življenje prazno. Svoboda vodi v zablodo uživanja, moč postane napuh in izkoriščanje drugega, zabava vodi v odvisnost.

Vsega tega birmanci seveda ne bodo sprejeli z navdušenjem. Uporniki so in prav je tako. Izzivajo in raziskujejo. Skušajmo jih razumeti v njihovih hrepenenjih, hkrati pa jih opozarjajmo na trpljenje, ki ga prinaša neodgovorno življenje. Jezus nam privoščī veselje in užitek, a nas opozarja, da bo vse prazno in brez trdnega temelja se bo življenje sesulo v kup ruševin. V duhovnih vajah želimo birmancem pokazati smisel njihove odločitve za Kristusa, veselje nad tem, da je z nami. Želimo jim vlitī pogum, da se ga oklenejo.

a. Cilji:

spoznavni cilj: Odkriti svoja hrepenenja in spoznati drug drugega;

doživljajski cilj: Doživeti širino svojih hrepenenj in povezanost z drugimi;

dejavnostni cilj: Svoja hrepenenja postaviti na temelj ljubezni.

b. Vstopno mesto: vaja *Če bi bil roža ...*

c. Oznaniło:

Hiša na skali

»Ne pojde v nebeško kraljestvo vsak, kdor mi pravi: ›Gospod, Gospod,‹ ampak kdor uresničuje voljo mojega Očeta, ki je v nebesih. Veliko mi jih bo reklo tisti dan: ›Gospod, Gospod, ali nismo v tvojem imenu prerokovali in v tvojem imenu izganjali demonov in v tvojem imenu storili veliko mogočnih del?‹ In takrat jim bom naznanil: ›Nikoli vas nisem poznal. Pojdite proč od mene, kateri ravnate nepostavno!‹«

»Zato je vsak, ki posluša te moje besede in jih uresničuje, podoben preudarnemu možu, ki je zidal svojo hišo na skalo. Ulila se je ploha, pridrlo je vodovje in zapihali so vetrovi ter se zagnali v to hišo, in vendar ni padla, ker je imela temelje na skali. Kdor pa te moje besede posluša in jih ne uresničuje, je podoben nespametnemu možu, ki je zidal hišo na pesku. Ulila se je ploha, pridrlo je vodovje in zapihali so vetrovi; zagnali so se v to hišo in padla je in njen

padec je bil velik.« Ko je Jezus končal te besede, so množice strmele nad njegovim naukom, kajti učil jih je kakor nekdo, ki ima oblast, in ne kakor njihovi pismouki. (Mt 7,21-29)

č. Zgledi, film, knjiga: film Billy Elliot (Jamie Bell, 2000).

d. Simbol: srce.

e. Molitev: zahvale Bogu.

h. Pripomočki: kitara, pesmarice, delovni listi, plakat, barvni svinčniki, glasba.

2. Izvedba teme

Potek srečanja: Srečanje začnemo s pesmijo in z igrami za spoznavanje.

Vstopno mesto: vaja *Če bi bil roža ...*

Vaja je namenjena razumevanju samega sebe, svojih hrepenenj in želja ter medsebojnemu spoznavanju. S simboli lažje izrazimo tisto, kar je v nas. Tako vsakdo prinese v skupino nekaj lepega, hkrati pa spozna tisto, kar je v njem. To metodo uporabljamo, ker so vprašanja z asociacijami lažja kot neposredna vprašanja, česa si želijo. Z asociacijami razumemo sebe globlje kot pa z odgovori na neposredna vprašanja.

Pri reševanju te vaje smo vsi skupaj ob glasbi. Voditelj udeležence umirja in jih spodbuja k osebni delu. Ko je vaja končana, se razdelimo v skupine. V skupinah si podelimo odgovore.

Ta del vodi animator. Tudi on sodeluje pri delu in deli svoje odgovore. Pomembno je, da v skupini ustvarja razpoloženje sprejetosti: prepreči norčevanje ipd.

Skupina si nato izbere ime in izdela plakat, ki ga bo predstavila na plenumu. Ob risanju plakata se lahko pogovarjajo o tem, kaj je v njihovem življenju za srečo najpomembnejše.

Plenum

Na plenumu skupine predstavijo rezultate pogovorov.

Mlade pripeljemo do spoznanja, da so vsa hrepenenja dovoljena, ne vodijo pa vsa do sreče.

Sledi vaja, v kateri razporejamo hrepenenja. Ko pogledamo na stvari, v katere bi se radi spremenili, lahko ugotovimo, da jih je mogoče razvrstiti v štiri skupine. Naše življenje se vrti okrog štirih temeljnih hrepenenj: po moči, ljubezni, zabavi in svobodi. Svoja hrepenenja razporedimo v te štiri skupine, potem pa se o rezultatih pogovorimo.

Vaja nam pomaga razumeti, da je pomembno, na čem gradimo svoje življenje. Mladim spregovorimo o primerih, kam bi nas življenje peljalo, če bi svoje življenje zastavili na teh treh temeljih.

MOČ: Pomemben mi je denar, kariera, materialne dobrine (dober avto, velika hiša, računalnik ...). Ko v življenju iščem samo to, postajam suženj dela, hlastanja po denarju, za počitek in zabavo ni časa, za odnose in prijateljstva še manj.

SVOBODA: *V življenju delam, kar mi v določenem trenutku ustreza. Od drugih zahtevam, da se mi prilagodijo, v šoli se samo včasih učim, doma lenarim ... Neki fant je v šolskem spisu takole zapisal: »Zame je svoboda, da lahko počneš, kar hočeš. Če pa bi delal, kar bi hotel, se ne bi učil. Če se ne bi učil, ničesar ne bi znal in šole ne bi naredil. Če šole ne bi naredil, ne bi dobil službe. Brez službe bi bil tudi brez denarja. In brez denarja bi ne imel ne stanovanja, ne hrane, ne obleke. Pristal bi na cesti in bi moral prosjačiti za denar. To pa ni prav nobena svoboda.«*

ZABAVA: *Vedno iščem samo užitke. S prijatelji hodim po žurih, se potepam, se zabavam z igrkami na računalniku ... Ko mi je v življenju pomembna samo zabava, se mi hitro zgodi, da postanem suženj različnih odvisnosti (alkohol, droge, igralništvo, spolnost, adrenalin ...). Pri tem ne izgubljam samo zabave, ampak tudi moč, svobodo in ljubezen.*

Če življenje gradimo na moči, zabavi ali svobodi, ga lahko hitro zapravimo. Edini trdni temelj je LJUBEZEN. Iz tega lahko varno in ustvarjalno raste naše življenje v sreči. V ljubezni najdemo pravo mero zabave in svobodo, odgovorno živimo in moči ne izkoriščamo. Vse kar delamo, je v podarjanju in služenju drugemu. To nas resnično osrečuje.

Ker krog ne stoji, bomo z birmanci na plakat narisali hišo. Naša hrepenenja postavimo na trden temelj – ljubezen, vse ostale ravni (moč zabavo in svobodo), pa naj birmanci razporedijo v hišo in okrog pripišejo svoja hrepenenja.

Sklep: Svojih želja ne bomo prezirali, temveč jih bomo skušali živeti na temelju prave ljubezni.

Molitev: Animatorji naj pripravijo prostor. Posedemo se v krog. Pred nami je plakat s hišo naših hrepenenj. Vsak od birmancev dobi svečko.

V tišini naj vsak razmisli, za kaj bi se ta dan Bogu zahvalil. V krogu si podelimo zahvale in svečke položimo k plakatu. Nato se primemo za roke in skupaj zmolimo Oče naš.

Ljubezen je edini trden temelj v življenju, ki ti daje pravo svobodo, zabavo in moč. Odločitev za ljubezen te osrečuje.

II. Moja družina

1. Priprava na temo

Mladi so v dobi odraščanja in osamosvajanja. Niti sami ne vedo, kaj bi radi. Zelo so občutljivi ter v konfliktu s svojimi starši. Včasih jasno vedo, kaj si želijo, a s starši kljub temu ne pridejo skupaj. Med njimi je mnogo konfliktov. Mnogi konflikti nastajajo tudi zaradi nemoči staršev, ki včasih ne vedo, kako mladim pomagati. Včasih zato na mlade kričijo, jim pridigajo, jim sitnarijo, jim grozijo ... Otroci zaradi te prisile ali apatije staršev reagirajo na različne načine: nekateri planejo (kričijo, razbijajo, grozijo, se tepejo, pijejo, lažejo ...), drugi se umaknejo (spiyo, ignorirajo, padejo v depresijo, kuhajo mulo, se drogirajo, odidejo od doma, si vzamejo življenje ...). Prav s to zavestjo, da mladi prihajajo iz ranjenih družin in je njihova pot osamosvajanja velikokrat težka, se z birmanci ustavimo ob naslednji temi, ki je *Moja družina*.

Starši mladih pravzaprav ne morejo razumeti, saj velikokrat tudi oni sami sebi in svojim hrepenenjem ne morejo slediti. Pomembno je, da znamo mladim ovrednotiti obdobje, v katerem so. Poskušajmo jih v njihovih stiskah razumeti in jim priti naproti.

Pogovor o družini naj mladim pomaga do spoznanja, da niso sami v osamosvajanju. Tudi Jezus je bil v takšnem položaju. Tudi med njim in starši je prišlo do nesporazuma. Jezus je vztrajal pri tem, kar je spoznaval kot najgloblje hrepenenje ter zvestobo Očetu in sebi.

Primer iz Jezusovega življenja naj bo birmancem v pomoč, da morajo slediti svojim sanjam. To bo v njihovih družinah izzvalo mnoge konflikte, čemur se ni mogla izogniti niti sveta družina. Mladim želimo pomagati, da se v vsakem konfliktu česa naučijo. Ko bodo iskali resnico, naj jo vedno iščejo v odnosu z drugimi in Bogom. Pomembno je, da vztrajajo skupaj in se zavedajo, da jih imajo starši radi, čeprav tega včasih zaradi nesoglasij ne razumejo. In ker se starši tudi motijo, je pomembno, da v tem času še toliko bolj navežejo stik z Bogom. Biti zvest Očetu, pravi Jezus, je njegovo poslanstvo. To je poslanstvo vsakega izmed nas. Tega se učimo skupaj.

a. Cilji:

spoznavni cilj: V vsaki družini so nesoglasja, ki jih je mogoče rešiti;

doživljajski cilj: Doživeti možnost reševanja konfliktov;

dejavnostni cilj: Konflikte doma in med prijatelji bom reševal s pogovorom.

b. Vstopno mesto: evangeljski odlomek: deček Jezus v templju (Lk 2,41-52).

c. Oznanilo:

Deček Jezus v templju

Jezusovi starši so vsako leto za velikonočne praznike hodili v Jeruzalem. Ko je bil star dvanajst let, so šli na pot po praznični navadi. In ko so se po končanih prazničnih dneh vračali, je deček Jezus ostal v Jeruzalemu, ne da bi njegovi starši to opazili. Mislili so, da je pri popotni družini, in so prehodili pot enega dne. Nato so ga začeli iskati med sorodniki in znanci. Ker ga niso našli, so se vrnili v Jeruzalem in ga iskali. Po treh dneh so ga našli v templju. Tam je sedel med učitelji, jih poslušal in vpraševal. In vsi, ki so ga slišali, so strmeli nad njegovo razumnostjo in njegovimi odgovori. Ko sta ga zagledala, sta bila presenečena in njegova mati mu je rekla: »Otrok, zakaj si nama tako stóril? Tvoj oče in jaz sva te žalostna iskala.« Dejal jima je: »Kako da sta me iskala? Mar nista vedela, da moram biti v tem, kar je

mojega Očeta?» Vendar nista razumela besed, ki jima jih je rekel. Nato se je vrnil z njima in prišel v Nazaret ter jima je bil pokoren. In njegova mati je vse, kar se je zgodilo, ohranila v svojem srcu. Jezus pa je napredoval v modrosti, rasti in milosti pri Bogu in pri ljudeh. (Lk 2,41-52)

č. Zgledi, film, knjiga: Meet the parents (Njeni tastari; Robert De Niro, 2000).

d. Simbol: ognjišče.

e. Molitev: molitev Ozri se na našo družino (Čuk, 1995, str. 219).

h. Pripomočki: kitara, pesmarice, plakat, flomastri, glasba.

2. Izvedba teme

Vstopno mesto: Za uvod skupaj preberemo evangeljski odlomek - Deček Jezus v templju (Lk 2,41-52).

Tudi v sveti družini pride do konflikta. Jezusova starša imata svoje predstave o praznovanju in potovanju, Jezus pa svoje. Ko starša polna strahu najdeta Jezusa v templju, ga ne napadeta ali obsodita, ampak skušata izvedeti, zakaj je tako ravnal. Čeprav jima razloži vzrok svojega ravnanja, ga ne usmeta razumeti. Jezus se nanju ne jezi, ampak gre z njima. Napreduje v modrosti in osebni rasti, kar pomeni, da išče in uresničuje, kar nebeški Oče od njega pričakuje.

Poudarek damo reševanju problemov v družini. Tudi sveta družina pride do težav, a jih rešuje z dobrim pogovorom.

Mladi ob glasbi odgovorijo na naslednja vprašanja, ki si jih nato podelite v skupinah.

1. Kaj te je v odlomku najbolj nagovorilo?
2. Kaj ti sporoča?
3. Prenesi dogodek iz Jezusovega življenja v današnji čas in pomisli, kako ti s starši rešuješ nesporazume.
4. Predstavi sebe in svojo družino, koliko bratov in sester imaš, kakšen poklic imata oče in mati, stanujete v hiši ali bloku ...
5. Kateri družinski dogodek ti je ostal v najlepšem spominu? Zakaj?
6. Ali se v vaši družini veliko pogovarjate? Komu najlažje zaupaš? Mami, očetu, bratu, sestri?
7. Zakaj te starejši velikokrat ne razumejo? Zakaj pride v družini do preprirov? Kako jih reševati?

8. Kako je z verskim življenjem v tvoji družini? Ali ti zgled staršev pomaga na poti k tvoji osebni veri?
9. Kako si predstavljaš družino, ki jo boš ustvaril?
10. Kdaj in koliko v družini molite? Kakšno mesto naj bi po tvojem mnenju imela molitev v družini?
11. Kaj najbolj ruši družino?
12. Kako v tvoji družini gledate na duhovne poklice? Kako bi starši sprejeli tvojo odločitev za duhovni poklic?

V skupini izdelajte plakat z 10 pravili za srečno družino. Mladi naj najprej spregovorijo, s katerimi konflikti se doma srečujejo. Nato skupaj skušajte najti rešitve teh problemov.

Pri tem naj pride do izraza ustvarjalnost in domiselnost mladih. Pomislijo naj, kaj je najbolj potrebno za to, da bi bile naše družine zdrave in srečne.

Skupina naj nato izbere konflikt, ga uprizori in skuša najti najboljšo rešitev. V pripravi igre se pogovarjate, kaj je dober način za reševanje težav in kaj ne. Pogovorite se tudi o tem, kako navadno rešujejo težave.

Naslednji pregovori so nam lahko v pomoč pri razmišljanju.

Kakršen oče, taka družina. (slovenski)

Srce matere je šola otroka. (ameriški)

Ako mož ženo zmerja, jo otroci tolčejo. (slovenski)

Bilo bi čudovito, če bi mladost znala vse, kar zmore, in starost zmogla vse, kar zna. (burmanski pregovor)

Če hočeš graditi visoko, moraš kopati globoko. (mongolski)

Pojdi proč od tistega, ki ne mara kruha in otroških glasov. (švicarski)

Kdor ima veliko denarja in malo otrok, ni bogat; kdor ima veliko otrok in malo denarja, ni reven. (kitajski)

Poroči se z ženo, ki bi si jo izbral za prijatelja, če bi bila moški. (španski)

Neumen je tisti ptič, ki se sramuje svojega gnezda. (slovenski)

Očetove besede zaležejo več kot materini udarci. (nemški)

Plenum:

Vsaka skupina predstavi najprej svoj plakat z 10 pravili za srečno družino, nato odigra konflikt in možno rešitev konflikta. Skupaj ovrednotimo predstavljene konflikte in možne rešitve.

Pri tem moramo biti zelo rahločutni, saj bodo mladi predstavili to, kar se v njihovih družinah dejansko dogaja. Posebej razumevajoče ovrednotimo bolečine, ki jih pri tem doživljajo prav oni. Velikokrat so namreč otroci žrtve konfliktov med zakoncema. Mladim skušajmo ovrednotiti tudi ta vidik in pomembnost njihovega osamosvajanja in odraščanja. Jezus namreč poudarja, da je potrebno preraščati okvire družine in hoditi za njim. Na mnogih mestih odločno zavrne celo predloge svoje mame in v molitvi išče moč, da izpolni poslanstvo, ki ga je zanj pripravil nebeški Oče. Tako naj tudi mladi v molitvi, prijateljstvih, pogovorih ... iščejo svojo poklicanost in se, če je potrebno, uprejo tudi zgrešenim predstavam in pričakovanjem, ki jih imajo njihovi starši.

Oznanilo:

Tudi v sveti družini pride do konflikta. Jezusova starša imata svoje predstave o praznovanju in potovanju, Jezus pa svoje. Ko polna strahu najdeta Jezusa v templju, ga ne napadeta ali obsodita, ampak skušata izvedeti, zakaj je tako ravnal. Čeprav jima razloži vzrok svojega ravnanja, ga ne uspeta razumeti. Jezus se nanju ne jezi, ampak gre z njima. Napreduje v modrosti in osebni rasti, kar pomeni, da išče in uresničuje, kar nebeški Oče od njega pričakuje.

Sklep: Ko bo prišlo do nesoglasja s starši ali prijatelji, bom skušal konflikte reševati s pogovorom in z iskanjem resnice.

Molitev:

*Gospod, v svoji dobroti se ozri na našo družino,
ki je tu pred teboj.
Zahvaljujem se ti za hišo, naš dom,
za ljubezen, ki nas povezuje med seboj
in za upanje, s katerim zremo v jutrišnji dan,
za zdravje,
za delo,
za hrano,
pogovor.
Daj, da bi v našem malem vesolju vladal mir.
Očisti naša srca vsake skrite zavisti.
Podeli nam milost, da bomo znali biti do vseh strpni
in vedno vztrajni (Čuk, 1995, str. 219).*

S pogovorom in iskanjem resnice je mogoče rešiti večino konfliktov v družini. Naj bo ljubezen temelj vseh vaših odnosov.

III. Prijateljstvo

1. Priprava na temo

Lepo prijateljstvo je največ, kar si človek lahko želi. Takega odnosa ni prav lahko ustvariti in živeti, saj se pogosto prelomi in od njega ostane samo bolečina, spomin, rana. Kaj vse je potrebno za lepo in trajno prijateljstvo?

Kahlil Gibran v knjigi Prerok piše takole:

Vaš prijatelj je odgovor na vaše potrebe. Prijatelj je vaše polje, ki ga posejete z ljubeznijo in požanjete s hvaležnostjo.

Vaša miza je in vaše ognjišče. Kajti prihajate k njemu s svojo lakoto in ga iščete zaradi miru. Ko vaš prijatelj razodeva svoje misli, se ne bojte reči "ne", niti ne zadržite svojega "da". In ko obmolkne, naj vaše srce ne neha poslušati njegovega srca.

V prijateljstvu se namreč vse misli, vse želje, vsa pričakovanja porajajo in razodevajo z radostjo brez hrupnega odobravanja.

Ko se poslavljate od svojega prijatelja, ne žalujte; kajti to, kar imate pri njem najraje, lahko postane v njegovi odsotnosti jasnejše, tako kot planinec vidi goro jasneje iz doline.

In naj ne bo v prijateljstvu nobenega namena razen poglobitve duha. Ker ljubezen, ki išče drugo kot razodetje skrivnosti, ni ljubezen, marveč vržena mreža in z njo ulovimo same brezpomembne reči.

In kar premorete najboljšega v vas samih, naj bo za vašega prijatelja. Če mora spoznati obdobje vaše oseke, storite, da bo spoznal tudi obdobje plime. Kajti čemu vam bo prijatelj, če ga iščete le zato, da izgubljate čas? Išcite ga vedno v času, ko živite. Za prijatelja se spodobi, da zasiti vašo potrebo, ne vaše praznine.

V skladnosti vašega prijateljstva naj bo tudi smeh in radost uživanja. Kajti v rosi drobnih stvari najde srce svoje jutro in svežino (Gibran, 1981).

Tema, ki je pred nami, naj mladim pomaga, da se na kratko ustavijo ob tem, kaj je resnično prijateljstvo in kaj je temelj resničnega prijateljstva. Tema o prijateljstvu je sicer zelo obširna, a bo na teh duhovnih vajah le uvod v naslednjo temo o ljubezni med fantom in dekletom.

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, da je prijateljstvo odnos, ki zahteva odgovornost in ne išče samo zabave;

doživljajski cilj: Začutiti veselje nad tem, da si preprosto z nekom, ki te ima rad;

dejavnostni cilj: Trudil se bom za iskrena prijateljstva.

b. Vstopno mesto: Na plakat skupaj napišemo, kaj vse si predstavljamo pod besedo prijateljstvo.

c. Oznanilo:

Moji prijatelji

To je moja zapoved, da se ljubite med seboj, kakor sem vas jaz ljubil. Nihče nima večje ljubezni, kakor je ta, da dá življenje za svoje prijatelje. Vi ste moji prijatelji, če delate, kar vam naročam. Ne imenujem vas več služabnike, ker služabnik ne ve, kaj dela njegov gospodar; vas sem imenoval prijatelje, ker sem vam razodel vse, kar sem slišal od svojega Očeta. Niste vi mene izvolili, ampak sem jaz vas izvolil in vas postavil, da greste in obrodite sad in da vaš sad ostane; tako vam bo Oče dal, kar koli ga boste prosili v mojem imenu. To vam naročam, da se ljubite med seboj!» (Jn 15,13-17)

č. Zgled, film, knjiga: First Snow of Winter (Prvi sneg; Guy Pearce, 1998).

d. Simbol: sklenjene roke.

h. Pripomočki: flomastri, plakat, glasba.

2. Izvedba teme

Vstopno mesto: Na plakat skupaj napišemo, kaj vse si predstavljamo pod besedo prijateljstvo.

Predstave se bodo verjetno dopolnjevale. Vsebino o prijateljstvu nadaljujemo z nalogo.

V učbeniku naj vsak odgovori na vprašanja o prijateljstvu. V ozadju igra mirna glasba.

Razmisli:

- ❖ Česa si od prijateljev najbolj želiš?
- ❖ Kako si predstavljaš pristen prijateljski odnos?
- ❖ Na kakšen način prijateljem izkazuješ ljubezen, daješ priznanje, jih razveseljuješ in dopuščáš svobodo?

V parih si na kratko podelijo odgovore.

PLENUM:

Pari naj spregovorijo o tem, kako si predstavljajo pristen prijateljski odnos.

Z evangelijskim odlomkom lahko nato mladim osvetlimo pot pravega prijateljstva.

Oznanilo:

To je moja zapoved, da se ljubite med seboj, kakor sem vas jaz ljubil. Nihče nima večje ljubezni, kakor je ta, da dá življenje za svoje prijatelje. Vi ste moji prijatelji, če delate, kar vam naročam. Ne imenujem vas več služabnike, ker služabnik ne ve, kaj dela njegov gospodar; vas sem imenoval prijatelje, ker sem vam razodel vse, kar sem slišal od svojega Očeta. Niste vi mene izvolili, ampak sem jaz vas izvolil in vas postavil, da greste in obrodite sad in da vaš sad ostane; tako vam bo Oče dal, kar koli ga boste prosili v mojem imenu. To vam naročam, da se ljubite med seboj!« (Jn 15,13-17)

Jezus nas s svojim zgledom vabi na pot resničnega prijateljstva. Zanj prijateljstvo ni v tem, da smo z nekom v lepih trenutkih in zabavi. Svojo ljubezen do nas nam pokaže tako, da za nas umre na križu. Želi, da ga posnemamo, da drugemu posvečamo svoj čas, mu pomagamo in smo z njim tudi takrat, ko je težko.

Mlade lahko opozorimo še na druge odlomke v Svetem pismu, ki govorijo o ljubezni in prijateljstvu:

Ljubezen je potrpežljiva, dobrotljiva je ljubezen, ni nevoščljiva, ljubezen se ne ponaša, se ne napihuje, ni brezobzirna, ne išče svojega, ne da se razdražiti, ne misli hudega. Ne veseli se krivice, veseli pa se resnice. Vse prenaša, vse veruje, vse upa, vse prestane. Ljubezen nikoli ne mine. (1 Kor 13,4-8)

Ne bodite nikomur dolžniki, razen če gre za medsebojno ljubezen; kdor namreč ljubi drugega, je izpolnil postavo. Kajti zapovedi Ne prešuštvuj! Ne ubijaj! Ne kradi! Ne poželi! pa tudi vse druge zapovedi so obsežene v besedi: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe. Ljubezen bližnjemu ne prizadeva hudega; ljubezen je torej izpolnitev postave. (Rim 13,8-10)

Ljubezen naj bo brez hinavščine. Odklanjajte zlo, oklepajte pa se dobrega. Drug drugega ljubite z bratovsko ljubeznijo. Tekmujte v medsebojnem spoštovanju. (Rim 12,9-10)

Opominjamo pa vas, bratje: opozarjajte tiste, ki nočejo delati, tolažite malodušne, podpirajte slabotne, bodite potrpežljivi z vsemi. Glejte, da bi kdo ne vračal komu hudega s hudim, ampak si zmeraj prizadevajte za to, kar je dobro za vas in za vse. (1 Tes 5,14-15)

»Tako torej vse, kar hočete, da bi ljudje storili vam, tudi vi storite njim! To je namreč postava in preroki.« (Mt 7,12)

Vi ste namreč poklicani k svobodi, bratje. Le da vam svoboda ne bo pretveza za meso, temveč služite drug drugemu po ljubezni. Saj je celotna postava izpolnjena v eni zapovedi, namreč: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe. Če pa se med seboj grizete in obžirate, glejte, da se med seboj ne pokončate. (Gal 5,13-15)

Pravim torej: živite v Duhu in nikakor ne boste stregli poželenju mesa. Kajti meso si želi, kar je zoper Duha, Duh pa, kar je zoper meso. Ta dva si namreč nasprotujeta, da ne bi delali tega, kar hočete. (Gal 5,16-17)

Sklep: Trudil se bom za iskrena prijateljstva.

Molitev:

Tebi, ki vsako jutro premišljuješ, koga danes bi osrečil,
tebi, ki zaupaš v Stvarnika in daruješ se za dobro,
tebi, ki napak ne pomniš, me ne grajaš in ne sodiš,
tebi, ki me ljubiš v svetlih in temnih dneh,
tebi, ki preslišiš telefon, ker pozorno me poslušаш,
tebi, ki ničesar zase ne želiš, a ljubezni polne tvoje so dlani,
tebi, ki plemenita si vsebina, ki polni mi življenja dni,
tebi, ki si zgled Človeka, ki vsak ob sebi si imeti ga želi,
tebi, prijatelj, hvala za življenja svetle vse sledi,
tebi prijatelj, hvala,
morda nekoč postanem kakor ti ...
(interno gradivo)

Temelj resničnega prijateljstva je ljubezen.

IV. Fant in dekle

1. Priprava na temo

Za mlade je tema o ljubezni med fantom in dekletom gotovo zelo privlačna, za animatorje pa zelo zahtevna. Mladi namreč lahko v različnih revijah, knjigah, na TV in na internetu preberejo in vidijo o prijateljstvu, ljubezni, zaljubljenosti in spolnosti vse mogoče. Vsi ti pojmi so največkrat povezani v eno samo predstavo – spolnost kot užitek. Animatorji so zaradi tega pred zahtevno nalogo: približati mladim ljubezen med fantom in dekletom kot pot spoznavanja, odgovornega prijateljstva in priprave na skupno življenjsko pot. Ta pot je pogosto vse prej kot romantično življenje, ki ga vidijo na filmskem platnu. Že v pogovorih pri temi *Moja družina* mladi spoznavajo, kako zahtevna je pot ljubezni. Celotam, kjer sta si dva (mož in žena – mama in oče) spoštovanje in ljubezen obljubila in si zanj tudi resno prizadevata, prihaja do mnogih konfliktov, preprirov in nesoglasij. Kolikokrat se ti konflikti končajo z bolečo ločitvijo, ki ne prizadene samo njiju, ampak tudi otroke.

Mladim bomo v tej temi skušali približati resnico o tem, da smo ustvarjeni, da živimo skupaj, v odnosu in da smo poklicani k zvestobi in odgovornosti. Samo zvestoba je izraz prave ljubezni, je znamenje pripadnosti. Resnična zvestoba je mogoča le v ljubezni, ki je v podarjanju in ne iz prisile. Zvestoba je izraz Božje volje in znamenje njegove zveste ljubezni. Brez zvestobe ni ljubezni.

Da bi mladim pomagali ločiti med tem, kaj je zaljubljenost, kaj prijateljstvo, kaj ljubezen in kaj spolnost, bomo skupaj skušali najti najprej definicije omenjenih pojmov. Da bi lažje usmerjali mlade pri delu, so nam lahko v pomoč naslednja razmišljanja:

ZALJUBLJENOST

Pri zaljubljenosti so značilna intenzivna čustva, občutek izpolnjenosti, zdi se, da se sporazumevamo brez besed, občutek imamo, da ne potrebujemo nikogar več, težko se osredotočimo na delo ali študij, tudi za druge ljudi in stiske nam ni dosti mar. Strokovnjaki pravijo, da bi stanje, ko smo zaljubljeni, bolje poimenovali z besedo ZAGLEDANOST, ker zaljubljenost nima nobene zveze z ljubeznijo. Izkušnja zaljubljenosti je vedno zgolj začasna. Ne glede na to, v koga se zaljubimo in kako dolgo traja zaljubljenost, se prej ali slej "odljubimo". To ne pomeni, da nujno prenehamo ljubiti osebo, v katero smo se zaljubili. Pomeni pa, da občutek ekstatične ljubezni, ki je značilen za zaljubljenost, mine.

(Bokan, http://www.cdk.si/sci/cl_zaljubljenost_ljubezen.htm, 11.02.2009)

PRIJATELJSTVO

Prijateljstvo je izjemno dragoceno.

Pravi prijatelj ti je pripravljen priskočiti na pomoč in te v stiski ne zapusti; skrivnosti, ki si jih zaupata, ne izda, verjame tebi in ne drugim, ne osvaja tvojega partnerja, te ne ogoljufa, ti ne laže; če spremeniš navade, je še vedno tvoj prijatelj... Flanderski pregovor pravi: »*Mnogo prijateljev gre v eno samo majhno hišo.*« Resnica o prijateljstvu pa se kaže tudi v tem ruskem pregovoru: »*Prijateljstvo ne trpi sprenevedanja in se neha tam, kjer se začne laž.*«

(<http://sl.wikiquote.org/wiki/Prijateljstvo>, 11.02.2009)

LJUBEZEN

Ljubezen se od zaljubljenosti loči po tem, da se zanjo zavestno odločimo. Naša osnovna potreba ni biti zaljubljen, temveč biti ljubljen in ljubiti. Ljubiti pa se pričnemo učiti takrat, ko

se iluzija romantične ljubezni razblini. Odločitev za zrelo partnersko ljubezen je mogoča šele, ko so meje med partnerjema jasne, razlike očitne ter napake in vrline posameznika jasne. Posameznik ne more ljubiti druge osebe, če se najprej ne nauči ljubiti sebe. Ne moremo biti vir moči, če ne vzpostavimo lastne moči. Ljubezen do sebe in do drugih sta potemtakem povezani in ne ločeni. Dejanje širitve, ki pomeni iti onkraj lastnih meja, zahteva napor. Ko nekoga ljubimo, je naša ljubezen vidna ali resnična samo v akciji, v dejstvu, da za nekoga ali zase naredimo dodaten korak. Ljubezen ni brez napora. Nasprotno. Ljubezen je naporna. Ljubezen je posvečanje drugi osebi. Resnična ljubezen je hoteno, premišljeno dejanje, zavezujoča odločitev in ne kratkotrajen občutek, ki nas preplavi v stiku z določeno osebo. Predvsem pa se ljubezen kaže po dejanjih. Ljubezen zahteva premagovanje sebe, je dejanje, povezano z naporom in pogumom.

(Zajc, http://www.bambino.si/je_zaljubljenost_ze_ljubezen, 11.02.2009)

SPOLNOST:

Telesna združitev ali spolni odnos.

Spolnost, pravi Janez Pavel II., je govorica telesa. Telo »govori«. Ustvarjeno je, da bi razodevalo ljubezen Kristusa in Cerkve. Kristusova ljubezen je prepoznavna po štirih posebnih lastnostih:

- ❖ Prvič, Kristus svoje telo da *svobodno* (»Nihče mi ga ne jemlje, ampak ga dajem sam od sebe,« Jn 10,18).
- ❖ Drugič, svoje telo da *popolnoma* – brez pridržkov, pogojev ali sebičnih preračunavanj (»Izkazal [jim je] ljubezen do konca,« Jn 13,1).
- ❖ Tretjič, svoje telo podari v *zvestobi* (»Jaz sem z vami vse dni do konca sveta,« Mt 28,20).
- ❖ In četrtič, svoje telo podarja tako, da je *rodovitno* (»Prišel sem, da bi imeli življenje,« Jn 10,10).

Če se hočejo moški in ženske izogniti pasti ponaredkov ljubezni in živeti v polnosti svojo poklicanost, mora njihova zveza izražati isto *svobodno*, *popolno*, *zvesto* in *rodovitno* ljubezen, ki jo izraža Kristus. Drugo ime za takšno ljubezen je poroka. Ženin in nevesta pri poročnem obredu obljubita natančno te stvari. Duhovnik ali diakon vpraša: »Ali sta prišla *neprisiljena* in sta se *svobodno* z *vsem srcem* odločila, da skleneta zakon? Ali sta pripravljena v zakonu vse *življenje* drug drugega ljubiti in spoštovati? Ali sta pripravljena z vso ljubeznijo od Boga *sprejeti otroke* in jih vzgajati po nauku Kristusa in njegove Cerkve?« Nevesta in ženin odgovorita vsak s svojim »da«. Zakonca naj bi izrazila isti »da« s *svojim telesom* vsakič, ko postaneta eno telo. »Zares,« pravi papež, »besede 'sprejemem te za svojega moža – svojo ženo' se lahko dejansko uresničijo samo preko zakonske združitve.« Z zakonsko združitvijo »preidemo v stvarnost, ki odgovarja tem besedam«. Spolna združitev je kraj, kjer besede poročne zaobljube *postanejo meso*. Je kraj, kjer naj bi mož in žena *utelešala* božansko ljubezen. Vsakič, ko se mož in žena združita v spolnem odnosu, obnovita poročne zaobljube z »govorico svojega telesa« (Janez Pavel II., 2008, str. 32).

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, da je ljubezen med fantom in dekletom pot, ki zahteva odpoved in odgovornost;

doživljajski cilj: Začutiti lepoto, globino in težo odgovorne ljubezni med fantom in dekletom;

dejavnostni cilj: Trudil se bom za resnično ljubezen.

b. Vstopno mesto: razpredelnica z definicijami: kaj je zaljubljenost, prijateljstvo, ljubezen in spolnost.

c. Oznanilo:

Mož in žena

Prišli so k njemu farizeji in da bi ga preizkušali, so mu rekli: »Ali je dovoljeno možu iz katerega koli vzroka odsloviti ženo?« Odgovoril je: »Ali niste brali, da ju je Stvarnik na začetku ustvaril kot moža in ženo in rekel: Zaradi tega bo mož zapustil očeta in mater in se pridružil svoji ženi in bosta oba eno meso. Tako nista več dva, ampak eno meso. Kar je torej Bog združil, tega naj človek ne ločuje.« (Mt 19,3-6)

č. Zgledi, film, knjiga: La vita e bella (Življenje je lepo; Nicola Piovani, 1997).

d. Simbol: dva prstana.

h. Pripomočki: kitara, pesmarice, flomastri, plakat, glasba.

2. Izvedba teme

Vstopno mesto:

Danes se veliko govori o prijateljstvu, ljubezni in zaljubljenosti. Vse te tri pojme pa pogosto zamenjujemo s spolnostjo.

Pred mlade postavimo plakat z naslednjo razpredelnico. Skupaj skušamo najti definicije omenjenih pojmov. Definicije nato prepisejo v svoje učbenike.

Zaljubljenost

Prijateljstvo

Ljubezen

Spolnost

Velikokrat je ljubezen med fantom in dekletom takšna, kot pravi tole pismo:

Mlad fant piše svoji ljubi tole ljubezensko pismo: »Takoooo rad te imam! Zate bi šel skozi ogenj, zate bi splezal na najvišji vrh, preplaval bi najširšo reko. Torej, pridem jutri zvečer, če ne bo deževalo« (Lefevre, 1995, str. 138).

V učbeniku imajo mladi zapisanih več različnih krilatic, pregovor in citatov iz Svetega pisma. Ob mirni glasbi naj misli preberejo in jih razvrstijo v štiri kategorije iz zgornje tabele, glede na to ali misel govori o ljubezni, o prijateljstvu, o zaljubljenosti ali o spolnosti. Poleg tega naj izberejo eno, ki po njihovem mnenju najlepše govori o ljubezni.

Nato animator prebere zgodbo o Kristini: Ljubiti za vedno?

Pri dvanajstih letih me je preplavila puberteta. Vznemirjena zaradi novih močnih dogajanj v svoji notranjosti – spolnih želja, iskanja sebe in primerjanja z drugimi, potrebe po tem, da bi delovala odraslo itd. – sem se na nekem taboru mladih srečala s pojmovanjem ljubezni (odnosi med fanti in dekleti, pornografija), ki ga v svoji, v teh stvareh dokaj zadržani družini, nisem poznala. Ta mešanica vsega me je popolnoma uničila. Začela sem imenovati DOBRO,

kar se mi je prej zdelo SLABO. S tem preobratom vrednot sem si dovolila, da sem brez reda začela živeti raznovrstne spolne izkušnje, opustila načrte v zvezi s šolo, izdala zaupanje staršev, poizkusila mamila, alkohol itd.

Tako sem živela po dveh načelih:

- kolikor več izkušenj si bom nabrala, tem bolj bo moje življenje zanimivo;
- imeti vse takoj.

V tej omamni dirki me je zaustavil dogodek, ki se je prav slabo končal. Nekega dne sem šla ven, da bi se zabavala in znašla sem se pred skupino »tipov«, ki pa se niso »zafrkavali« in so hoteli z lahkotno frkljico obračunati.

To je bil prvi prehod skozi puščavo, ki me je zlomil in v meni povzročil stud pred sabo in pred drugimi.

V naslednjem obdobju, od šestnajstega leta naprej, sem vse globlje iskala ljubezen, toda to je bilo prav tako zgrešeno. Vse sem hotela storiti zato, da bi bila ljubljena. Hitro sem se pustila zavesti mešanici čustev (prijateljstvo kot privlačnost) ter vedno imeti »vse takoj in nič jutri«. Posledica: Bila sem kot ruševina, ostali so le spomini na razkrojena prijateljstva, velike ljubezni, ki so se spreminjale v lanski sneg, lepa načela, lepa načela, ki ne zdržijo dolgo...

Drug notranji zlom, drug prehod prek puščave. Puščava brez Boga, kajti v ničemer nisem čutila, da bi me zadevala vprašanja glede Boga, duhovnosti ali metafizične skrbi. To so bile pospravljene knjige, ki jih nisem nikoli odprla.

In vendar je globoko v meni od nekdanj obstajala velika želja, da bi ljubila in našla veliko ljubezen, dokončno in radikalno. Toda kaj sem iz nje naredila in kako naprej? (On živi, 1995)

Sledi delo po skupinah.

V skupinah mladi najprej predstavijo, kako so krilatice razvrstili in za katero krilatico bi lahko rekli, da najlepše govori o ljubezni.

Vaja, ki sledi, je za animatorje bolj zahtevna. Mlade je potrebno animirati, da spregovorijo o ljubezni in spolnosti. V skupini še enkrat preberite zgodbo o Kristini.

Nato z mladimi skušajte odgovoriti na spodnja vprašanja.

Pogovorite se, ali se je kdo že srečal s fantom in dekletom s podobnimi izkušnjami. Pogovorite se tudi, kako rešujete oz. pomagate reševati vprašanja, ki se ob takšnih izkušnjah pojavijo?

Nato se pogovorite o zgodbi.

1. "S tem preobratom vrednot sem si dovolila, da sem brez reda začela živeti raznovrstne spolne izkušnje, opustila načrte v zvezi s šolo, izdala zaupanje staršev, poizkusila mamila, alkohol itd."

Spolni odnosi so zagotovo nekaj lepega. Zakaj je Kristina ob teh izkušnjah razočarana, zakaj se počuti kot ruševina?

2. Kaj meniš o Kristininih načelih:

- “- kolikor več izkušenj si bom nabrala, tem bolj bo moje življenje zanimivo,
- imeti vse in takoj”?

3. Kako je Kristina iskala ljubezen? Zakaj je ni našla?

4. Zakaj se Kristina, ko je bila na tleh, spomni na Boga?

5. Pomagaj odgovoriti Kristini, ki si želi velike ljubezni in se sprašuje:

“Kaj sem iz nje storila in kako naprej?”

Ob pogovoru lahko izvedete metodo kartanja. Vsak dobi npr. tri kartončke, na katere mladi napišejo, kaj je za odnos med fantom in dekletom najpomembnejše (na vsak kartonček eno stvar). Animator kartončke pobere, jih premeša in ponovno razdeli. Vsak razmisli, kaj mu je glede na nove kartončke najpomembnejše in kaj najmanj pomembno. Kartončke tako pri sebi tudi razporedi. Nato začnete z odlaganjem kartončkov. Odlagate jih tako, da vsak predse položi kartonček z zanj najmanj pomembno stvarjo za odnos. Nato je na vrsti njegov sosed. Tako vsi položite predse pomembnejšo in nazadnje najpomembnejšo stvar, ki je pomembna za odnos med fantom in dekletom. Kartončki ležijo v obliki kroga kot zvezda. Kartončki z najpomembnejšimi stvarmi so tako na vrhovih stolpcev.

Pomembno je, da mladi razmišljajo in si upajo spregovoriti o tem, kar razmišljajo. Na prvo mesto ne postavljamo pravilnosti odgovorov, ampak pameten pogovor o problematiki. Če jim pravilne odgovore vsilimo, jih ne bodo sprejeli za svoje. Svoja stališča poskušamo utemeljiti tako, da jih bodo lahko razumeli in sprejeli za svoja. Če se stališča animatorja ne ujemajo z naukom Cerkve, naj ne zagovarja svojih stališč, ampak skupaj z birmanci razmišlja in pripravi vprašanja za voditelja.

Plenum:

Vsaka skupina na kratko predstavi, kako bi pomagala Kristini in o čem vse so se v skupini pogovarjali. Skupine naj predstavijo tudi vprašanja in dileme, s katerimi so se srečale.

Če so mladi preveč sramežljivi, lahko pereča vprašanja napišejo na listke. Vprašanja pobere in voditelj skuša nanje odgovoriti.

Z mladimi se tu lahko še posebej ustavimo ob temah, kot so:

- Spolni odnos pred poroko, da ali ne – zakaj ne?
- Kontracepcija, da ali ne – kakšna?
- Istospolna usmerjenost ...
- Ločitev idr. ...

Odgovori naj bodo podprti z evangelijskim duhom, s pravilnim razumevanjem narave moškega in ženske, z razumevanjem sodobnega tempa življenja. Posebej pozorni bodimo, da mladim ne bomo moralizirali in jim svojih prepričanj vsiljevali. Krščanska stališča jim predstavimo s takimi utemeljitvami, da jih bodo lahko razumeli in sprejeli za svoja.

Oznanilo:

Mož in žena

Prišli so k njemu farizeji in da bi ga preizkušali, so mu rekli: »Ali je dovoljeno možu iz katerega koli vzroka odsloviti ženo?« Odgovoril je: »Ali niste brali, da ju je Stvarnik na začetku ustvaril kot moža in ženo in rekel: Zaradi tega bo mož zapustil očeta in mater in se pridružil svoji ženi in bosta oba eno meso. Tako nista več dva, ampak eno meso. Kar je torej Bog združil, tega naj človek ne ločuje.« (Mt 19,3-6)

Ljubezen med moškim in žensko je s poroko sprejeta v Božjo ljubezen in tako postane in postaja zanju blagoslov. Kaj vse je Bog položil v to »sveto stvar«, verjetno nikoli ne bomo vedeli; vemo samo to, da od nas pričakuje sodelovanje. On je tisti, ki nas je že v naprej določil in sklenil, da bomo kot možje in žene priče njegove ljubezni v svetu.

Sklep: Trudili se bomo za resnično ljubezen, ki od nas terja odpoved, darovanje in premagovanje.

Ljubezen je odločitev, ki vključuje darovanje in premagovanje sebe.

V. Prijateljstvo z Bogom

1. Priprava na temo

V duhovnih vajah z birmanci pravzaprav zelo malo neposredno govorimo o Jezusu. Kljub temu vse življenjske teme gledamo v luči evangelija. Zadnja tema naj mladim pomaga osvetliti prehojeno pot duhovnih vaj in načrtati smer v življenju. Samo vztrajna pot za Jezusom nas lahko pripelje do resnične sreče, pa čeprav na prvi pogled njegova pot ne ponuja nič dobrega. Jezus je zahteven. Pri svojem povabilu vedno poudarja: »Pusti vse, vzemi svoj križ in hodi za menoj.« Mladim takšno povabilo gotovo ni všeč. V teh duhovnih vajah pa smo mladim skušali približati pomen Jezusovega povabila. Z različnimi dinamikami, pogovori in odprtostjo do njihove igrivosti, živahnosti in radovednosti smo skušali predstaviti lepoto Jezusove poti. Da, njegova pot zahteva disciplino, medsebojno poslušanje, reševanje konfliktov, odgovornost za drugega, skrb za skupnost, pripravljenost za delo, počitek in molitev. Od mene zahteva, da sem to, kar sem in spoštujem drugega v njegovi enkratnosti. Od mene zahteva razumevanje in sočutje. Vedno pa je On prvi, ki razume, pomaga in skrbi zame, On je prvi, ki zame moli, ki je ranjen in zavržen. On je tisti, ki gre zame na križ ... da bi jaz živel in imel življenje v obilju, da bi bil vsak od nas resnično srečen.

a. Cilji:

spoznavni cilj: Spoznati, da nas samo izbira ozke poti pripelje do resnične sreče;

doživljajski cilj: Začutiti lepoto prijateljstva z Bogom;

dejavnostni cilj: Trudil se bom za globok odnos z Bogom – več časa bom posvečal molitvi.

b. Vstopno mesto: evangeljski odlomek Mt 7,13-20.

c. Oznanilo:

Ozka vrata

»Vstopite skozi ozka vrata, kajti široka so vrata in prostorna je pot, ki vodi v pogubo, in veliko jih je, ki vstopajo po njej. Kako ozka so vrata in kako tesna je pot, ki vodi v življenje, in malo jih je, ki jo najdejo.«

»Varujte se lažnih prerokov, ki prihajajo k vam v ovčjih oblačilih, znotraj pa so grabežljivi volkovi. Po njihovih sadovih jih boste spoznali. Se mar grozdje obira s trnja ali smokve z osata? Takó vsako dobro drevo rodi dobre sadove, slabo drevo pa slabe. Dobro drevo ne more roditi slabih sadov in slabo ne dobrih. Vsako drevo, ki ne rodi dobrega sadu, posekajo in vržejo v ogenj. Po njihovih sadovih jih boste torej spoznali.« (Mt 7,13-20)

č. Zgledi, film, knjiga: Life Without limbs (Nick Vujičić, pričevanje na You Tube).

d. Simbol: križ

h. Pripomočki: kitara, pesmarice (svetopisemske slike, listki, glasba), plakat z razpredelnico, pisala

2. Izvedba teme

Vstopno mesto: evangeljski odlomek Mt 7,13-20.

Najprej preberemo evangeljski odlomek o dveh poteh:

»Vstopíte skozi ozka vrata, kajti široka so vrata in prostorna je pot, ki vodi v pogubo, in veliko jih je, ki vstopajo po njej. Kako ozka so vrata in kako tesna je pot, ki vodi v življenje, in malo jih je, ki jo najdejo.«

»Varujte se lažnih prerokov, ki prihajajo k vam v ovčjih oblačilih, znotraj pa so grabežljivi volkovi. Po njihovih sadovih jih boste spoznali. Se mar grozdje obira s trnja ali smokve z osata? Takó vsako dobro drevo rodi dobre sadove, slabo drevo pa slabe. Dobro drevo ne more roditi slabih sadov in slabo ne dobrih. Vsako drevo, ki ne rodi dobrega sadu, posekajo in vržejo v ogenj. Po njihovih sadovih jih boste torej spoznali.« (Mt 7,13-20)

Jezus nas vabi, da se odločamo za pot, ki vodi k pravi sreči. Zaveda se, da je pot do sreče ozka in bolj zahtevna od druge. Široka na videz vodi v zadovoljstvo, polno zabave in veselja, a se slabo konča. Ozka je v tem, da sledimo Jezusovemu zgledu.

Pred mlade postavimo plakat z razpredelnico. V tabelo vpišemo konkretne primere, ki predstavljajo eno in drugo pot v različnih odnosih. Nato primere prepisejo v svoj učbenik.

	ŠIROKA POT	OZKA POT
Odnos do sebe	lenarjenje, požrešnost, nesprejemanje sebe ...	trdo delo, odpoved, skrb za telo in duha, ljubezen ...
Odnos do bližnjega	laž, izkoriščanje, tekmovalnost, opravljanje, kritiziranje, nesprejemanje drugih ...	sodelovanje, resnica, pomoč, dialog, odprtost, ljubezen ...
Odnos do Boga	zaničevanje, zanikanje, preklinjanje, "pozabljanje nanj" ...	iskrenost, zaupanje, vera, molitev, ljubezen ...

Nadaljnje delo:

1. možnost

Na tleh je fotosimbolika s svetopisemskimi slikami. Mlade povabimo, naj ob mirni glasbi izberejo tisto, ki predstavlja njihov odnos z Bogom. Kaj jim pomeni Bog v njihovem življenju, zakaj zakramenti, zakaj birma, zakaj molitev ...

V skupinah se nato pogovorijo, zakaj so si fotografijo izbrali. Ob fotografijah razmišljajo, kakšno je življenje, ki je postavljeno na trden temelj in kakšno je življenje, ki je zgrajeno na pesku.

Skupina nato najde primer iz življenja, ko nekoga izbira široke poti pripelje v propad, izbira ozke poti pa do prave sreče. Pozitivno ali negativno pot skupina zaigra in predstavi na plenumu. (Lahko predstavi obe poti.)

2. možnost

Metoda kartanja (glej str. 73). Birmanci na listke napišejo lastnosti, ki so jim všeč pri Jezusu. Na sredini zvezde so tako najpomembnejše Jezusove lastnosti.

Pogovorimo se o teh lastnostih in narišemo plakat, kakšno je življenje, ki je postavljeno na trden temelj in kakšno je življenje, ki je zgrajeno na pesku.

Skupina nato najde primer iz življenja, ko nekoga izbira široke poti pripelje v propad, izbira ozke poti pa do prave sreče. Pozitivno ali negativno pot skupina zaigra in predstavi na plenumu. (Lahko predstavi obe poti.)

Plenum:

Vsaka skupina predstavi svoje skupno delo in pogovor in odigra situacijo iz življenja (pozitivno ali negativno izbiro).

Ob zaigranem jih skušamo spomniti na vse, kar smo delali v teh duhovnih vajah. Da je bilo vse poskus gradnje našega življenja na trdnem temelju, poskus hoje za Jezusom po ozki in strmi poti, ki vodi v življenje.

Oznanilo:

Jezus nas vabi, da izbiramo pot, ki vodi k pravi sreči. Zaveda se, da je pot do sreče ozka in bolj zahtevna od druge. Široka na videz vodi v zadovoljstvo, polno zabave in veselja, a se slabo konča. Ozka je v tem, da sledimo Jezusovemu zgledu.

Sklep: Mladim razdelimo podobice. Nanje napišejo misel, ki se jim zdi po teh duhovnih vajah najpomembnejša. Podajo jo desnemu sosedu, ki doda svojo. Podobice pomešamo in jih ponovno razdelimo. Tako dobi vsak podobico z dvema mislima.

Z mladimi nato pripravimo uvode (uvod v mašo, pozdrav miru, očenaš), berila, prošnje in zahvale za sv. mašo, ki jo obhajamo skupaj s starši. Mladi naj po evangeliju predstavijo svoje delo v duhovnih vajah – ena skupna lahko predstavi 10 pravil za srečno družino, druga lahko odigra primer reševanja konfliktov itn.

Pot v polno življenje vodi za Jezusom. Kljub temu, da je ozka in strma, je lepa.

DEVETDNEVNICA V ČAST SVETEMU DUHU

Devetdnevnica je nadaljevanje redne kateheze o Svetem Duhu. Ker se najpogosteje obhaja v sklopu večerne sv. maše, je njena zgradba liturgična.

Začne se z berilom iz življenja sv. Pavla, sledi evangelij, ki osvetli misel iz berila. Nato je na vrsti kratka razlaga in molitev k Svetemu Duhu ter vprašanja. Berila in evangeliji lahko nadomestijo Božjo besedo pri sv. maši. Po evangeliju je lahko kratka pridiga, ki jo duhovnik popestri z vprašanji in pogovorom ob prebrani besedi. Vprašanja so lahko v pomoč mladim, da jasneje začutijo lik apostola Pavla in ga prenesejo v svoje življenje. Lahko pa so vprašanja priložnost za pogovor po sv. maši, ko se birmanci skupaj z animatorji še malo ustavijo in pogovorijo.

Kljub temu da se delovanja Svetega Duha v vsakdanjem življenju komaj zavedamo, je On za vsakega izmed nas izredno pomemben. Težko je njegovo delovanje predstaviti preprosto, saj povsod deluje skrito in tiho. Devetdnevnica, ki je pred nami, želi mladim, ki se pripravljajo na prejem zakramenta sv. birme, približati Svetega Duha in njegovo delovanje.

Da bi bilo srečanje s Svetim Duhom čimbolj močno in oprijemljivo, je rdeča nit devetdnevnice konkreten lik – apostol Pavel. Apostol Pavel je v življenju in delu tesno povezan s Svetim Duhom. Čuti, da po njem v njegovo življenje stopa živi Kristus. Kakor Jezus pravi, da brez njega ne moremo ničesar storiti, Pavel čuti, da brez Svetega Duha in proti njegovi volji ne more ničesar storiti.

Pred nami je devet poglavij:

1. V Svetem Duhu spoznavamo resnico
2. V Svetem Duhu spoznavamo, da je Jezus Odrešenik
3. Po Svetem Duhu smo med seboj povezani
4. Sveti Duh nam kaže pravo izbiro
5. Sveti Duh vodi naše življenje
6. Sveti Duh razkriva laž in hudega duha
7. Sveti Duh vodi skozi stiske
8. Sveti Duh nas vodi v svobodo
9. Sveti Duh deli darove

Pavel po Svetem Duhu spozna svojo zmoto in sreča resnico. V svetlobi Svetega Duha spozna, da je Jezus Kristus edini resnični Odrešenik. Svojega delovanja si ne more predstavljati ločeno od apostolov, saj ga Sveti Duh vabi v občestvo ljubezni z njimi. Po Svetem Duhu apostoli spoznajo, da je Pavel tisti, ki bo oznanjal evangelij med pogani. Sveti Duh Pavla usmerja pri njegovem delovanju in ga ustavlja na poti, dokler ne pride čas, ko se lahko odpravi v nove kraje. Sveti Duh ga varuje pred lažnimi preroki in čarovniki, v katerih se srečuje tudi s hudim duhom. V stiskah najde v Svetem Duhu tolažbo in pogum. Kljub trpljenju čuti, da je svoboden in se lahko veseli darov, ki jih je deležen po Svetem Duhu.

Tudi devetdnevnica temelji na Novi zavezi, zato se nismo ustavili pri sedmih darovih Svetega Duha. Tem tudi Katekizem katoliške Cerkve ne namenja posebne pozornosti. Devetdnevnico zaključujemo z mislijo apostola Pavla o duhovnih darovih, ki nam jih deli Sveti Duh v dobro vseh.

D1. Resnica

Apostol Pavel se je rodil pred približno 2000 leti v Tarzu v današnji Turčiji. Ob rojstvu je dobil ime Savel. Bil je zaveden Jud, ki je dobro poznal Sveto pismo in judovsko postavo. Da bi branil judovsko vero, je preganjal prve kristjane, ki so verovali, da je Jezus Bog in človek hkrati. Do Jeruzalema, kjer je živel, je prišla novica, da se v Damasku zbirajo kristjani. Savel se je razjezil in sklenil v mestu »ponovno vzpostaviti red«. S spremstvom je odpotoval v Damask. Na poti ga je sredi belega dne obsijala luč, padel je na tla in zaslišal glas, ki mu je rekel: »Savel, Savel! Zakaj me preganjaš?« Savel je vprašal: »Kdo si, Gospod?« Glas mu je odgovoril: »Jaz sem Jezus, ki ga ti preganjaš. Zdaj vstani in pojdi v mesto in izvedel boš, kaj moraš storiti!« Možje, ki so potovali z njim, so obstali brez besed; slišali so glas, videli pa niso nikogar. Savel se je dvignil s tal. Toda čeprav je odprl oči, ni nič videl. Prijeli so ga za roko in peljali v Damask. Dogodek je Savla tako pretresel, da tri dni ni nič ne jedel ne pil. (prim. Apd 9,3-9)

Pavla obsije luč z neba

Med potjo, ko se je bližal Damasku, ga je nenadoma obsijala luč z neba. Padel je na tla in zaslišal glas, ki mu je rekel: »Savel, Savel! Zakaj me preganjaš?« Rekel je: »Kdo si, Gospod?« Glas pa je odgovoril: »Jaz sem Jezus, ki ga ti preganjaš. Zdaj pa vstani in pojdi v mesto in izvedel boš, kaj moraš storiti!« Možje, ki so potovali z njim, so obstali brez besed; slišali so glas, videli pa niso nikogar. Savel se je dvignil s tal. Toda čeprav je odprl oči, ni nič videl. Prijeli so ga za roko in peljali v Damask. Tri dni ni nič videl in ni ne jedel ne pil. (Apd 9,3-9)

Jezus in Nikodém

Med farizeji pa je bil človek, ki mu je bilo ime Nikodém; bil je prvak med Judi. Ponoči je prišel k Jezusu in mu rekel: »Rabi, vemo, da si prišel od Boga kot učitelj; kajti nihče ne more delati teh znamenj, ki jih ti delaš, če ni Bog z njim.« Jezus je odgovoril in mu rekel: »Resnično, resnično, povem ti: Če se kdo ne rodi od zgoraj, ne more videti Božjega kraljestva.« Nikodém mu je dejal: »Kako se more človek roditi, če je star? Mar more drugič v telo svoje matere in se roditi?« Jezus mu je odgovoril: »Resnično, resnično, povem ti: Če se kdo ne rodi iz vode in Duha, ne more priti v Božje kraljestvo. Kar je rojeno iz mesa, je meso, in kar je rojeno iz Duha, je duh. Ne čudi se, da sem ti rekel: Morate se roditi od zgoraj. Veter veje, koder hoče, njegov glas slišiš, pa ne veš, od kod prihaja in kam gre. Tako je z vsakim, ki je rojen iz Duha.« Nikodém je odgovoril in mu rekel: »Kako se more to zgoditi?« Jezus mu je odvrnil: »Ti si učitelj v Izraelu in tega ne veš? Resnično, resnično, povem ti: Govorimo o tem, kar vemo, in pričujemo o tem, kar smo videli, toda našega pričevanja ne sprejemate. Če ne verjamete, kar sem vam govoril o zemeljskih stvareh, kako boste verjeli, če vam bom govoril o nebeških? Nihče ni šel v nebesa, razen tistega, ki je prišel iz nebes, Sina človekovega. In kakor je Mojzes povzdignil kačo v puščavi, tako mora biti povzdignjen Sin človekov, da bi vsak, ki veruje, imel v njem večno življenje. Bog je namreč svet tako vzljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak bi imel večno življenje. Bog namreč svojega Sina ni poslal na svet, da bi svet sodil, ampak da bi se svet po njem rešil. Kdor vanj veruje, se mu ne sodi; kdor pa ne veruje, je že sojen, ker ne veruje v ime edinorojenega Božjega Sina. Sodba pa je v tem, da je prišla luč na svet in so ljudje bolj ljubili temo kakor luč, kajti njihova dela so bila hudobna. Kdor namreč dela húdo, sovraži luč in ne pride k luči, da se ne bi pokazala njegova dela. Kdor pa se ravna po resnici, pride k luči, da se razkrije, da so njegova dela narejena v Bogu.« (Jn 3,1-21)

Apostol Pavel je iskal resnico. Ko je slišal za vernike, ki so govorili o Jezusu kot o Božjem Sinu, mu ni bilo vseeno. Z vso silo je branil judovsko tradicijo in postavo, ki jo je spoznal za resnično. Zdelo se mu je, da lahko v obrambi prave vere nasprotnike tudi pobija. Pridobil si je dovoljenje za čiščenje nasprotnikov in se odpravil na pot v Damask. Tu pa ga je srečala Božja moč, moč Svetega Duha, ki ga je vrgla na tla. Govorila mu je, da on ni tisti, ki bi lahko postavljali meje resnice. Resnico je prinesel na svet On, njegov brat, Jezus, ki ga je preganjal.

Podobno kot Pavel tudi Nikodem išče resnico. V tem iskanju se zateče k Jezusu. Da bi mu lahko verjel, želi izvedeti kaj več. Jezus mu pove, da je vera milost, ki jo prinaša Bog; da je človeška pamet prekratka, da bi lahko doumela Boga in se mu brez njegove pomoči približala. Jezus mu pojasni, da samo kdor se rodi iz vode in Duha, lahko pride v Božje kraljestvo.

Ob Nikodemu in sv. Pavlu lahko spoznavamo, da je Sveti Duh tisti, ki nas mora srečati, da lahko mi srečamo Boga. Bog nam po Svetem Duhu prihaja sam naproti. Išče nas, da bi ga našli. Naredil bo vse, da ga srečamo. Potrebno pa je, da smo odprti za resnico. V iskanju resnice nas bo Sveti Duh pripeljal do Gospoda.

Poklicani smo torej, da se odpiramo resnici. Če bomo iskreni, si bomo morali priznati, da nas tare polno skrbi. Nemočni smo v najrazličnejših pogledih. Vedno imamo več vprašanj kot odgovorov. A prav takšni, iskreni pred seboj in pred drugimi, smo najbolj odprti za srečanje z Bogom. V nemoči nas želi Sveti Duh najti in nas pripeljati k njemu, ki odrešuje, ozdravlja in osvobaja – k Jezusu Kristusu. Odprimo se tej nevidni sili, ki nas vodi do srečanja z Bogom.

Molitev

Čaša naj bom,
odprta za misli o miru,
čaša zate, Sveti Duh.

Svoje prazne roke želim odpreti
za polnost življenja,
prazne roke zate, Sveti Duh.

Svoje srce želim odpreti,
pripravljen za moč ljubezni,
srce zate, Sveti Duh.

Dobra zemlja želim biti,
razrahljana za seme pravičnosti,
dobra zemlja zate, Sveti Duh.

Rečna struga želim biti,
sprejemljiva za vodo dobrote,
rečna struga zate, Sveti Duh
(Rotzetter, 1994, str. 88)

Vprašanja

Kdo je bil Pavel? Kje se je rodil, kdaj je živel?
Zakaj je Pavel preganjal kristjane?
Kaj se je Pavlu zgodilo na poti v Damask?

O čem se pogovarjata Jezus in Nikodem?
Kaj hoče Jezus reči, ko pravi, da se je potrebno roditi od zgoraj?

Sveti Duh nam prihaja naproti. Išče nas, da bi ga našli.

D2. Jezus Odrešenik

Ko je Savel prispel v Damask, je tam poiskal kristjane in z njimi preživel nekaj dni. Ti so se ga najprej bali, saj so vedeli, da je bil odločen preganjalec Jezusovega nauka. Vendar so kmalu spoznali, da je Savla dogodek na poti spremenil. Savel je dobil novo ime, Pavel. Spreobrn timer se je in spoznal, da je Jezus Mesija. Ni odlašal, takoj je šel v shodnice in oznanjal, da je Jezus Božji Sin. Vsi, ki so ga slišali, so osupnili in govorili: »Ali ni ta človek v Jeruzalemu hotel iztrebiti tiste, ki so klicali to ime? Ali ni prišel semkaj z namenom, da jih vklenjene prižene pred vélike duhovnike?« Savel pa je postal še močnejši in je povsem zmedel Jude, ki so živeli v Damasku, ko jim je dokazoval: »Jezus je Mesija!« (prim. Apd 9,19b-22)

Pavel oznanja, da je Jezus Božji Sin

Nekaj dni je preživel z učenci v Damasku. Takoj je šel v shodnice in oznanjal, da je Jezus Božji Sin. Vsi, ki so ga slišali, so osupnili in govorili: »Ali ni ta človek v Jeruzalemu hotel iztrebiti tiste, ki so klicali to ime? Ali ni prišel semkaj z namenom, da jih vklenjene prižene pred vélike duhovnike?« Savel pa je postal še močnejši in je povsem zmedel Jude, ki so živeli v Damasku, ko jim je dokazoval: »Jezus je Mesija!« (Apd 9,19b-22)

Jezusa v Nazaretu zavrnejo

Prišel je v Nazaret, kjer je odraščal. V soboto je po svoji navadi šel v shodnico. Vstal je, da bi bral, in podali so mu zvitek preroka Izaija. Odvil je zvitek in našel mesto, kjer je bilo zapisano:

*Duh Gospodov je nad menoj,
ker me je mazilil,*

*Poslal me je, da oznanim jetnikom prostost
in slepim vid,*

da oznanim leto, ki je ljubo Gospodu.

Nato je zvitek zvil, ga vrnil služabniku in sédel. Oči vseh v shodnici so bile uprte vanj. In začel jim je govoriti: »Danes se je to Pismo izpolnilo, kakor ste slišali.« Vsi so zanj pričevali, čudili so se besedam milosti, ki so prihajale iz njegovih ust, in govorili: »Ali ni to Jožefov sin?« (Lk 4,16-22)

V Svetem Duhu apostol Pavel spozna Kristusa. Samo v moči Njega, ki ga je vrgel s konja in soočil z Jezusom, lahko izreka, da je Kristus Gospod. V Prvem pismu Korinčanom zato jasno pravi: »Nihče ne more reči: 'Jezus je Gospod,' razen v Svetem Duhu« (prim. 1 Kor 12,3). V Svetem Duhu je Pavel vse življenje oznanjal veselo novico.

V evangeliju beremo, da Jezus odlomek iz Stare zaveze obrne nase in pravi, da je v Duhu poklican k oznanjevanju. Torej isti Duh, ki vodi Pavla, da oznanja veselo novico, tudi Jezusa vodi, da prinaša oznanilo Božjega kraljestva.

V Svetem Duhu spoznavamo veselje nad svojim življenjem in veselje nad tem, da smo Božji otroci. V Svetem Duhu lahko razumemo, da je Kristusov prihod na svet rojstvo nove luči, rojstvo novega življenja zame in zate. Samo v luči Svetega Duha lahko spoznamo, da je Jezus naš Odrešenik.

Apostol Pavel se trudi dopovedati Korinčanom, da je Kristusov prihod vesela novica, a se mu upirajo, kot se pogosto upiramo mi. V tem spopadu s Korinčani lahko bolje razumemo, da je

spoznanje Kristusa za Odrešenika Božji dar, dar Svetega Duha. Takole pravi apostol Pavel: »Ker pač svet prek modrosti ni spoznal Boga v njegovi modrosti, je Bog po norosti oznanila sklenil rešiti tiste, ki verujejo. Judje namreč zahtevajo znamenja, Grki iščejo modrost, mi pa oznanjamo križanega Mesija, ki je Judom v spotiko, poganom norost. Tistim pa, ki so poklicani, Judom in Grkom, je Mesija, Božja moč in Božja modrost.« (1 Kor 1,21-24)

Na nas je, da se odpremo Svetemu Duhu, da bi v njem lahko začutili veselje nad novo modrostjo evangelija, nad novo lučjo Kristusa, nad novim življenjem v Svetem Duhu. Ta svet se za veselo oznanilo ne zmeni, mi pa se želimo odpreti njemu, ki nas razsvetljuje – Svetemu Duhu.

Molitev

Gospod, odpusti mi, ker živim takšno življenje,
odpusti mi slepoto, gluhoto in trdoto mojega srca.
Prosim te za milost,
da bi navezal zaupen odnos s teboj, o Kristus.
Gospod, daj, da ti odprem svoje srce,
daj, da te bom pustil stopiti v svoje življenje.
Hočem ti zaupati
in te postaviti v središče vsega.

Hvalim te, Gospod,
zahvaljujem se ti, da me iščeš,
ker hrepeniš po meni, ker me pričakuješ,
ker ti prihajaš k meni in me čakaš,
dokler ne pridem k tebi.
Hvala za vse, kar si storil v mojem življenju
(Kodet, 2008, str. 9).

Vprašanja

Kaj je Pavel spoznal v Damasku?
Kdo mu je to spoznanje dal?
Kako je to spoznanje širil?

Kaj pravi Jezus o sebi? Kdo je on?

V Svetem Duhu spoznavamo, da je Kristusov prihod na svet - rojstvo novega življenja zame in zate.

D3. Povezanost

Pavel se je vrnil v Jeruzalem. Tam se je skušal pridružiti učencem. Toda vsi so se ga bali in mu niso verjeli, da je učenec. Poznali so Savla, preganjalca kristjanov in niso vedeli, da se je spreobrnil. Zanj se je zavzel Barnaba. Predstavil ga je apostolom. Povedal jim je, kako je Pavel med potjo videl Gospoda, ki mu je govoril, in kako je v Damasku brez strahu nastopal v Jezusovem imenu. Sprejeli so ga medse in družil se je z njimi v Jeruzalemu. Pogumno je govoril v Gospodovem imenu. Tisti, ki so nasprotovali Jezusovemu nauku, so ga nameravali ubiti. Ko so bratje to izvedeli, so ga odpeljali v Cezarejo, nato pa poslali v Tarz. (prim. Apd 9,26-30)

Pavel se pridruži učencem

Prišel je v Jeruzalem, kjer se je skušal pridružiti učencem. Toda vsi so se ga bali in mu niso verjeli, da je učenec. Tedaj se je zanj zavzel Barnaba in ga predstavil apostolom. Povedal jim je, kako je Pavel med potjo videl Gospoda, ki mu je govoril, in kako je v Damasku brez strahu nastopal v Jezusovem imenu. Poslej se je z njimi družil v Jeruzalemu in pogumno govoril v Gospodovem imenu. Razpravljal je s helenisti in se z njimi prerekal, ti pa so ga nameravali ubiti. Ko so bratje to izvedeli, so ga odpeljali v Cezarejo, nato pa poslali v Tarz. (Apd 9,26-30)

Jezus obljubi Svetega Duha

»Če me ljubite, se boste držali mojih zapovedi; jaz pa bom prosil Očeta in dal vam bo drugega Tolažnika, da bo ostal pri vas vekomaj: Duha resnice, ki ga svet ne more prejeti, ker ga ne vidi in ne pozna. Vi ga poznate, ker ostaja pri vas in bo v vas. Ne bom vas zapustil sirot, prišel bom k vam. Še malo in svet me ne bo več videl, vi pa me boste videli, ker jaz živim in živeli boste tudi vi. Tisti dan boste spoznali, da sem jaz v Očetu in vi v meni in jaz v vas. Kdor ima moje zapovedi in se jih drži, ta me ljubi; kdor pa me ljubi, tega bo ljubil moj Oče, in tudi jaz ga bom ljubil in se mu razodel.« (Jn 14,15-21)

Apostol Pavel, poln Svetega Duha, ne more delati sam, takoj poišče tiste, ki so že srečali Gospoda. Razprtije in nevoščljivost niso sad Svetega Duha. Sveti Duh nas povezuje v eno. V Svetem Duhu lahko odkrivamo v drugem brate in sestre, jih vzljubimo in z njimi živimo. Duh, ki ločuje, je hudi duh, - duh ki povezuje, pa je Sveti Duh.

Jezus sam je obljubil učencem Svetega Duha, Tolažnika. Opogumljal jih je, da jim bo Sveti Duh pomagal, da bodo ostali med seboj povezani, da bodo tako zmogli izpolniti njegove zapovedi.

Povezanost učencev z Jezusom pomeni tudi medsebojno povezanost. O tej povezanosti nam govori tudi sam binkoštni dogodek, ko so učenci prejeli obljubljenega Duha.

Sveti Duh nas tudi danes povezuje v občestvo vernih. Med seboj naj bi bili resnično povezani v duhu ljubezni, razumevanja, podpore. Sveti Duh nas spodbuja, da se borimo proti razprtijam. Hudi duh je po napuhu vodil ljudstva, da so zgradili babilonski stolp. Ko bi lahko uživali njegovo lepoto in veličino, je isti napuh zmešal njihove jezike. Kjer je napuh, ni ljubezni. Kjer je ljubezen, je Sveti Duh, je razumevanje.

Odprimo se Svetemu Duhu, da bomo rasli v medsebojni povezanosti, prijateljstvu in ljubezni.

Molitev

Sveti Duh,
prosim za pogum in zvestobo,
da bom z Jezusom
gradil mesto ljubezni in miru.
Odvzemi mi strah biti pšenično zrno
za kruh tega mesta prihodnosti,
biti vsejan v zemljo
za kruh tega mesta prihodnosti,
biti teptan in zmlet
za kruh tega mesta prihodnosti,
biti pognan skozi mlin
za kruh tega mesta prihodnosti,
biti poslan skozi ogenj
za kruh tega mesta prihodnosti.

Sveti Duh,
prosim za pogum in zvestobo,
da bom z Jezusom
gradil mesto ljubezni in miru
(Rotzetter, 1994, str. 115).

Vprašanja

Zakaj so se apostoli bali Pavla?
Kdo se je zanj zavzel?

Kaj Jezus obljublja svojim učencem pri zadnji večerji?

Sveti Duh nas povezuje v ljubezni in nam pomaga, da se borimo proti razprtijam.

D4. Prava odločitev

Pavel je prispel v Cezarejo, da je ušel smrti. Tam se je pridružil Barnabu in drugim učencem. Ko so opravljali službo Gospodu in se postili, jim je Sveti Duh rekel: »Odberite mi Barnaba in Savla za delo, kamor sem ju poklical!« Nato so med postom in molitvijo položili nanju roke in ju odposlali. Tako sta bila odposlana po Svetem Duhu in prispela sta v Selevkijo, od tam pa sta odplula na Ciper. V Salaminu sta po judovskih shodnicah oznanjala Božjo besedo. Pavel je bil odprt delovanju Svetega Duha, sledil mu je in zaupal glasu, ki ga je slišal na poti v Damask. Na vseh potovanjih po Sredozemlju se je v molitvi zatekal k Svetemu Duhu, ki mu je navdihoval prave izbire. Čutil je, da ne sme oditi v nekatere kraje, dokler mu Sveti Duh ne pokaže drugače. Hkrati pa je v Svetem Duhu spoznaval, kje naj se zadržuje in kaj naj oznanja. (prim. Apd 13,1-5)

Pavel izbran za misijonarsko delo

V antiohijski Cerkvi so bili preroki in učitelji: Barnaba, Simeon z vzdevkom Niger, Lukij iz Cirene, Manaén, ki je bil v mladosti vrstnik četrtnega oblastnika Heroda, in Savel. Ko so opravljali službo Gospodu in se postili, jim je Sveti Duh rekel: »Odberite mi Barnaba in Savla za delo, kamor sem ju poklical!« Nato so med postom in molitvijo položili nanju roke in ju odposlali. Tako sta bila odposlana po Svetem Duhu in prispela sta v Selevkijo, od tam pa sta odplula na Ciper. Tam sta v Salaminu po judovskih shodnicah oznanjala Božjo besedo; in za pomočnika sta imela Janeza. (Apd 13,1-5)

Začetek gorja

Ko je (Jezus) sedel na Oljski gori nasproti templju, so ga Peter, Jakob, Janez in Andrej na samem vprašali: »Povej nam, kdaj bo to in kakšno bo znamenje, ko se bo vse to bližalo koncu.«

Tedaj jim je Jezus začel govoriti: »Glejte, da vas kdo ne zavede! Veliko jih bo prišlo v mojem imenu. Govorili bodo: »Jaz sem« in bodo mnoge zavedli. Ko boste slišali o vojnah in govorice o vojnah, se ne vznemirjajte! To se namreč mora zgoditi, vendar še ni konec. Vzdignil se bo namreč narod proti narodu in kraljestvo proti kraljestvu. Potresi bodo na mnogih krajih in lakota. To je začetek porodnih bolečin. Vi pa pazite nase. Izročali vas bodo sodiščem in vas pretepali po shodnicah. Pred oblastnike in kralje vas bodo postavljali zaradi mene, njim v pričevanje. Najprej pa se mora oznaniti evangelij vsem narodom. Ko vas bodo vlačili in vas izročali, ne skrbite vnaprej, kaj boste rekli, temveč govorite to, kar vam bo dano tisto uro. Ne boste namreč govorili vi, temveč Sveti Duh. Izdajal bo v smrt brat brata in oče sina. Otroci bodo vstajali proti staršem in jih pobijali. Vsi vas bodo sovražili zaradi mojega imena; kdor pa bo vztrajal do konca, bo rešen.« (Mr 13,3-13)

Sveti Duh nas vodi k molitvi in v molitvi nam kaže prave odločitve. Apostola Pavla so prvi kristjani v Svetem Duhu odbrali za delo med pogani. Tako so apostoli vse odločitve sprejemali v molitvi in z zavestjo, da pravo izbiro daje vedno Sveti Duh. Tudi apostol Pavel se je potem na vseh potovanjih po Sredozemlju v molitvi zatekal k Svetemu Duhu, ki mu je navdihoval prave izbire. Čutil je, da ne sme oditi v nekatere kraje, dokler mu Sveti Duh ne pokaže drugače. Hkrati pa je v Svetem Duhu spoznaval, kje naj se zadržuje in kaj naj oznanja.

Jezus pravi, da bo Sveti Duh z nami, če ga bomo prosili. Svet bo nasprotoval logiki Svetega Duha, vendar na nas je, da se odpremo njegovemu delovanju. V njegovi moči bomo spoznavali resnico. Sveti Duh nas želi uvesti v resnico o Bogu, svetu in o nas samih.

Ljudje se resnice pogosto bojimo, ker je težka. Pogosto imamo raje laži, ki so videti lepše. Če hočemo, da bo Sveti Duh vodil naše izbire, se moramo učiti odpirati njegovemu delovanju. Judje so imeli svoje predstave, kaj je resnica, zato so Kristusa križali. Tudi mi imamo svoje predstave in če se jim ne odpovedujemo, resnici ne sledimo, ampak jo preganjamo.

Odprimo se Svetemu Duhu. Prosimo ga, da vstopi v naše življenje in nas vodi pri naših odločitvah in izbirah. Naj res po nas govori Sveti Duh.

Molitev

Gospod, prosim te odpuščanja
za zapravljeni čas,
ko nisem hotel skrbeti
za svoje življenje in zase.
Prosim te, daj mi poguma za resnico,
kakršna koli že je, poguma, da se bom upiral
polresnicam in lažem o sebi in o drugih.
V sebi želim gojiti ljubezen do resnice.

Hvalim te, Gospod,
in se ti zahvaljujem za resnico,
h kateri me vodiš s svojim Duhom.
Hvala, da si mi dal spoznati smisel
in vrednost življenja, da si mi dal zmožnost
razlikovati med resnico in lažjo,
med dobrim in slabim.
Predvsem pa hvala, da lahko spoznavam
samega sebe takšnega, kakršen sem
in kakršnega me hoče Bog
(Kodet, 2008, str. 15).

Vprašanja

Kako so učenci izbrali Pavla in Barnaba za oznanjevalca?
Kdo je vodil Pavla pri njegovem delu, oznanjevanju in potovanju?

Kaj pravi Jezus o času, ki prihaja?
Kako naj učenci ravnajo v težkih trenutkih?

Sveti Duh nam v molitvi kaže prave odločitve.

D5. Glas, ki usmerja

Apostol Pavel je skupaj z drugimi učenci sledil navdihom Svetega Duha. Ni ga bilo strah iti kamorkoli, želel je le izpolniti Božjo voljo. Skupaj z ostalimi učenci so potovali skozi Frigijo in deželo Galačanov. Sveti Duh pa jim je branil, da bi oznanjali besedo v Aziji. Ko so prišli do Mízije, so poskušali priti v Bitinijo, toda Jezusov Duh jim tega ni dovolil. Zato so potovali prek Mízije in se spustili v Troádo. Neko noč pa je Pavel videl prikazen. Pred njim je stal neki Makedonec in ga prosil: »Pridi v Makedonijo in pomagaj nam!« In ko se mu je to prikazalo, so učenci, ki so bili z njim takoj začeli iskati priložnost, da bi odrinili v Makedonijo. Doumeli so, da jih Bog kliče, naj tja ponesejo veselo oznanilo. Kljub temu da je bil Pavel gotovo velikokrat utrujen od potovanja, je vedno znova vstal in se podal naprej, v novo deželo. Sveti Duh je vodil njegovo življenje, zato je zmožni v njem premagovati tudi napore in tegobe življenja. (prim. Apd 16,6-10)

Sveti Duh vodi Pavla iz dežele v deželo

Potovali so skozi Frigijo in deželo Galačanov, ker jim je Sveti Duh branil, da bi oznanjali besedo v provinci Aziji. Ko so prišli do Mízije, so poskušali priti v Bitinijo, toda Jezusov Duh jim tega ni dovolil. Zato so potovali prek Mízije in se spustili v Troádo. Neko noč pa je Pavel videl prikazen. Pred njim je stal neki Makedonec in ga prosil: »Pridi v Makedonijo in pomagaj nam!« In ko se mu je to prikazalo, smo takoj začeli iskati priložnost, da bi odrinili v Makedonijo. Doumeli smo, da nas Bog kliče, naj tja ponesejo veselo oznanilo. (Apd 16,6-10)

Jezusa darujejo v templju

Ko so se dopolnili dnevi njenega očiščevanja po Mojzesovi postavi, so ga prinesli v Jeruzalem, da bi ga postavili pred Gospoda, kakor je zapisano v Gospodovi postavi: Vsak moški prvorojenec naj se imenuje svet Gospodu, in da bi žrtvovali, kakor je rečeno v Gospodovi postavi: dve grlici ali dva golobčka. Bil pa je v Jeruzalemu mož, ki mu je bilo ime Simeon; bil je pravičen in bogaboječ. Pričakoval je Izraelovo tolažbo in Sveti Duh je bil nad njim. In Sveti Duh mu je razodel, da ne bo videl smrti, dokler ne bo videl Gospodovega Mesija. V Duhu je prišel v tempelj. In ko so starši prinesli dete Jezusa, da bi zanj opravili vse po običaju postave, ga je tudi Simeon vzel v naročje, slavil Boga in rekel:

*»Gospodar, zdaj odpuščaš svojega služabnika
po svoji besedi v miru,
kajti moje oči so videle tvojo rešitev,
ki si jo pripravil pred obličjem vseh ljudstev:
luč v razodetje poganom
in slavo Izraela, tvojega ljudstva.«*

Njegova oče in mati sta se čudila temu, kar se je govorilo o njem. Simeon jih je blagoslovil in rekel Mariji, njegovi materi: »Glej, ta je postavljen v padec in vstajenje mnogih v Izraelu in v znamenje, ki se mu nasprotuje, in tvojo lastno dušo bo presunil meč, da se razodenejo misli mnogih src.« Tam je bila tudi prerokinja Ana, Fanuélova hči iz Aserjevega rodu. Bila je že zelo v letih. Po svojem devištvu je sedem let preživela z možem, nato pa je kot vdova dočakala štiriinosemdeset let. Templja ni zapuščala, ampak je noč in dan s posti in molitvami služila Bogu. Prav tisto uro je stopila tja in zahvaljujoč se slavila Boga ter o njem pripovedovala vsem, ki so pričakovali odkupitev Jeruzalema. (Lk 2,22-38)

Apostoli so iskali Božjo voljo, zato so odločitve prepoznavali v Svetem Duhu. V istem Duhu so spoznali, da je prav, da Pavla in Barnaba pošljejo na misijonsko delo. Tudi Pavel se je naučil poslušati Svetega Duha. V berilu vidimo, da se njegove predstave o tem, kje naj

oznanja in kje molči, niso ujemale s predstavami, ki mu jih je sporočal Sveti Duh. Ta mu je branil, pravijo Apostolska dela, oznanjati v Aziji. Potem pa mu je isti Duh v sanjah sporočal, naj gre v Makedonijo in tam oznanja.

Sveti Duh Pavlu ni kričal, kam naj gre in kaj naj dela. Sveti Duh deluje vedno v tišini, v človekovi notranjosti, v hrepenenju po dobrem. Pavel ni iskal drugega kot to, kar Bog od njega pričakuje. Zato je v sebi vedno znova jasno slišal glas Svetega Duha, ki ga je vodil iz kraja v kraj. V Svetem Duhu je prehodil vse Sredozemlje in prinašal Kristusa v vse pokrajine takratnega rimskega imperija.

Vsak od nas je prav tako poklican, da sledi Božjemu Duhu. Ni pomembno, kdo smo, ne kaj je naše delo. Vedno nas želi voditi Sveti Duh. Tako govori Sveto pismo tudi o starčku Simeonu. Bil je preprost starček, a ga je Sveti Duh vodil, da je prav tisti dan, ko so Jezusa prinesli v tempelj, tudi on prišel tja in v njem prepoznal Odrešenika. Tako je na ta kraj v istem trenutku Sveti Duh pripeljal tudi starko Ano.

Tudi nas želi Sveti Duh voditi skozi življenje. Če bomo iskali Božjo voljo, bomo vedno v pravem trenutku na pravem mestu. Izbrali bomo pravi poklic, našli bomo pravega sopotnika v življenju, v Svetem Duhu bomo odkrivali prave odgovore na življenjska vprašanja. Prepustimo se vodstvu Svetega Duha, da bo naše življenje izpolnjeno, da bomo tudi mi na koncu svoje poti lahko rekli s starčkom Simeonom, *sedaj lahko odidem, srečal sem njega, ki sem ga iskal.*

Molitev

Ti,
sveti Ogenj,
sveti v naših srcih.

Ti,
sveti Zagovornik,
govori v naši notranjosti.

Ti,
sveta Voda,
teci v naših odnosih.

Ti,
sveta Ptica,
leti v naš svet.

Ti,
Sveti Duh,
prešini naše misli.

Ti,
sveta Ljubezen,
navduši vse ljudi
(Rotzetter, 1994, str. 89).

Vprašanja

Zakaj Pavel ni šel v Bitinijo? Kdo ga je vodil?
Po katerih poteh je Sveti Duh vodil Pavla?
Koga je Pavel videl v sanjah?
Kako je te sanje razumel in kaj je naredil?

Kdo sta bila Simeon in Ana? Pripoveduj!
Kako ju je Sv. Duh vodil?
Razmisli, na kakšen način te v življenju vodi Sveti Duh?

Če bomo iskali Božjo voljo, bomo v pravem trenutku na pravem mestu.

D6. Razločevanje

Pavel se je na potovanjih srečal z marsičem. Nekoč sta se z Barnabom srečala z zvijačami hudega duha. Obhodila sta ves otok do Pafosa. Tam sta naletela na judovskega vražarja in lažnega preroka z imenom Barjezus; ta je spremljal prokonzula Sergija Pavla, ki je bil bister mož. Poklical je Barnaba in Pavla k sebi, ker je želel slišati Božjo besedo. Toda Elíma, »Vražar«, to namreč v prevodu pomeni njegovo ime, jima je nasprotoval in skušal prokonzula odvrniti od vere. Pavel pa ga je ostro pogledal in mu poln Svetega Duha rekel: »O ti, ki si poln vseh zvijač in vse hudobije, ti sin hudičev, sovražnik vse pravičnosti! Ali ne boš nehal kriviti Gospodovih ravnih poti? Glej, udarila te bo Gospodova roka, oslepel boš in nekaj časa ne boš videl sonca!« In v hipu sta ga zagnila mrak in tema, tipal je naokrog in iskal, da bi ga kdo peljal za roko. Ko je prokonzul videl, kaj se je zgodilo, je veroval; tako ga je prevzel Gospodov nauk. Apostol Pavel je iskal samo resnico. Hudi duh je njen največji sovražnik, Pavel pa ga je v moči Svetega Duha premagal. (prim. Apd 13,6-12)

Pavel razkriva laž in izganja hudiča

Pavel in Barnaba sta obhodila ves otok do Pafosa. Tam sta naletela na judovskega vražarja in lažnega preroka z imenom Barjezus; ta je spremljal prokonzula Sergija Pavla, ki je bil bister mož. Poklical je Barnaba in Savla k sebi, ker je želel slišati Božjo besedo. Toda Elíma, »Vražar«, to namreč v prevodu pomeni njegovo ime, jima je nasprotoval in skušal prokonzula odvrniti od vere. Pavel, ki mu je bilo ime tudi Pavel, pa ga je ostro pogledal in mu poln Svetega Duha rekel: »O ti, ki si poln vseh zvijač in vse hudobije, ti sin hudičev, sovražnik vse pravičnosti! Ali ne boš nehal kriviti Gospodovih ravnih poti? Glej, udarila te bo Gospodova roka, oslepel boš in nekaj časa ne boš videl sonca!« In v hipu sta ga zagnila mrak in tema, tipal je naokrog in iskal, da bi ga kdo peljal za roko. Ko je prokonzul videl, kaj se je zgodilo, je veroval; tako ga je prevzel Gospodov nauk. (Apd 13,6-12)

Delovanje Svetega Duha

»Tega vam v začetku nisem povedal, ker sem bil z vami; zdaj pa odhajam k njemu, ki me je poslal, in nobeden izmed vas me ne vpraša: ›Kam odhajaš?‹, temveč vam je žalost napolnila srce, ker sem vam to povedal. Toda govorim vam resnico: za vas je bolje, da grem; kajti če ne grem, Tolažnik ne bo prišel k vam; če pa odidem, vam ga bom poslal. Ko pride on, bo ovrgel svet glede greha, pravičnosti in sodbe: glede greha, ker vame ne verujejo, glede pravičnosti, ker odhajam k Očetu in me ne boste več videli, glede sodbe pa, ker je vladar tega sveta obsojen. Še veliko vam imam povedati, a zdaj ne morete nositi. Ko pa pride on, Duh resnice, vas bo uvedel v vso resnico, ker ne bo govoril sam od sebe, temveč bo povedal, kar bo slišal, in oznanjal vam bo prihodnje reči. On bo mene poveličal, ker bo iz mojega jemal in vam oznanjal. Vse, kar ima Oče, je moje, zato sem vam rekel: Iz mojega jemlje in vam bo oznanjal.« (Jn 16,5-15)

Kot smo videli, je Pavel, še preden je postal kristjan, iskal predvsem resnico. Zanj je bil pripravljen celo ubijati. Ko je srečal Jezusa, je razumel, da je resnica le v ljubezni. Še vedno pa se je spopadal s svetom polnim laži in grehov. Najprej je moral v sebi zatirati greh. To pa ni preprosto. V moči Svetega Duha se je uspel spopadati z grehom, a boj je bil trd. O tem boju pravi: »Živite v Duhu in nikakor ne boste stregli poželenju mesa. Kajti meso si želi, kar je zoper Duha, Duh pa, kar je zoper meso. Ta dva si namreč nasprotujeta, da ne bi delali tega, kar hočete. Toda če se daste voditi Duhu, niste pod postavo. Sicer pa so dela mesa očitna. To so: nečistovanje, nečistost, razuzdanost, malikovanje, čaranje, sovraštva, prepirljivost, ljubosumnost, jeze, častihlepnosti, razprtije, strankarstva, nevoščljivosti, pijančevanja, žretja in kar je še takega. Glede tega vas vnaprej opozarjam, kakor sem vas že opozoril: tisti, ki počenjajo takšne stvari, ne bodo podedovali Božjega kraljestva. Sad Duha pa je: ljubezen,

veselje, mir, potrpežljivost, blágost, dobrotljivost, zvestoba, krotkost, samoobvladanje. Zoper te stvari ni postave. Tisti, ki pripadajo Kristusu Jezusu, so križali svoje meso s strastmi in poželenji vred. Če živimo po Duhu, tudi delajmo po Duhu. Nikar ne iščimo prazne slave s tem, da drug drugega izzivamo in drug drugemu zavidamo.« (Gal 5,16-26)

Pravzaprav samo v Svetem Duhu lahko jasno ločujemo dobro od slabega, greh od kreposti. Še več, samo v Svetem Duhu lahko razumemo, da je v svetu neprestani boj med dobrim in zlim. Jezus pravi, da nas bo Sveti Duh poučil o grehu, pravičnosti in sodbi.

Samo v Svetem Duhu lahko razumemo, v čem je teža greha. Smo se kdaj vprašali, zakaj so ljudje pribili Kristusa na križ? »Zaradi katerega mojih del me hočete križati?« sprašuje Jezus. Vse življenje je delal dobro, pomagal ljudem in zase ni zahteval ničesar. Govoril je resnico. Nobenega argumenta ni bilo mogoče postaviti proti njegovim besedam. Imel je prav, bil je močnejši. A resnica ni bila prijetna. Vsakega je klical k spreobrnjenju. Od vsakega je zahteval, da ljubi, da živi v resnici, da odpušča. Ker resnica ni bila prijetna in ne ker ni bila jasna, so ga pribili na križ. Prav s svojo smrtjo na križu, pa je Jezus pokazal na greh, ki je bil storjen. Stotnik je iskreno priznal pod križem: »Resnično, ta je bil Božji Sin.« Sveti Duh ga je prepričal, ko je bil zločin izvršen.

Sveti Duh nas želi prepričati o grehu, pa tudi o pravičnosti. Temelj greha je v tem, da se upiramo resnici in Bogu. Prav tako je pravičnost mogoča samo v ljubezni in v tesni povezanosti z Bogom. V tej povezanosti nas Sveti Duh poučuje, kaj je dobro, prav in pravično.

Tudi Pavel je lahko samo v Svetem Duhu prepoznal laž v vražarju in odkril delovanje hudega duha. Hudi duh je oče laži. Skriva se vsepovsod, da bi nas zapeljal in premamil s sladkimi besedami. Pavel se je v moči Duha lahko ubranil vsem zvijačam, s katerimi se je srečeval in v njegovi moči je tudi izgnal hudega duha iz jasnovidke.

Danes pogosto pozabljamo, da hudi duh še vedno deluje, da so njegova dela, dela mesa, o katerih govori apostol Pavel. Samo če se oklenemo Svetega Duha, če se zavedamo boja med Kristusom in satanom, ki je bil dovršen na križu, samo potem imamo prave predstave o svetu, grehu in pravičnosti.

Molitev

Svojo molitev dvigam k tebi, Duh, ki odpuščaš,
Duh usmiljenja, Duh pravega kesanja.
Hvalim te, Gospod, ker si nas prišel rešit
in si osvetlil, kar je bilo skrito,
tako da ne hodimo več v temi.
Hvala, da si mi dal spoznati
moj greh, mojo bedo,
mojo zagledanost vase in mojo nezvestobo.
Hvala za dar odpuščanja grehov (Kodet, 2008, str. 18).

Vprašanja

Kako je Pavel v vražarju Barjezusu prepoznal hudiča in kako ga je premagal?
Česa učenci ne morejo razumeti in kdaj jim bo to razodeto?

Samo v Svetem Duhu lahko jasno ločujemo dobro od slabega.

D7. Tolažba

Sveti Duh je apostola Pavla vodil naprej. Šel je v Jeruzalem, čeprav ni vedel, kaj ga tam čaka. Takole preberemo v Apostolskih delih: »In glejte, zdaj grem, zavezan Duhu, v Jeruzalem, in ne vem, kaj me bo tam doletelo. Vem edinole to, na kar me Sveti Duh v vseh mestih opominja, da me čakajo vezi in stiske. Vendar mislim, da moje življenje ni omembe vredno, samo da dokončam svoj tek in dovršim službo, ki sem jo prejel od Gospoda Jezusa, da izpričam evangelij o Božji milosti. Pazíte nase in na vso čredo, v kateri vas je Sveti Duh postavil za škofe, da bi pasli Božjo Cerkev, ki si jo je bil pridobil s svojo krvjo.« Apostol Pavel ni lahkega srca zapustil svojih učencev. Vendar je vedel, da je Božja volja, ki jo je vedno znova spoznaval v Svetem Duhu, edina dobra pot zanj in za tiste, ki jim je oznanjal Jezusov evangelij. Sveti Duh mu je v vsaki stiski dajal moči. (prim. Apd 20,22-30)

Pavel sprejema vezi in stiske

In glejte, zdaj grem, zavezan Duhu, v Jeruzalem, in ne vem, kaj me bo tam doletelo. Vem edinole to, na kar me Sveti Duh v vseh mestih opominja, da me čakajo vezi in stiske. Vendar mislim, da moje življenje ni omembe vredno, samo da dokončam svoj tek in dovršim službo, ki sem jo prejel od Gospoda Jezusa, da izpričam evangelij o Božji milosti. In glejte, hodil sem med vami in vam oznanjal kraljestvo, a zdaj vem, da mi poslej nobeden izmed vas ne bo več gledal v obraz. Zato vam današnji dan slovesno povem: čist sem od krvi vseh. Ničesar nisem zamolčal, vso Božjo voljo sem vam oznanil. Pazíte nase in na vso čredo, v kateri vas je Sveti Duh postavil za škofe, da bi pasli Božjo Cerkev, ki si jo je bil pridobil s svojo krvjo. Vem, da bodo po mojem odhodu prišli med vas grabežljivi volkovi, ki ne bodo prizanašali čredi. Tudi iz vaših vrst bodo vstali možje, ki bodo s svojimi krivimi nauki potegnili učence za sabo. (Apd 20,22-30)

Hudič skuša Jezusa

Jezus se je vrnil od Jordana poln Svetega Duha in Duh ga je vodil štirideset dni po puščavi, hudič pa ga je skušal. Tiste dni ni nič jedel, in ko so se končali, je postal lačen. Hudič mu je rekel: »Če si Božji Sin, reci temu kamnu, naj postane kruh.« Jezus mu je odgovoril: »Pisano je: Človek naj ne živi samo od kruha.« Nato ga je hudič povedel gor, mu v hipu pokazal vsa kraljestva sveta in mu rekel: »Tebi bom dal vso to oblast in njihovo slavo, kajti meni je izročena in jo dam, komur hočem. Če torej mene moliš, bo vsa tvoja.« Jezus mu je odgovoril: »Pisano je: Gospoda, svojega Boga, môli in njemu samemu služi!« Potem ga je hudič odvedel v Jeruzalem, ga postavil vrh templja in mu rekel: »Če si Božji Sin, se vrzi od tukaj dol; kajti pisano je: Svojim angelom bo zate zapovedoval, da te obvarujejo in: Na rokah te bodo nosili, da z nogo ne zadeneš ob kamen.« Jezus mu je odgovoril: »Rečeno je: Ne preizkušaj Gospoda, svojega Boga!« Ko je hudič končal z vsemi skušnjavami, se je umaknil od njega do primerne časa. (Lk 4,1-13)

Apostol Pavel ne vidi življenja po veri v luči vsakodnevnega uspeha in slave. Biti kristjan zanj ne pomeni, biti v vseh prošnjah uslišan. Ne razmišlja, da ga bo Bog uslišal v vsem, ker mu je blizu. Ne, Bog ga usliši takrat, ko je to resnično dobro zanj in za vse. Samo on ve in razume, kdaj je čas za stisko in preganjanje ter kdaj je čas za veselje in uspehe.

To, kar doživlja Pavel, je pred tem doživljal tudi Kristus. Sveti Duh ga je vodil v puščavo. Bil je čas za post, odpoved, trpljenje. V tem času je Sveti Duh dopustil, da je Božjega Sina skušal hudič.

Jezus se - čeprav Bog - skušnjavi ne upira z lastno modrostjo, ampak z Očetovo. Hudiču odgovarja: »Pisano je«. V Svetem pismu odkriva odgovore na skušnjave, kajti človeška modrost je prekratka, da bi se ustavljala hudiču, prešibka, da bi izpolnila Božjo logiko, ko ta od nas zahteva sprejemanje križa.

Tako tudi mi ne bomo mogli brez Svetega Duha prav odgovoriti na stisko, v katero pridemo. Samo v Svetem Duhu lahko sprejmemo križ, ki ga tisti trenutek moramo sprejeti.

Zakaj se moram učiti, ko lahko stvari 'preplonkam', zakaj naj pišem nalogo, če jo lahko prepišem, zakaj pomagati staršem, ko lahko uživam v igri, zakaj, zakaj ... Pogosto ni preprostega odgovora. Zakaj odpoved, stiska, trpljenje? Na to vprašanje je največkrat odgovor mogoče najti le v Svetem Duhu.

Molitev

Pridi, Sveti Duh,
ustavi se pri meni.

Ko sem težak in len,
mi daj peruti in me dvigni s tal.

Ko sem prazen,
me napolni s seboj.

Ko sem ubog,
mi podari svojih darov,
da si jih bom delil z drugimi.

Ko je v meni temno,
me napolni s svojo lučjo.

Ko mi zaslepljenost vzame pogled,
mi odpri oči, da bom povsod okrog sebe
opazil sledove Božjega kraljestva.

Ko se v moja ušesa naseli gluhost,
me sredi vsakdanjega hrupa
úči prisluhniti svojemu tihemu glasu.

Ko onemim,
mi odpri srce in usta,
da ti bom prepeval hvalnice in žalostinke.

Pridi, Sveti Duh,
in me prenovi
(Spiteris in Nigg, 2000, str. 163).

Vprašanja

Zakaj je Pavel zmogel vztrajati v trpljenju?

Kdo je odvedel Jezusa v puščavo?

S čim je Jezus odgovarjal hudiču? S Svetim pismom.

Kaj daje moč Jezusu, da v skušnjavah vztraja? Povezanost z Očetom v Svetem Duhu.

Sveti Duh nam pomaga, da lahko sprejmemo križ, ki ga moramo sprejeti.

D8. Svoboda

Na potovanjih iz dežele v deželo se je Pavel privadil vsemu. Tako je zapisal v pismu Filipljanom: »Tega ne pravim, ker bi mi česa manjkalo, saj sem se navadil, da sem zadovoljen v vsakršnem položaju. Znam biti reven in znam biti v obilju. Na vse mogoče sem se navadil: biti sit in biti lačen, biti v obilju in biti v pomanjkanju. Vse zmorem v njem, ki mi daje moč.« Apostol se je znal veseliti majhnih, vsakdanjih stvari. Veselil se je, da je v Svetem Duhu lahko spoznal veselje, iz katerega je lahko polno živel. Pavel se je odpovedal sebi in živel samo za Kristusa. Ta mu je v Svetem Duhu dal razumeti, da je svoboda v odpovedi sebi in v veselju nad majhnimi stvarmi. (prim. Flp 4,11-14)

Pavel svoboden v pomanjkanju in obilju

Tega ne pravim, ker bi mi česa manjkalo, saj sem se navadil, da sem zadovoljen v vsakršnem položaju. Znam biti reven in znam biti v obilju. Na vse mogoče sem se navadil: biti sit in biti lačen, biti v obilju in biti v pomanjkanju. Vse zmorem v njem, ki mi daje moč. A kljub temu je bilo lepo, da ste postali soudeleženi v moji stiski. (Flp 4,11-14)

Jezusovo veselje

Prav tisto uro se je (Jezus) razveselil v Svetem Duhu in rekel: »Slavim te, Oče, Gospod neba in zemlje, ker si to prikril modrim in razumnim, razodel pa otročičem. Da, Oče, kajti tako ti je bilo všeč. Vse mi je izročil moj Oče. Nihče ne spoznava, kdo je Sin, razen Očeta, in nihče, kdo je Oče, razen Sina in tistega, komur hoče Sin razodeti.« Tedaj se je obrnil k učencem in jim na samem rekel: »Blagor očem, ki vidijo, kar vi gledate! Povem vam namreč: Veliko prerokov in kraljev je hotelo videti, kar vi gledate, pa niso videli, in slišati, kar vi poslušate, pa niso slišali.« (Lk 10,21-24)

Apostol Pavel v vsej polnosti zaživi misel, ki jo izreče v pismu Korinčanom. Tam namreč pravi: »Gospod je Duh, kjer pa je Gospodov Duh, tam je svoboda.« (prim. 2 Kor 3,17) Ker se je v celoti izročil Bogu, ga njegov Duh vodi skozi različne preizkušnje, pa tudi lepe trenutke. V vsem se čuti svobodnega, ker se čuti ljubljenega od Boga. Zato pravi, kot smo slišali v berilu, da zna biti reven in živeti v obilju, da se je navadil biti sit in biti lačen. Ali ni to čudovita svoboda!

V tej preprostosti lahko razumemo tudi Jezusovo veselje v Svetem Duhu. Veseli se, da se Duh daje tistim, ki so zanj odprti. Veseli se, da Duh daje, da preprosti spozna tisto, kar modremu lastna pamet nikoli ne da.

Tudi nas čaka torej presenečenje. Sveti Duh nas bo vodil v veselje, ki si ga sami ne uspemo pričarati, v spoznanja, ki jih sami ne moremo doumeti. Sveti Duh prinaša mir, ki ga svet ne more dati, in svobodo, ki je možna samo v Bogu.

Da bi doživljali svobodo Duha, pa se učimo odpirati njegovim navdihom, učimo se živeti pod njegovim vodstvom. V vsakdanjem postavljanju sebe in svojega življenja v njegovo luč bomo prepoznavali Božje namige in odkrivali svobodo, v katero nas vodi Sveti Duh.

Molitev

Gospod, prosim te odpuščanja za vsakokrat,
ko sem pustil, da me je pritegnilo tisto,
kar ne vodi k tebi, za vsakokrat,
ko se nisem hotel rešiti vezi in odvisnosti,
ki so me zaslužjevale,
ko sem se predajal bolečinam in trpljenju,
ki me je hromilo.

Odpusti mi mojo neposlušnost.
Sveti Duh,
prosim te, da mi поделиš notranjo svobodo;
osvobodi me odvisnosti
in pomagaj mi, da uredim svoje življenje.
Daj mi zmožnost,
da se bom pustil voditi Bogu.

Hvalim te, Gospod, da si me rešil
greha zla in smrti.
Hvala za svobodo, ki mi jo daješ in
v kateri se mi ni ničesar bati;
hvala za sposobnost, da lahko pretrgam
vse notranje in zunanje vezi
(Kodet, 2008, str. 20).

Vprašanja

Kako je Pavel razumel svobodo? Kaj pravi v pismih, ki jih je pisal svojim prijateljem?

Zaradi česa Jezus slavi Očeta? Ker se daje razumeti otrokom in se prikriva modrim in razumnim.

Sveti Duh prinaša mir, ki ga svet ne more dati, in svobodo, ki je možna samo v Bogu.

D9. Darovi

Pavel je prejel veliko darov in bil zanje hvaležen. O darovih Svetega Duha je tako spregovoril učencem: »Glede duhovnih darov, bratje, nočem, da bi bili vi v nevednosti. Veste, kako ste bili zapeljani in ste se dali voditi k nemim malikom, ko ste bili še pogani. Zato vam jasno povem, da nihče, ki govori v Božjem Duhu, ne reče: »Jezus naj bo preklet,« in nihče ne more reči: »Jezus je Gospod,« razen v Svetem Duhu. Različni so duhovni darovi, Duh pa je isti. Različne so službe, Gospod pa je isti. Različna so dela, isti pa je Bog, ki dela vse v vseh. Vsakomur se daje razkritje Duha v korist vseh. Enemu je po Duhu dana beseda modrosti, drugemu v skladu z istim Duhom beseda spoznanja. Drugemu vera po istem Duhu, drugemu po istem Duhu milostni darovi ozdravljanja, drugemu delovanje čudežnih moči, drugemu prerokovanje, drugemu razločevanja duhov, drugemu raznovrstni jeziki, drugemu razlaganje jezikov. Vse to pa uresničuje en in isti Duh, ki deli vsakemu posebej, kakor hoče.« (prim. 1 Kor 12,1-11)

Pavel uči darove Svetega Duha

Glede duhovnih darov, bratje, nočem, da bi bili vi v nevednosti. Veste, kako ste bili zapeljani in ste se dali voditi k nemim malikom, ko ste bili še pogani. Zato vam jasno povem, da nihče, ki govori v Božjem Duhu, ne reče: »Jezus naj bo preklet,« in nihče ne more reči: »Jezus je Gospod,« razen v Svetem Duhu. Različni so duhovni darovi, Duh pa je isti. Različne so službe, Gospod pa je isti. Različna so dela, isti pa je Bog, ki dela vse v vseh. Vsakomur se daje razkritje Duha v korist vseh. Enemu je po Duhu dana beseda modrosti, drugemu v skladu z istim Duhom beseda spoznanja. Drugemu vera po istem Duhu, drugemu po istem Duhu milostni darovi ozdravljanja, drugemu delovanje čudežnih moči, drugemu prerokovanje, drugemu razločevanja duhov, drugemu raznovrstni jeziki, drugemu razlaganje jezikov. Vse to pa uresničuje en in isti Duh, ki deli vsakemu posebej, kakor hoče. (1 Kor 12,1-11)

Jezus se prikaže učencem

Pod noč tistega dne, prvega v tednu, ko so bila tam, kjer so se učenci zadrževali, vrata iz strahu pred Judi zaklenjena, je prišel Jezus, stopil mednje in jim rekel: »Mir vam bodi!« In ko je to rekel, jim je pokazal roke in stran. Učenci so se razveselili, ko so videli Gospoda. Tedaj jim je Jezus spet rekel: »Mir vam bodi! Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošiljam.« In ko je to izrekel, je dihnil vanje in jim dejal: »Prejmite Svetega Duha! katerim grehe odpustite, so jim odpušteni; katerim jih zadržite, so jim zadržani.« (Jn 20,19-23)

Apostol Pavel vesel končuje svoje življenje, ker spoznava, da ni tekel zaman. V pismu Timoteju pravi: Dober boj sem izbojeval, tek dokončal, vero ohranil. (2 Tim 4,7) Vse svoje življenje prepoznava kot en sam Božji dar, zato veselo oznanja, kaj vse prinaša Sveti Duh.

Mi smo prišli na konec devetdnevnice. Kakšen boj naj bi izbojevali mi? Ta, da se odpremo Svetemu Duhu, da nas napolni s svojimi darovi. Pavel nas uči, da vsak prejema drugačen dar. Vsi darovi pa imajo eno skupno lastnost, tj. da se dajejo v korist vseh. Karkoli bomo v življenju počeli, vse naj bo v dobro vseh. To je prvo, po čemer bomo lahko prepoznavali, da živimo v Svetem Duhu.

Drugo znamenje delovanja Svetega Duha je odpuščanje. Jezus svojim apostolom takoj po izročitvi Svetega Duha podari dar opuščenja. Tako smo tudi mi poklicani k spravi in odpuščanju. Samo tam, kjer je odpuščanje, je na delu Sveti Duh.

Videli smo, da je bil Sveti Duh ves čas prisoten v življenju apostola Pavla. Po njem je Pavel srečal Kristusa, v njem ga je mogel prepoznati za Odrešenika. Po Svetem Duhu je bil poslan med pogane, v Duhu je bil povezan z apostoli, v istem Duhu je prepoznaval resnico, laž in delovanje hudega duha. Isti Duh ga je osvobajal vsake navezanosti, da je znal živeti v obilju in pomanjkanju in je zmogel sprejeti vse stiske.

Prosimo Gospoda, naj tudi nad nas pošlje darove Svetega Duha, da bomo lahko živeli v njegovem veselju in svobodi.

Molitev

Gospod, daj, da bom prejel
darove Svetega Duha,
ki so potrebni z opravljanje naloge,
ki mi je zaupana.
Daj, da bom pripravljen postaviti se v službo
mogočnemu in silnemu Svetemu Duhu.

Hvalim te, Gospod, za vse darove,
ki si jih podelil ljudem;
hvalim te, da z darovi obdarjaš Cerkev,
v kateri lahko tudi sam živim in služim.

Hvala za darove, ki so jih prejeli drugi,
in za darove, ki sem jih prejel sam
(Kodet, 2008, str. 30).

Vprašanja

Katere darove Svetega Duha omenja Pavel?
Kaj pravi, kako naj te darove uporabljamo?

Kaj je Jezus rekel učencem po vstajenju, ko se jim je prikazal v dvorani zadnje večerje?
Kaj jim naroča?

Sveti Duh nam deli darove, da jih uporabljamo v dobro vseh.

Literatura

- Arko, A. (2007). *Frančišek, naš brat*. Ljubljana: Brat Frančišek.
- Bojc, E. (1987). *Pregovori in reki na Slovenskem*. Ljubljana: DZS.
- Cantalamesa, R. (2006). *Sveti Duh in binkošti*. Ljubljana: Slovenska kapucinska provinca.
- Čuk, S. (1995). *Prošnja za pravo besedo*. Koper: Ognjišče.
- De Mello, A. (1989). *Žabja molitev*. Ljubljana: Župnijski urad Ljubljana-Dravljje.
- Ferrero, B. (2006). *Na tvoji strani*. Ljubljana: Salve.
- Gibran, K. (1981). *Prerok*. Maribor: Župnijski urad sv. Magdalene.
- Grabner – Haider, A. in drugi (1984). *Biblični leksikon*. Mohorjeva družba: Celje.
- Hunt, D. (1988). *Poslanstvo ljubezni - Misli Matere Terezije*. Ljubljana: Družina.
- p. Jakop, P. (1998). *Zlati prah tlečega upanja*. Ljubljana: Družina.
- Janez Pavel II., (2008). *Telo govori*. Božje okolje. 32 (2), str. 32.
- Janez Pavel II. (1986). *Okrožnica o Svetem Duhu*. Cerkveni dokument 32. Ljubljana: Družina.
- Kodet, V. (2008). *Devetdnevnica k Svetemu Duhu*. Ljubljana: Novi svet.
- Larrañaga, I. (1995). *Srečanje, Molitveni priročnik*. Ljubljana: Slovenska kapucinska provinca.
- Lefevre, P. (1995). *Življenje nas uči. Ljubezensko pismo*. Celje: Mohorjeva družba.
- Lukas, E. (1993). *Družina in smisel*. Celje: Mohorjeva družba.
- On živi, 50 vprašanj o življenju in ljubezni* (1995). Ljubljana: Skupnost Emanuel.
- Rebić, A. (2007). *Splošni religijski leksikon*. Ljubljana: Modrijan.
- Richomme, A. (1997). *Sveta Terezija Deteta Jezusa, največja svetnica modernih časov*. Koper: Ognjišče in Karmeličanski samostan Sora.
- Rotzetter, A. (1994). *Bog, ki mi daje dihati. Molitve*. Ljubljana: Slovenska kapucinska provinca.
- Rustja, B. (2001). *Drobne zgodbe z biserom*. Koper: Ognjišče.
- Slovenski kapucini (1998). *Pater Pij*. Koper: Ognjišče.
- Spiteris, Y. in Nigg, W. (2000). *Duh veje, kjer hoče*. Ljubljana: Slovenska kapucinska provinca.
- Špidlik, T. (1998). *Ali poznaš Duha?*. V pripravi na jubilejno leto 2000. Ljubljana- Dravljje.
- Zajc, K., http://www.bambino.si/je_zaljubljenost_ze_ljubezen, 11.02.2009.
- Bokan, R., http://www.cdk.si/sci/cl_zaljubljenost_ljubezen.htm, 11.02.2009.
- <http://franciskani.rkc.si/index.php?id=34&mod=4>, 20.03.2009.
- <http://sl.wikiquote.org/wiki/Prijateljstvo>, 11.02.2009.

